

شنه غوندهي

د شعرونو مجموعه

محمد صابر خان بې ریا

مكتبة
جامعة
العلوم
الإسلامية

محمد صابر خان بی ریا

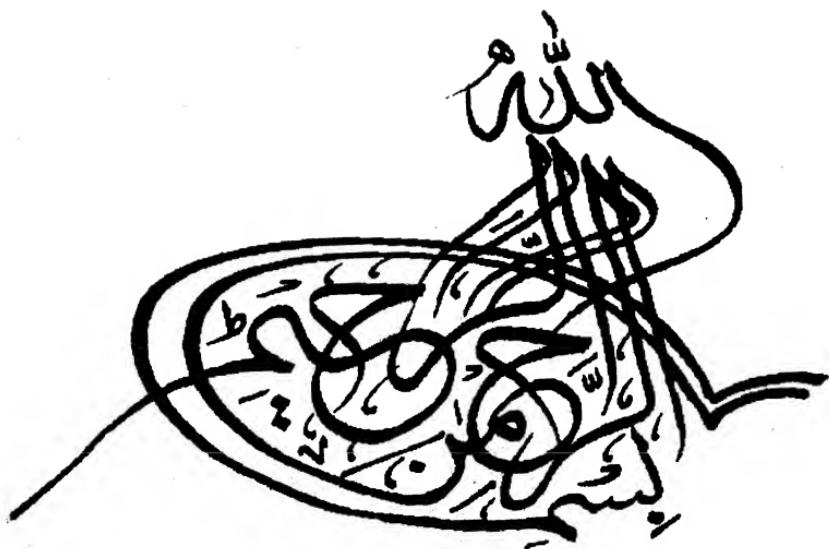
ج ۱۲۷۷

كتاب پېزىندىنە:

نوم	شىه خوندى
شاعر	صابر خان بى رىا.
د پېشى انجۇز	استاد محمد حسن پاوند.
كمپوزر	اپشىاسافت، پېپسۇر - پېنتونخوا.
كمپوزر	حفظىط الله.
د چاپ خاي	پېپسۇر دانش كتابپلورنىخى، قصە خوانىي پېپسۇر.
تىرازى	1000 تووكە.
د چاپ كال	1998 1377 مىزان.

d

د شاعر لنده پېژندنه

بناغلى صابر خان "بې رىيا" پر ۱۳۴۶ ل کال د پكتيا ولايت
د چاھيyo ولسوالى د هاشم خپلو د جگ کوتکي په يوه دينداره او
مجاهده کورنى کې زېپېدلې دى. نومورىي ورور خپلي لومنى زده
کړي د ئاخيو د آريوب په لېسه کې کړي دى. له بده مرغه چې د ثور
د سپېرې کودتا په راتلو سره په ۱۳۵۹ ل کال پاکستان ته په هجرت
ار شو او پاتې زده کړي يې په هنګو او پېښور کې تر سره کړي.
محترم ورور له وړکتوب خخه د شعر او شاعرى سره مينه
درلوده. د انقلاب په ترخو شپو ورخو کې يې د آريوب په لوړو غرونو
او شنو ځنګلونو کې د وخت سره سم شعرونه جوړول. نومورى ورور
خینو بهرنیو هېوادونو ته هم سفرونه کړي دى او د افغانستان په
ګوټ ګوټ کې له بدې ورځې ګرځېدلې دى.
همغه وو چې ده د خپلو دلیو دلیو شعرونو خخه دا يوه د
قدر وړ نسخه تيارة او د پښتو ادبی میدان ته يې را وغورخوله.
زما په نظر د ده هر يو شعر او غزل د قدر وړ د.
زه محترم ورو ته له لوی خدای خخه غواړم چې همدارنګه
نور هم زمود مورنى ژې پښتو ته د شعرونو، نشرونو او لندې کيسو په
وسيله بنایست وړ په برخه کړي.
په درناوی
فضل کريم وردګ

د شعرونو په یوه شنه غونه‌ي. کې

کبان په اویو کې ژوند کوي او شعر د شاعر په زره کې له اویو نه را ایستل شوي کبان مری، خو که شعر د شاعر له زره نه را ووئي، سندريز ژوند مومني زموږ گران او ځوان شاعر صابر خان بې ریا د راينه زره خښتن دی، چې ډېر شعرونوه بې په زره کې را زرغون شوي او دا دی لګیا دی سندريز ژوند ورکوي. شنه غونه‌ي د بساغلي صابر خان بې ریا لومنۍ خپره شوي مجموعه ده، چې د شعر د مينه والو سترګې او زرونه پرې خوبېږي. په "شنه غونه‌ي" کې بشپړ پېمانه غزلي راغلي دی، چې هره یوه بې ځانته بسکلی خوند او رنګک لري.

د صابر خان بې ریا غزلي لکه غبرګونې خویندي سره ورته بسکاري، او په روایتي انداز کې بې بشه شاعري کړي ده. دا شاعري موبه پر دې ډاډه کوي چې په راتلونکي کې به شاعر ان شاء الله پر نويو بسکلایزو پنځونو لاسبرۍ شي. دا ځکه چې زموږ د شاعر شاعري د روانې غميزي په ژپنده ده. د شنې غونه‌ي شاعر تر غرونو درانه غمونه زغولي او لا بې زغمي. شاعر د ژبه له خدمت سره سره د وطن مينه او خدمت په ځان فرض ګنهلي. خو کاله کېږي چې د

خپلو هپوادوالو د سمسور او ارام ژوند لپاره له هپواد خخه د ماین
پاکولو په لاره کې سر په تلي کې گرخوی. ډېر د خنگ ملګري یې د
سرو غاتپولو غوندې په یوه پښه ولاړ لیدلي دي. شاعر ډېر ځله خپل
هغه ملګري لیدلي چې لوړۍ طهارت وکړي، پاکې جامې واغوندې
او په رنګينه لجرومه سترګې تورې کړي، ورپسې د شهادت دوہ
ركعاته لمونځ ادا کړي، توکل پر خدای وکړي او په بسم الله سره موټر
ته ورڅري.

موټر پر هغه سيمه وګرخوی چې دوی له ماینونو پاکه کړې
ده. کله چې نوموری خوان کامیاب له موټر نه را کوز شي نو دوی
تول د خوشحالی اوښکې وروي. په شنه غونډۍ کې د دې حوادثو ت
غوندې خرک بنکاري، خو موب پر دې بسنه نه کوو او خپل ګران
شاعر ته دعا کوو چې په راتلونکي کې به شاعر زموږ د ذوق پر
سرکشو بازانو د بنکار لپاره د شعر دنګ دنګ غرونه انځوروی.

په ډېره مینه

کاروان

۱۹۹۸/۱۰/۴

پېښور - پښتونخوا

نہ ہپریدونکی بنپنگھی

زه د "اپ. ھی. سی" د ماین پاکولو د موسسی لہ تولو
کارکوونکو خصوصاً لہ بناغلی الحاج محمد شہاب حکیمی خخہ
ہپرہ زیاته مننہ کوم چھی لہ ما سره یې د کتاب تولہ مالی مرستہ
کرپی ده او زه یې دی ته هخولی یم چھی کتاب چاپ کرم
او همدارنگہ لہ فضل کریم وردگ، خخہ هم ہپر شکر گذار
یم چھی د کتاب په راتولو او ترتیب کې یې لہ ما سره مرستہ کرپی ده.
لہ محترمو ملگرو استاد نجیب اللہ نصیر او پیر محمد
کاروان خخہ د زرہ لہ کومی مننہ کوم چھی لہ ما سره یې د کتاب په
چاپولو کې نہ ستپریدونکی منھی ترپی کرپی او لازمی لاربسوونی یې
هم راتہ کرپی دی.

زه په سر او مال حاضر یمه جانانه
ناخوان نه یمه ستا تول بنہ زما یاد دی

په درنښت
محمد صابر خان بې ریا

الهي د نېک عمل توفيق او توان را
الهي د ستا په عشق قوي ايمان را
چې جهان ېې جهالت له تيارو خلاص کړ
الهي نور په سينه کې د قرآن را
تل ايمان لرم په دې چې مرګ خوحق دی
الهي سخت خنکدن راته اسان را
د رنما یمه غوبنستونکی پس له مرګه
الهي د تياره قبر نه امان را
د هيبيت ډک سوال خواب نياکر منکر ته
الهي په هر خه پوه شيرين زيان را
ډېره وېره مې د حمکې له جزا ده
الهي ستاد رحمت خلاند فرمان را
د عمل پارچه په نېي لاس را عطا کړه
الهي عقل كامل د امتحان را
امان غواړمه له اور د جهنم نه
الهي ستاد جنت حوري غلمان را
همېشه زه "بې ریا" لاس په دعا یم
الهي محل تر خنګ د خور جانان را

پانې پانې شول تازه گلان زما
په ژړا راغۍ تر خنګ جانان زما
نرمو شونډو مې له غمه پولی وکړې
وینو خم شو گران افغانستان زما
کور او کلې مې خرابې کندوالې شوې
یو یو خې په لوی سفر یاران زما
که هرڅو مرد مې زړګۍ تینګ کړ ونه شوه
جنایت کړل اوښکو ډک چشمان زما
د حالاتو ګرد غبار کې ګرفتار یم
نه پوهېرمه لړزېږي څان زما
ته مې تن یې گران وطنه ته مې مور یې
ته یې روح ته یې غیرت ایمان زما
یم د ستا په بنسکلې غېر کې زیبېدلې
نه هېرېږي هغه خود ګوزران زما
خر پښتون یم ستا سمسور وجود لپاره
جار قربان شه له تا سر سامان زما
(بې ریا) به ستاخوشېیدان خندان کرم
چې تر خو پورې وي وس او توان زما

گرفتار کرم تورو زلفو دام د چا
محبت غوارپی دا فکر خام د چا
قابلیت د مهر نه لرم مجرم یم
خه به واخلم صداقت سلام د چا
رانه غوارپی درست خواب مگر عاجزیم
لیکل شوی په سپین مخ پیغام د چا
رنگارنگ سازاو اواز قصر روبنان دی
نه پوهپرم چې دا لور مقام د چا
د نکریزو رنگ به نم سترگو ته ورکرپی
که بد نام زما په شان شونام د چا
د یوه په فیصلې باندې لګیا یم
شو را پورپی بل تهمت الزام د چا
شیخه راشه چې مودواره تبغ نه تېرکرم
ته خونخوار دا بې عمل امام د چا
پس له مرگه همبشه ما ته حلال دی
چې په گیر راشی شرابو جام د چا
د اریوب په تورو غرونو کې پیدا دی
ئکه نه دی "بې ریا" غلام د چا

۱۳۶۸/۴/۲۸

باقری یاغ د شیواز بناو

چا ویل راته چې دا جانان د ستا
یاره نه لرم د هجر توان د ستا
نورمې هېڅ هستي نه شته غېر له مینې
بس درواخله دغه ګنج او کان د ستا
په خزان به ستا د عشق بهار کې گرخم
زېړګلان پاشي هر وخت لبان د ستا
دشپې خواب ورخې ارام مې ستاپه نام کړ
قبلوم د سر او مال تاوان د ستا
خیر که ډېرې غریبې او عاجزې ده
بنیا هم زه پوره کوم ارمان د ستا
په وفا که بدرګه راته وصال کړې
ما قبول دی په وصال هجران د ستا
قافله که د غمونو راته بار کړې
رسوم به تر هدف کاروان د ستا
چې سخا د محبت راته بنسله
ولې نه شوم په دعوت مهمان د ستا
سوال څواب زه "بې ریا" د مینې غواړم
نور ورخه نېګلیه تل مل سبحان د ستا

ولولي له زره راهي په خولي زما
 بيا بسته شوي د قسمت تلي زما
 شوه خرابه ميخانه زما د ميني
 هم شوي ماتي د نشي پيالي زما
 دهosi بسکارمي په کعب باندي بدل شو
 تل غرقيري په ساحل جالي زما
 اوسيلونه مي نسيم د سهار جوردي
 جوروبي اوښکي په مخ ويالي زما
 بنه مي گوري چي يې غم کي لبوني يم
 مگر نه کوي تاخير گيلي زما
 محبته ستاد داد فرياد دنيا کي
 بيا هم زياد شو ويرالي دلي زما
 د وصال چتر پيدا په ډېر زحمت کرم
 راته مات يې کړي بېلتون ژالي زما
 مسخره د غمازانو زما عشق دی
 جوروبي هر وخت په غم مبلې زما
 حب او جوب زه "بي ريا" پکې تول عمر
 نه وچېري د افسوس خولي زما

۱۳۶۷/۱۲/۲۰

د باقری باغ، شپاڙ بار

کربی وروزی سور چشمان نام خدا
په یوه نظر دې کرم خوار او گدا
له په خوامې زره دستا مینې نه ډک دی
دا نن مه بوله د مینې ابتدا
لکه سوری ستاسو غره باندې څلېزم
کله ورک شم په ځنګل کله پیدا
تل دبت په شانته هرځای کې نسکور یم
نه د نن ورځې په خیال یم نه فردا
رقابت له محبت سره همراه وي
خدای دې نه کړي څوک له یارڅخه جدا
نه فرصت لري نه ئای په یوه ئای کې
یو عاشق وي یوه مینه سل سودا
کار له صبر حوصلې واخلې یارانو
خوبرویان کوي هر وخت ناز او ادا
یوه ورڅ به داسې راشې چې به نه وم
د ستا خوبنې که بیا ویر کړي که خندا
"بې ریا" خیالي د خیاله کړه راغله
خدای دې نه کړي په بل چاباندې شیدا

ستا مینې محبت مې تول خوبونه کړل تالا
 بدمرغه جدایی رنګین وختونه کړل تالا
 په ډېرو زحمتو مې یو وړوکی ګلزارجور کړ
 ناترسه توپانونو مې ګلونه کړل تالا
 ارمان مې په زړه پاتې شویوشرمې ترې ونه کړ
 اغیارو مې د مینې ډک جامونه کړل تالا
 مشغول د تورو زلفو په یوتار تراوشه نه شوم
 رقیب وايی چې تا یې جوړ بارونه کړل تالا
 زهیره قافله مې د جانان لورې ته بار کړه
 حالاتو مې د مهر کاروانونه کړل تالا
 ریباره ما ویل چې مرور یار به پخلا کړې
 یو ته وې چې زما د تول رازونه کړل تالا
 رنګینې ګل غوټې په نرمو شونډو مسکپدليې
 کوم شوم خزان د بسکلو دیدونه کړل تالا
 سلګۍ یو زمانه دی ډېر د یار له غمه ژاري
 د سرو اوښکو رودونو ګرپوانونه کړل تالا
 په ژوند کې "بې ریا" خوشحالی نه شته کرارکينه
 دې حرص دواره خلکو ارمانونه کړل تالا

۱۳۶۹/۷/۱۲

هنکو پښتونخوا
 د لختي باندي کمې

نه پوهېرم چې ته روند ېې که بینا
که بینا وي ولې گله شوې په گنا
معلومات درته په مينه کې و نه شو
لاس د کېنسود په نادان غوندي اشنا
اشنایي د جانان خه وه جهالت و
چې يکدم ېې کړلې تريو لکه نانا
وراندي تلي تر څه د هېڅ توجه نه وه
پوهېدي نه د دراندہ بار په مانا
دارښتیاده چې خوانی یولپونتوب دی
لېونی خه پېژنې اعلا ادنا
په میزان چې د چابد و طرف دروند شي
د روندېدی د بنو طرف شي په ثنا
ای د خاورو څخه جوړ سپېره بدنه
در معلوم به شي چې لار شي یک تنا
اختیارمن په دې دنیاکې انس اوجن دی
که خوک بنه کوي که بد شي به فنا
"بې ریا" اخري ئای به د انګار شي
که ناراض کړې پلار او مور بابا انا

دا حالات راته د زره په سر چېچل کا
 نصیبونه بر چې زموږ لیکل کا
 دلته کانی بوتی واره په ژړا دي
 یو انسان دی چې انسان په مرګ خندل کا
 عدل نه شته انصاف نه شته، قضا نه شته
 هفه شاه هفه قاضي دی چې وژل کا
 د انسان په ککری میخ وهل شوی
 دلته ډېر په کانتینر کې سوزول کا
 دلته ټول کوخي او کلې کنډوالې هي
 دلته خلک په یو بل باندې یرغل کا
 اې زما ګرانه وطنه درنه څار شم
 څوک به تا د زرغونو سترګو کجل کا
 تاریخي اشار له هرې خوا لوټ شوی
 د خپل پلار نیکه دبمن باندې پلورل کا
 خدایه ستا د رحمتونو باران وکړې
 چې دا وران وطن اباد شي را شنه ګل کا
 له ژړا نه به ېې سترګې یو خل سرې شي
 "بې ریا" که څوک نظر په وران کابل کا

۱۳۷۴/۵/۱۴

کندهار - د مبارکې خرقې زیارت

که مې خدای درسره یوئای کړي یوئل بیا
 په زلفانو به دې وټومبمه ګل بیا
 د سرو ګلو پسربلی به بیا راستون شي
 چې دې وګورم په سرو شوندو خندل بیا
 هغه شپه د نعمتو به کله راشي
 چې مې سرتوله شپه پروت وي په ځنګل بیا
 یو امبار ګیلې به هلتہ درته وکرم
 که داير شو زما ستا بسکلی محفل بیا
 لکه زه چې ستا غمونو کې خورېږم
 خدای خبر چې دومره ته کړي خورېدل بیا
 ډېر ارمان به مې د هر نصیحت وکړي
 چې هر وخت درته شي یاد زما ویل بیا
 چې په شپه کې د هجران مې په بنه نه شوې
 زه به خه کرمه سل واره ستا راتلله بیا
 له خوبیو به نارې کرم ستا په وړاندې
 که مې ورک کړي تورو زلفو په ځنګل بیا
 "بې ریا" پسې به هلتہ کوکې وکړي
 چې جدا شي درنه شي د خاورو مل بیا

۱۳۷۵/۱/۱۲

د هرات بنار - ریاغ ازادی کلی

زه په کور ستا په ارمانجن یم ته په گور تنها تنها
 د فراق دریاب کې پروت یم مخ مې تور تنها تنها
 ستا د مهر په دنیا کې مسخره د هجران راغله
 ما ته دا کاخ خه په درد خوری چې یم نور تنها تنها
 که سلگى وهم شرمېرم که خندا کوم گناه ده
 هرې خوا راته جوړې سخت پېغور تنها تنها
 ستاترخنگ پیاده خوشحال وم که مې پېښې پولی پولی وای
 خه فایده که په اسونو گرخم سپور تنها تنها
 د وصال خورشیده ډوب شوې د شفق په سرو لمبو کې
 پروت سبا رنا په طمع یم په اور تنها تنها
 چې له خاورې نه پیدا دي د ادم تول اولادونه
 هر به وګوري د تورو خاورو زور تنها تنها
 په یوه لاره راغله زموږ خویندې ورونه واره
 د یو بل په ارمان بیا ئې خور او ورور تنها تنها
 مشترک غم د عقبی دی خاتمه یې ټېک عمل دی
 غم شریک دی مګر کړې به هر خوک شور تنها تنها
 کاش اول زه (بې ریا) وای چې مې دوی لیدلی نه:وای
 که راتلای را پسې وروسته پلار او مور تنها تنها

هغه نوردي چي دنور و سوال زاري کا
 ما ته خپل فکر د عمر تياري کا
 د کاروان سفر کرار منزل ته رسی
 لار د هفو چي حرا مساضري کا
 لاس نيوی د هفو مه کوه چي شوم وي
 شومان کله د خندانو درباري کا
 برابر د يو شپې په قيمت نه دي
 که تول ژوند د لال جوهر سوداگري کا
 په يوه خبره تللى شي جنت ته
 که وهي تل چرس وبنگ او جواري کا
 که اويا خلہ په پېنوا لار شي کعبې ته
 خه فايده چي د شيطان سره ياري کا
 عبادت کې چي ريا غرور پيدا شي
 هسې خوشې د گونگتې په شان خواري کا
 بې له خدايه د اسي خوک نه شي کولى
 شولې وسوې په او بو للمه باري کا
 "بې ريا" په بله لاره غلط نه شې
 مشرکان بت پرست اور کې سوال زاري کا

هندو - پښتونخوا

لختي باندي کمپ

بې ارام او بې قرار نه لرم خسواب
 ساقې راکړه چې يې نوش کرم لکه آب
 نفس مې غواړي مګرروح وايې حرام دی
 نوش يې نه کړې خپل مقام لري شراب
 يایه رنځ شي تول ژوندون يابه ګنج یافت کرم
 يا به کرم خپله خوانې خير او شواب
 روشنایي خو يې د خپل سر صدقه کړه
 چې راپورته شو خورشېد په مهتاب
 تور بلبل به له حیا ورته سرتیتې کړ
 چې موسکۍ به شو سرو شنډو کې ګلاب
 غرځړه مې د ساحل موجونو یوره
 چې شوم غرق د محبت په لوی دریاب
 چې د یار سره صحبت ته برابر شوم
 مزاحم مې شوی تر منځ نری نقاب
 افسانه هې د عشق خولې باندې غزل شوہ
 خاطرو د یار احتیاج کرم د رساب
 چې پرهیز له فحشا خنې و نه کړې
 "بې ریا" نه خوری په درد داسې آداب

زما چپل تن دی زما روح دی زما خان دی آریوب
 زما مسکن، زما تاپویی په ما گران دی آریوب
 ما یې د جګ کوتکې په خاله کې خاپورې کړې
 زما د اصل پیدایښت بشکلی نښان دی آریوب
 یوه پیاله یخې او به یې مست شراب شرموي
 زما ساقی زما دلبر زما جانان دی آریوب
 د زیرو ګلوا خوشبویی یې تر اټک تېره شو
 دا حقیقت دی چې یو بشکلی ګلستان دی آریوب
 خوره هوا شنه ځنګلونه منظري منظري
 په دېرشو برخو آريانا کې یو سلطان دی آریوب
 د سپین غر شنې لمنې نوم د منه هېر ورکوي
 معلوم پکتیاکې لکه ستوری د آسمان دی آریوب
 هره لوپشت خاوره د آریوب دېمن په وینوسره ده
 د یرغلګرو ظالمانو قبرستان دی آریوب
 اووه قومونه کوي ژوند په دې سپېڅلې خاوره
 په بسو ځوانانو د ځائیو تل ودان دی آریوب
 زه "بې ریا" اغیار و بل خای ته شېلې یمه
 قسم دیزره کې مې بې حده ډېر ارمان دی آریوب

آخر وخت دی مددگار می شه یا رب
 پنا غواړم ستا له قهر او غضب
 ورور د ورو او زوی د پلار په لاره نه خی
 هر خوک تبنتی له خپل نسل او نسب
 دې پېړی کې رنګارنګ مخلوق پیدا شو
 خوک تېربېړی له قرآن خوک له مذهب
 د پردي غیبت نه نور خبرې نه شته
 یو آواز خوک په چا نه کړي بې مطلب
 تول د حرص په مرضونو ګرفتار دي
 هر سری دی لانجه من دعوه جلب
 ماشومان بې سرنوشت بې تربیې شول
 نه خبر له مدرسي نه له مکتب
 چې په بار کې د خبنتن لټا او لټي کړي
 خربه هېڅ وخت نه شي خلاص له اخ ودې
 په اصيلو باندې ضعف له غمہ راشي
 چې کم اصل ورته ګوري بې سبب
 "بې ریا" د خدای قدرت ته فکر وکړه
 انسان وزني په اوږو په خمکه کې

۱۳۷۲/۱۰/۲۵

خوست، د بک ولسوالۍ
 د کوتکی کلی، د حاجی نادر کور

زره می هسپی دی دردمن کباب کباب
 دیار غم دی چې خراب می شول اغصاپ
 زه یې هسپی وچو شوندو باندې یاد یم
 د وصال گوهر په منځ کې د دریاب
 که نامه د جانان واخلم رسوا کېږم
 پت یې یم زره کې په نوم مست او خراب
 محبت می د غماز به خوله ریاب شو
 هر یو تار یې شود دار خورند تتاب
 لکه ګډ د قربانی په عشق می وژنی
 یم تړلی په غوچله د قاصب
 رقیانو وینې بیا په جوش کې راغلې
 فیصله د مرګ کوی زما په بباب
 که هر خو می ورته سوال د دیدن وکړ
 را خرگندنه کړ سپین منځ خسن جناب
 د سرکو شوندو خندا خوب په قرار شو
 که سلام هر خو کوم نه شته خواب
 نادان زره را نه بوسې د هفو غواړې
 بې چاره زه "بې ریا" هفه نواب

هر خوک اخلي په دنيا کې خپل نصيib
که پاچا ذي که گدا دی که اديب
نه به ورورنه به ېې خپل پردي په کارشي
ذې حالاتو کې چې هر خوک شي غريب
په ما ډېري بدي ورخې مېلمنې دی
نه د يار په حال خبر یم نه رقيب
د خپل بد قسمت د لاسه در په در یم
که هر خو کارم زحمت یم خالي جيib
غريبې دواړه په جنګ یو اچولي
زړه و ماته زه یم زړه لره اميib
که دا حال وي په ربستيا به لپونې شم
اوسم خو ګرڅم لپونتوب سره قريب
د خيالونو په دنيا کې ازاد ګرڅم
په یورپ سل محلونه کرم ترتیب
چې وجودې سالم راکړنيستي خير دی
يم همېش شکر ګوزار له خپل جيib
حکه یاد زه "بې ریا" د خلکو ته یم
نه کاسب یم نه صاحب یم نه طبیب

پرمخ تلل که پرپوتنه ده عقب
 چې په ورانو شې بدل کاخ مرتبه
 چې دخان قوم او ملت حق غوبنستی نه شي
 بايد پرې شي داسې ژبه مذبذب
 د ادم اولاد کې کل همه حساب دی
 فرق دی خه د تور او سپین عجم عرب
 اشاره د سمې لار جا هل ته وکره
 خه حاجت دی با ادب ته د ادب
 اعتبار د شېخ په لویو تسبوح مه کره
 چې په غلا کې مبتلا وي روز و شب
 پارو ګر به کسب یاد تر هغه نه کړي
 چې یې و نه چېجې مار او یا عقرب
 خدای خبردی چې بل کارو بار ترې وشي
 چې لیدلی وي چا خوند د مې او لب
 حتماً هېرې جګې تېتې منځ ته راشي
 چې په کوم ئای کې وي لوښی هلته ګرځ
 "بې ریا" له داسې خلکو په خنګ ګرځه
 چې جورپېري د هر وخت په هر قالب

۱۳۶۷/۱۱/۱۵

ایوان، شہزاد بنار- باقری بن

هم مې خيري هم مې بېرته گندې تېپ
 هم دې خوبن یم هم دې زره نه یمه چېپ
 هم کړې مرې سترګې راتاوېه مینه مینه
 هم د سترګې له غوصې نه نخوري رېپ
 راشه گوره ستا عشق زور زما سینه کېپ
 ته کړې ناز زما د زره کړې قېپ قېپ
 د اميد او ارزو ګانو لوی دریاب دې
 محبت خونه دې کار د شور او کړېپ
 تور مابنام د شنه اسمان ګنښې لاندې
 ستادسرو شونډو شربت غواړم یو غروپ
 زه به راز نور و خویانو ته ستا وايم
 چې یې ته کوي دا ظلم دې که ګېپ
 خدای خبر چې گوزاره به پکې وکړم
 که د مینې هر جهان وي دومره ډېپ
 نور د زلفو توري وريئې کړه را بښکته
 چې د پورته کړم له سرو اننګو شړپ
 "بې ریا" چې څه کوي زپور ګرڅه
 د نرانو خو یا خرپ وي او یا ترپ

۱۳۷۵/۱۱/۱۱

ننګرهار - سرخود - باځ کوتۍ

نه قبل پری له ریا دک عبادت
 زه فضول بولم ای شپخه دا زحمت
 فایده نه لری که شپه ورخ په سجده وی
 چې د دکه وی سینه له جهالت
 گر چې حج باندې عمل کولی نه شي
 د طواف کولو نه شته ضرورت
 تل حرام او ناجایز ته حلال وايسي
 خه خواب لری په ورخې د قیامت
 د قارون په شان به لار شي په ارمان کې
 مګر اور به درته جوړ شي دا ثروت
 د قصرونه خپل خبنتن لری خبر شه
 نه به دې تن داسي دایم وي سلامت
 د شرابو خوراکه سپلاب د زهرو
 د مستى بدل د عمر مصیبت
 خوشحالی دې په تمام بنکاری دنیا کې
 فنا کېږي واوره ژر وکره وصیت
 زه "بې ریا" د مرگ زوال ته مخامنځ کرم
 خدایه تل دې براقرار ستا سلطنت

۱۳۶۸/۱۲/۱

ایران - شیواز شار - باقری بن

د خپل زره وینې خببل مې شول عادت
 چې عبس مې شوه خواري زحمت محنت
 ستا بنيو غشو مې زره زخمی زخمی کړ
 زخمی بنه یم د مرهم نه شته حاجت
 ما خپل زره په خوشحالی امانت در کړ
 ته داغونه لپوې په امانت
 زه خوغشق کې په هر راز ستم راضي یم
 جوړ ستم د ستا رضا او قضاوت
 دا چې نن د غلامانو کې حساب کړم
 تا ته در کړم خپل بنايیست دا وکالت
 وچ په وچه بې انګاره شین لوګي شوم
 وا مې نه خیستو د سرو شوندو لذت
 بنه څواني زما د ستا په نزد کې خه ده
 که بدرنګ و م خوبنوي مې په دولت
 درويشي مې دعشق مرګک سره همراه شنه
 غورخوې مې له ګړنګ خپل صداقت
 یاره هفه "بې ریا" یم بل خوک نه یم
 چې مې کړې ستا د لوی واره خدمت

۱۳۶۷/۱۱/۲۳

ایران - د شپراز شار - باقري بن

نېست نابود دی چاچۍ کړۍ خیانت
 خیانت دی حقیقت کې ڈالت
 په حرامو یې یو نیم گز خېته وکړه
 نوش د خان یې کړ کبار د مملکت
 پلار نیکه نه یې هېڅ نه وو ورته پاتې
 جوروی د چا په وینو عمارت
 د قلم نوکې ته راغلې شېخه غل یې
 دا تسبیح د عبادت دی که سیاست
 یوه ورڅ به یې په خپل خان عملی شي
 څوک چې بل ته ګرځوی د بدوانیت
 دمظلوم په غونبسو مست خان عادل بولی
 اور دې پورې شي په داسې عدالت
 په هغه پښتون د خارو امبار جوړ دی
 چې نیولی یې سنګرو د غیرت
 څوک له خدايې وېړه نه کړي دنیا غارې
 افتخار کوي په ظلم جنایت
 "بې ریا" توبې وباسه وخت اخو دی
 یقین ساته د قرآن په روایت

۱۳۶۷/۱۱/۲۶

ایران - د شپږز شار - باقري بن

زما مینه زما ژوند یو حکایت
 چکه ستا یم د جانان زبب او زینت
 ما ته صرف یوکچکول یو گندپکار دی
 نه تخت غواړم نه دربار د سلطنت
 مرپی په بوله همپش همپش ژوندی دی
 چا چې پرپنسووه توبنې د انسانیت
 شریران به ورته شپه ورخ سجدې کاندې
 که خبر شي په مانا د اسلامیت
 هېڅ کېلیچې پکې نه رائخی سیده ده
 دا چې ونیسي خوک لار د شریعت
 چې د خدای او د پردا حق تابدار وي
 ورته وايمه مهرا انه شجاعت
 پرون ټول د دین په شمع پتنګان وو
 نن وژل کا په خوکۍ او ریاست
 چا چې خپله ککری تنه لیلام کړه
 تل لوپېږي د یار ملک کې په جرئت
 "بې ریا" هغه یاران د خوشبختان وو
 چې په عشق کې ناقرار وو هر ساعت

۱۳۶۸/۳/۳۱

ایران - د شیواز شار - باقوری جومات

له خدای غوارم ستاد سرو شوندو شربت
 که یپی سم وی زما سر سره قیمت
 کباب زره می ستاپه مینه کپی بیمار دی
 او بسکپی بسکته را نه درومی په سرعت
 د تهمت پیغور پر وار اسره نه شته
 نه پروا کرم د غیرت نه خجالت
 ما یپی خوند مزه لیدلپی ده ناصحه
 همپشه وهم قمار د محبت
 د خوبی اميد لرم یو وخت به راشی
 چکه زغم کوم د هر رنگ مصیبت
 د دیدن طمع می شته خدای مهربان دی
 یادوم یپی زره کپی تل شان او شوکت
 زه د داسپی مین مینپی لپونی کرم
 چپی په تولو خوبرویانو دی اوچت
 که هر خه خوبیوم خانته بار زما دی
 او سن وتلی یم د پلار له نظارت
 په ربستیابه دی کامیاب بولم په عشق کپی
 "بی ریا" که تر اخر وکرپی طاقت

۱۳۶۸/۱۲/۲۳

ایران - شیواز بنار - باقری بن

ارمان مې ته يې لرم تا ته حاجت
 دنيا کې نه لرم بل چا ته حاجت
 زه ده جران په تورو شپو کې پروت يم
 لرم وصال بسکلي سباته حاجت
 اخر انسان يم ارزو گانې لرم
 زړه مې لري هر وخت خندا ته حاجت
 زه چې د ستا حسن بشر وګورم
 نه مې وسکې نه مې ودکا ته حاجت
 هسي خوبت له لرگي هم جو پېږي
 تن خو لري روح او ارواح ته حاجت
 په ژوندون جوړ شوی له ما نه مړي
 مړي لري خيرات سخات ته حاجت
 ستا د وصال په طمع شپې ته روم
 نه شته ظلمونو ناروا ته حاجت
 بس دی زما سوال او زاري ومنه
 پیدا مې نه کړې بل اشنا ته حاجت
 که درکوي خدای به يې هسي درکړي
 "بي ريا" نه شته سور غوغا ته حاجت

۱۳۶۷/۷/۲۹

ایران - مردشت - زرغون کلی

که زره کانی وای له غمه به وای مات
 که یې غم لیدای کېدە و به اثبات
 د وطن غمو ته ئیر شمه که خان ته
 چې یو غم خورم شي را پورته بل پسات
 اخترونه د ماتم په شانته تېر شول
 نامعلومه شولو تېر شب برات
 نیت د خدای په لوري وکړم سوچ بدل شي
 نه پوهېرم چې دا کوم یو و رکعات
 خیال مې شاه د انس و جن کړي بیا فقیر و م
 بس بدلهږي رابدلهږي دا حالات
 دا خه ژوند خه زندګي وه چې شوه تېره
 زهړجن له زهرو تريخ وو تول اوقات
 په هر کلي په هر لور کې وير ماتم دی
 له پکتیا خخه نیولی تر هرات
 نه د مور او نه د پلار په مینه مور شوم
 نه مې وکړ د جانان یو ملاقات
 "بې ریا" د خدای په امر به ختمهږي
 دا چې موب باندي راغلی احتیاجات

۱۳۷۴/۱۱/۱۵

نکوہار - جلال آباد بشار
 چکنوری د MDC دفتر

په غت جرم شوی منکر چې نه دی غت
 لا د مخ په تورو خاورو نه دی پت
 زور به وگوري په هغه سخته ورخ کې
 بد اعمال خو واره نه بولی نه رت
 خه دې وکړل خه کوي په خه لګيا ېې
 راشه خلاص کړه ستا د خپل عمل پاکت
 صدقې خیرات زکات ته په ملامات ېې
 پر دیې حق خورو ته نه ورکوي مت
 وړاندې څې هغه کوي چې جایز نه دی
 دراندې بار ته فکر نه کوي تر خت
 تور وېښته دې بد معاشی ګناه کې سپین کړل
 باور نه شته په ژوندون د یو ملت
 توره شپه کې خدای ته سر په سجده پریوزه
 په درد نه خوري دا پالنګ بستره کت
 له هغه څای خخه هر وخت امان غواړه
 انسانان به وریتوي په سرد بت
 دا چې شپه ورخ د دنیا په کار مشغول ېې
 "بې ریا" عبس خواری کړې د ګونګت

۱۳۶۷/۸/۱۱

ایران - شپږ شپږ - باقري باغ

داسې کېپې چې د گل شي خار وارث
 د مابنام تياره د شېپې سهار وارث
 په بنا ديو کې اول برخه د ده ده
 ئكه يار شوي په غم د يار وارث
 عاشقانو چې بنیاد د مینې کېښود
 معشوقان يې کړل د کل اختيار وارث
 چې د اوښکو مرغاري وارثه شوي
 د هجران د شي وصال بهار وارث
 محبت کې مې بری لار موندنه نه کړه
 بلکې شو مې د ستم امبار وارث
 د گلونو په دیدن و م شړک يې را کړ
 خبر نه و م چې لري گلزار وارث
 افسوس عمر مې د بل خدمت کې تبر شو
 د مرګ درد ته مې شول مور او پلار وارث
 که پتنګ د زمانې دی نو شاعر دی
 هر انسان دی د شاعر گفتار وارث
 ګيله مه کړه "بې ریا" عجب نادان يې
 د سینې او غارې تل وي هار وارث

۱۳۶۹/۲/۱۱

لوګو، کنځک روشتون، د نعمان پوسته

که ئان ڙغوري ابدي له درد او رنج
 محفوظ وساته د خپل نېک عمل گنج
 د دنيا کار و بار تول داسي فاني دي
 موقتي دي لکه لویه د شترنج
 مختلفي ارزو گانې د بي وزلو
 روښنائي د اخري منزل هر کنج
 کار بي وکره بار بي یوسه پېغور نه دي
 و هغه ته چې بي لاس او پښي وي منج
 زلزله د هغه لوري په ډې پوه شه
 چې په کومه لار د ساه وکړي غنج غنج
 فکر وکړه چې به کوم حد ته رسپړې
 اسوده ارام خوبونه په اسنج
 همسايه د جواري پسي حیران دي
 ته کړي کبر په پلو منو نارج
 سخاوت او کمیني کوه مالداره
 چې حساب شي په نېکانو کې سر پنج
 تل د خپتې غم کې ورک زه "بي ريا" و م
 گرئېدم به په سرو دبنتو د رزنج

۱۳۶۹/۷/۱۵

هنکو - پښتونخوا
 لختي باندي ڪمپ

چې همبېش به يې کاوه د بل علاج
 شو اخر د مرگ خپرې ته احتیاج
 هغه هم د کو پیالو سره و راسته شول
 چې هر وخت به يې په سر ولار و تاج
 چې د ژوند په لاره راشی په مرگ بیا خې
 دا دنیا ده دا يې دود دا يې رواج
 خوک خانان خوک غریان خوک ملنگان شي
 هره خوا خپې وهی د ژوند امواج
 لوی قصرونه په خپل خای باندې ولار وي
 نه پاچا وي نه وزیر وي نه يې راج
 که خوک بنه شي که خوک بد شي خه به وکړې
 هر به وڅکې مزه د خپل مزاج
 چې يو خلې خرو خاورو نه شي لاندې
 بیا مشکل دی له تیاره قبر اخراج
 زه د داسې جنت نه يمه غونښونکي
 چې شداد په شان يې جوړ کړي خوک په باج
 "بې ریا" په شفاعت يې له خدای غواړه
 په يوه شپه چې د چا شوې معراج

۱۳۷۵/۱/۱

ننگرهار، سرخود
 د حاجي قدير کلې

خوک رائی ورته خوک کری له دې دنیا کوچ
 د چا کله‌ی شولې بار خوک کرپی تر شا کوچ
 دنیا خه ده چې په یو ئای به شی پاتې
 چې په امر د مالک کوي سما کوچ
 چې ستم د دې حالاتو را په زره شی
 کوي تل له سترگو اوښکې په ژړا کوچ
 خوراکی مجنون به سر کال لالهاند و
 چې به وکرو په کاروان باندې لیلا کوچ
 کارهه بربت به گرځیدل لارل پناه شول
 له سرو شندو یې اخو وکړ خندا کوچ
 کوچنوالي پېغلتوب دې ذواړه یو دې
 پام چې ودې نه کری سترگو نه حیا کوچ
 زخیره د محبت وساته زره کې
 د مین مخ نه کوي حسن بسکلا کوچ
 د ګلنوئو او بورا زندگي ګوره
 چې ګل نه وي په فرياد کوي بورا کوچ
 بیا دعا راته کوه زیارت ته راشه
 که عمری وکړ اشنا ما "بې ریا" کوچ

۱۳۷۵/۱۱/۵

ننګرهار

سرخود - د حاجی قدیر کلی

د دنیا ھېرو غمونو کېلې وچ
 ھم يې وچ کېپی ھم يې تریخ کېپی لکه مرج
 سر دې سپین، بېرە دې سپینه، زړه دې تور دی
 عقل ډک لرې له حرص کوې لالج
 چې ځوانی د حرکت په ځوړی وکړ
 نه ځی پورته که خورې تل پلو او کوچ
 دا پېړی عمر دې تېر شو خوسم نه شوې
 لا دې بدو طلبگار يې اخلي غچ
 خیر خواهی کوه چې پس له مرګه ياد شې
 سبا مرې نن خودې سر کوي یوچ یوچ
 ورور او زوی کلی ولس سره یو ځای کړه
 له نفاق غتې غتې قومونه شي خج پچ
 شجره پخوانی واوروه اولاد ته
 ګلهوډي پکې و نه کېپی وايې سچ
 چا چې لود ګلو کې خلاص به نه شي
 د مالي له ګوزار و به نه شي پچ
 (بې ریا) قیمتی وخت دې ضایع نه کېپی
 بیا به موبنې غبرګ لاسونه لکه مچ

۱۳۲۵/۱۱۷

ننکرهار د سرخود ولسوالۍ
 باغ کوتۍ

اغيار لمانځي په هر کلې د وطن ازادېدو ورخ
 زه پردي پیتاوو ته ناست يم تهروم په ژرېدو ورخ
 دبمنان مې توږي غوبې په مرو سترګو ورته ګورم
 هم مې خاک د وطن سوخي هم زما د سوزېدو ورخ
 ځوانان مره یا غلامان شول پېکلې پېغلي شولې وينځي
 نه په زوره غړېداي شو نه لرو د ګرچېدو ورخ
 له یوه کلې ډولی وړي له بل کلې جنازي ئې
 په غوغا شوله بدله د اتن او ګډېدو ورخ
 دا ملنډي د نفاق دي چې په موږ وهلى کېږي
 چې یو لاس نه شي افغانه ګورم ستا د ورکېدو ورخ
 د پرديو مقابل کې له موږ نه مېرونه نه شته
 خو خپل منځ کې ملیون وژنو د قدرت په پېشېدو ورخ
 د قیام هره لارښوده ملک د خاورو سره یو کړ
 مالیکلی تاريҳو کې ستا قسم د ماتېدو ورخ
 نه به بیا هغه ژوندی شي چې مشهد دهلي بې تک و
 نه به بیا په پښتون راشي د شرييو پیوندو ورخ
 "بې ریا" نن چې ته ژاري یتیمان او کونډي ژاري
 خدای خو شته کله به راشې د یتیم د خندېدو ورخ

۱۳۷۵/۱۱/۱۵

ننکرهار، سرخود - باغه کوټۍ

زره مې نه شو د اغیارو په خنجر غوڅ
 بسکلیه تا کړو د مرګو سترګو په نظر غوڅ
 نهړ مې دم په شلو پښو کې پیدا نه شو
 شو مراد مې ستا له لاسه د سفر غوڅ
 که د هېر کړمه هر خو هېږدای نه شې
 لکه ګل دې په خزان کړم هر سحر غوڅ
 خه پرواز په د صنم په ګلشن وکړې
 چې د عشق له بلبلانو شې وزر غوڅ
 هر کودوری یې همېش د قدر وړ دی
 کوم منګی چې شي په غاره د ګودر غوڅ
 نه یې وينه شته، نه اوښکه خو ګناه ده
 که ډنډر کې شي له تن د چنوبړ غوڅ
 چې یادونه خاطرې شي را بپدارې
 ارمانونه کړې د هجر مازیګر غوڅ
 مینان د یو بل غېږې مستحق دي
 غم د مینې د هر یو کړې خیګر غوڅخ
 پروا نه کړي (بې ریا) خو چې وفا وي
 که په مینه محبت دی شي سر غوڅ

۱۳۷۵/۱۲/

خوست، کوربر
 د سوراک کوچیانو ګلی

سترگی پورته کره پدا دی که بهبود
 راته وايه کوم یو حرف لري وجود
 د هفی زمانی تمال کی مه زنگیزه
 اوں منسخ دی چی نازل وو په داود
 دا بچت د اقتصاد نه دی کم عقله
 حقیقت کی ذلالت دی کار د سود
 لا تر او سه د عبرت اخیستی نه دی
 په گود میاشتی بی هلاک کرپی نمرود
 امکان نه لري چی پاتی شي بی حقه
 پناکپری که احمد دی که محمود
 کوچیان بار شوی د شپی زه خبر نه یم
 د جونگرپی خای نه خیری نری دود
 د غوتیو او گلونو کاروان راشی
 چی سپین فرش له خمکی تول کرپی میاشت د حود
 چی فرمان او اجازه د مالک نه وي
 په خپل سر د غلام کار نه لري شود
 "بی ریا" د خلکو دین او دنیا جوړ دی
 زمود خوار وطن کی اوړ کوی بارود.

۱۳۶۷/۱۱/۱۳

ایران - شیواز بنار - باقري باغ

خومره بد لري اثر د ستا کنخل بد
 محبت کې راته مه کوه ليدل بد
 په یوه وجود کې دواړه زرغونه دي
 نه پوهېرم چې اغزی بد دی که ګل بد
 پرون تا د مینې اور باندې کباب کرم
 نن کوي زما رقیب سره خندل بد
 زه د عشق ستري ستومان خوړ همسفر یم
 تا د یو نه په څای وکړل را سره سل بد
 ما چې ګوري لمن ډکه کړي له کانو
 اخړ مه کوه په سرو لاسو ويشتل بد
 د پرديو تېغ په سوان را ته تېره شو
 چې په مینه د جانان شول راته خپل بد
 ډېر شيرین دی محبت خو چې وفا وي
 مګر بد د محبت وي تل تر تل بد
 ناداني ده فدایت په بې وفا و
 مینه بنه ده جدایي ده سوزپدل بد
 "بې ریا" واره په بده لار پناه شول
 هغه خوک چې په دنيا کې ګرڅدل بد

۱۳۶۸/۳/۲۶

ایوان د شہزاد بشار
باقري باغ

خوک چې کاندی د عشق لار باندې چلند
 نه په سر او نه په مال باندې وي بند
 محبت له فریادونو دردو ډک دی
 چې وفا وي ترې نه زیات نه شته دی خوند
 تورې سترګې چې د یار شي لاندې باندې
 ټول وجود د سړی شل شي بند په بند
 د سرو شونډو موسکپدا د زړه بهار دی
 په بهار کې د ببلل وګوره ژوند
 که یې مات کړ روغه ورځ یې نصیب مه شه
 هر چې وکړي د جانان سره سوګند
 مازیګر د پېغلو شور د ګودر غاره
 د هر د چا نظر ورځی په خپل نیازمند
 د ښې مینې محبت دا سې مزه ده
 چې له خوندې یې عاجز دی شات او قند
 دوہ یاران چې غېږ په غېږ اوږي راواړۍ
 بیانو وګوره د تور ورېل ریشخند
 په هر ئای او په هر وخت د پاکې مینې
 ځکه یم زه "بې ریا" تل خواهشمند

۱۳۶۷/۱۵/۵

ایران، د شپږاز بناو
 باقري جومات

خدایه لرې کړې له منځه زموږ تضاد
 ستا په رحم دا ویخار ملک کړه آباد
 ورور په ورور پسې تړلې ملا ګرځي
 څمره شوه راته زهړ د جهاد
 د افغان بچې غلام د هېچا مه کړې
 پتې په خاورو کړې د هر دېمن مراد
 غتهه مور د جنایت په ونیو سره شوه
 په جهان کې بې شول تیت چیغې فریاد
 ککرې د هر غلیم یې خاورې کړې
 په رښتیا د افغان هر سوک دی پولاد
 قربانی د مال او سر مود دی ورکړې
 نسکور شوی دی د وخت نمرود شداد
 چې هر خوک دې پاکه خاوره کې او سېږي
 فرق یې نه شته دی د ژې او نژاد
 لویه خدایه لویه خدایه لویه خدایه
 پښتنه کړې یو قوت یو اتحاد
 (بې ریا) دا د اسلام افغان جذبه ده
 چې لړزېږي نن مسکو لنېن ګراد

۱۳۶۷/۱۱/۱۸

ایران، شہراز
باقری باغ

د لمر په شان راته واضح دی تول احکام په کاغذ
 ماته قبول دی چې چاپ شوي هر پیغام په کاغذ
 زه بله یې هر کله کومه احترام په ستر گو
 خومره اسان راته راغلی هر کلام په کاغذ
 د جنتونو دوزخونو په مانا یې پوه کرم
 خمکه اسمان هم لیکل شوی د یار نام په کاغذ
 د خدای امداد چې را سره وي پکې گیر به نه شم
 چې په هر حرف یې دی بسودلی راته دام په کاغذ
 په یوه پانه یې حرامې کړې پیالې د میو
 په بله پانه یې حلال کړو راته جام په کاغذ
 تورې او زغري وینې تولې تلې جوره ورسره
 دا چې جهان ته رسبدلی دی اسلام په کاغذ
 خوشال، رحمن، حافظ، سعدي د تیارو بلې ډیوې
 یادگار د ریاب په شان پربنسلې دی خیام په کاغذ
 په لویه ورخ کې د عقباد الهی په قلم
 نوشه کېږي د عمل سره انعام په کاغذ
 جانانه کله قابلیت ستا د سلام لرمد
 خوار (بې ریا) له طرف او منه سلام په کاغذ

۱۳۶۸/۵/۱۱

ایران - شیراز شمار
باقری باغ

زويه واوره نصيحت د مور او پلار
 چي د دواوه جهانونه شي گلزار
 د مورجاني قدمو لاندي جنت دي
 د اغا دعا در بسايي جنت لار
 په ژوندون به بريالي او کامياب نه شي
 چا چي واخیستو د مور او پلار ازار
 په ربستيا د مور او پلار خدمت پکار دي
 ډېر په مينه یې تل خان کره خدمت گار
 قدمونه د همت واخله په وراندي
 د وطن دېمن ته ورکره سم گوزار
 زيار وباسه اينده به اسوده وي
 د تعلیم نه په ژوندون نشته بنه يار
 ٻنگ محل ابادول غواوري پام وکره
 مته پورته کره تېرېبي وخت د کار
 د پښتون لوړه شمله لونگۍ په سر کره
 همېشه په توره ډال اوسيه سينگار
 خو خبرې ما ميراث کې درته پېښوې
 زويه زه "بې ریا" مرم نور دي اختيار

۱۳۶۲/۱۱/۲۴

ايران، شيراز بنار
 باقري باغ

باید نسل کړې هر قدم د مور او پلار
 احترام کړه په هر دم د مور او پلار
 د مور پیو پلار زحمت ته فکر وکړه
 تر قیامت او سه خادم د مور او پلار
 چې به کله په زانګو کې په ژړا شوې
 نه به تاب و نه به تم د مور او پلار
 یو زه نه یم د هر یو اولاد په غم کې
 ما لیدلی سترګونم د مور او پلار
 بدېختي به یې په ژوندکې نصیب نه شي
 که تابع شي ټول عالم د مور او پلار
 غیر له هغې چې د بنځې تابعدار وي
 چا لیدلی دی ستیم د مور او پلار
 په دنیا اخیرت دواړو خوار او زار دی
 چا چې مات کړی قسم د مور او پلار
 هر بچې نه به بلا درته جوړېږي
 که دې و نه خورو غم د مور او پلار
 "بې ریا" له هر افت به په امان وي
 چې سلام کړې په حرم د مور او پلار

۱۳۷۳/۱۱۷

ننګرهار، جلال آباد بنار
 د اړه، دې، سې مرکز

جور به ته شي تر قيامته دا پرهار
 اينده نسل ته پاياتي شو يادگار
 انقلاب نه و خزان د انسانيت و
 چا ويلىي دي خزان چي بهار
 نژدي شوي وي غوتى و موسكيدا ته
 گل يې وچ شو په سرو وينو شوي اقرار
 نونهال ارزو د خوب شمر لرله
 د رېبنې نه شو تر شنو پانو سنگسار
 هغه سترگې ارمانجنې گور ته لاري
 چي د يار په لور هر وخت وي انتظار
 چمکه هم خيانات گره خونخواره شوه
 چای د گلو و راپورته يې کرو خار
 انسانان وو خه وزې گلدي خونه وي
 چې ورتلل قصاب خاني ته وار په وار
 بنه په زخه يې نسکور کړ سهوه نه وه
 ده بې رحمه په شيرخوار زده کاوه نسکار
 ظالمان که تول تباه شي اوس يې خه کړې
 "بې ریا" په يار د خاورې شوي امبار

۱۳۶۷/۹/۷

ايران - شيراز بنار
 باقری بن

هر غلام کوي خدمت د خپل بادار
 هر مین وري محنتونه د خپل يار
 ککري پکي بادېږي تر اخره
 چې وي چېرته مسئله د اقتدار
 نن زما د وطن حال له بد بدتر دي
 نه معلوم د چا عمل دي نه کردار
 خوک له خاوروده که خوله په خمکه پروت دي
 چا کړ ګرم رقص او ساز باندي بازار
 په جهان کې بې اواز د غيرت پروت دي
 چې افغان ولس نسکور کړ سور بسامار
 ډېرافسوس پر دې غلام مې کور کې پت دی
 په خپل ورور کوي هر وخت د مرګ ګوزار
 د پيسو په مقابل کې واړه هېڅ يو
 تل کوو په يو او بل باندي بمبار
 ظالمان کوي هر چل مقصد چې ومری
 د افغان زوي دي د هر چا د سترګو خار
 در په در زه "بې ریا" په بل وطن یم
 خدايه جوره مې کړي له وران ملک نه ګلزار

۱۳۶۷/۱۱/۲۶

ایران شیروز بنار
باقری بن

ته په بىكلیو کې پاچا يې زه فقیر
 يم ترلى ستاد مینې په خنځير
 دا د ډېر افسوس خبره ده دلبره
 چې هر وخت مې ټوروې لکه صغیر
 نه زما خبره اوري نه راګوري
 اخرا خوی ولې کوي د کونې بشير
 چې تر خود لذت وانه خلم له شوندو
 تر هفې به زه کوم درته شبګير
 دام د مینې دې خور کړي و هر لور ته
 زه بد بخت پکې ناخاپه شوم اسيز
 په ټول ژوند مې خوشحالې په برخه نه شود
 درد او غم مې نوشته دی په تقدير
 ستاد هجر په قفس کې مې ژوندون دی
 کله کله خو کوه په ما نظير
 ملاقات یوه لحظه را سره وکړه
 اشنا ډېر يمه په زړه باندې زهير
 چې زنګېږي يې د عشق کچکول په غاره
 زه ملنګ "بې ریا" يم د هفو پير

پښتونخوا - هنکو

د لختې باندې کمپ

سربنندونکي تل پراته وي په سنگر کې
 غيرتیان چو روی هر کله لبکر
 د هغې خمکې ستایل همپش پکار دي
 چې په سر یې وي پراته یو پوت سلور
 چې په دین او په وطن باندې مین وي
 سور په سرو وینو پوره لري تهر
 د هغه شهید د روح همپشه بنا د وي
 چې سینه یې وه غلبېل پر هر پر هر
 نه یې خوب نه یې ارام نه یې خندا وي
 چې ورکړۍ چاله لاسه وي دلبر
 چې رښتونی محبت وي د چا زړه کې
 سرگردان وي له مابنامه تر سحر
 په هر ملک کې چې د حق پاخون پیدا شي
 د جنت حوري غلمان شي تري خبر
 او س زما د وطن پېغلي همپش ژاري
 خوک د ورور په غم ژړېږي خوک شوهر
 "بې ریا" د حق په لاره کې سر ورکړه
 چې مزار دې وي په شماعو منور

۱۳۶۷/۹/۸

ایران - شیواز شار
باقری بن

یو خل بیا و گوره بنکلیه یو نظر
 چې مې لرې شې غمونه سراسر
 د سرو شوندو تیسم د زندگی ده
 لندوم بئه ستا په یاد د ژوند سفر
 هغه لار د حیاناکو پیغلو لار ده
 قیقهه هر مازیگر وي په گودر
 سره گلونه د غلتیول شنه خنکلونه
 خوک خویه شپلی و هي په سر د غر
 د رامبیل چامبیل بې قدر قیمت کم کړ
 چې بنکاره شول ګللان تن کې د لنجو
 ما چې کوم حسین لیدلی راټه یاد ده
 په تول عمر به بې هیر نه کړم بشر
 خریدار د محبت یمه هر خای کې
 زه په خپله ویانا نه یمه منکر
 ده رجل میونه بې بې نوش کړه بې خاره
 که د عشق په میکده شم برابر
 "بې ریا" چې د جانان په غېړ کې نه وي
 خوک یې خه کوي که شپه وي د اختر

۱۳۶۷/۸۷

ایران، شیراز بنار
 باقری جوامات

نه پوهېرم چې کدو دی او که سر
 نصیحت ور باندې نه کسوی اثر
 چې د نبو لاره و زنایم خې په بد
 حال یې ورخ په ورخ له بد و شو بدتر
 دوه غوايان چې شې په چنګک تنهه په تنهه
 د یو خېته شې سوری بل مات شې بسکر
 که په ظلم جنایت یې له چا واخلي
 یا به خاورې شې یا کانی شیک گوهر
 حیوانات هم د مخلو تابعدار شې
 چې په ژبه جمایه شې په هنر
 چې یې خوی سریغوب نه وی بسکلی نه دی
 که نسایت لغري په شانته د قمر
 چې یقین خوک د هور پلار په ویلو نه کړي
 کړي به خپل گھر یوان اختر په اوښکو تر
 اشنایی یا د خپل خان یا نورې گورې
 شاعر تل خورې خوند خپل دل او خیکر
 "بې ریا" هفه نیالکې تل تازه ساته
 چې هم ګډل لسرې همیم پلائي هم شمر

۱۳۶۸/۱۲/۱۹

لوگو، د ګنجېت روغنون د نعمان پوسته

هر چې وي د عاشقى په رنځ رنځور
 په زره داغ د سترګو درد لري ضرور
 بنکته پورته یو خوا بل خوا دلبر گوري
 لولپه شي تري نه عقل او شعور
 زندگي د هفه چا ده عاشقى کې
 چې خان وکني همپش د بل مزدويه
 ډېر قيمت دې محبت د سر بدلدي
 خوک چې تېروي له خپل خان ژوندشي مسرور
 نوم مقام په ننګ غيرت ګتملى کېږي
 سر هغه شي چې په سرو وينو شي سور
 دجهان سترګې زموږ په طرف تاو شوې
 ئکه تاو شوې چې په زرونو شو چور چور
 هر باغبان راته قسم کوي چې نه شته
 زه یې گورم له ثمره وي باغ گور
 بېړې هر وخت په بنې نيت باندې چلېږي
 تل اباد وي کلى کور په بنې دستور
 "بې ریا" په درندوو سترګو هر یو گوره
 بنې عزت کوه د ورور زوی او ترښور

۱۳۶۷/۱۲/۲

ایران - شبواز شمار
باقری بن

ستاله غمه همپشه گرخم ترور
 نه دې گورم نه کاپلی شم انخور
 زړه مې داغ دستا په عشق کې نظر وکړه
 تل د خیال کې یاد ساتم که اوسي دور
 کاینات یې ستا په روی واړه پیدا کړل
 چا چې ته کړلې پیدا له خپل پاک نور
 په کتاب ستا مې ایمان راپوري شکر
 هم قبول لرم سورات انجيل زیور
 دا چې کوم امت کې زه یمه خوشبخت یم
 کامل غواړمه ایمان له خپل غفور
 معلومات بغير له خدايیه چا ته نه شته
 چې خوک مرد دی خوک نامرد او خوک غیور
 کلی کور مې جهالت تیارو کې پت دی
 خرخوی په پیسو خپله خور او لور
 مسلمان یو عاجزان یو سرگردان یو
 خدايیه معاف مو کړه ګناه هر یو قصور
 الهی ما "بې ریا په رحم یاد کړه
 همپشه یم ډېر نیمسکرپ او مجبور

۱۳۶۸/۲۳

ایران، شہزاد، باقری بن

ستا له غمه هر وخت گرخیم سوی تور
 تپرومہ په زره غم او ظلم زور
 ته په کوم عدل له ما سره قضا کړی
 زه سوزېرم په صحراء ته یې په کور
 دا چې تانه مزور را غلم جانانه
 خه به ګورم خو برویان کلی کې نور
 ما یوه اشتباہ وکړه بدل غواړی
 چا پوره په محبت کې کړی پور
 چې مې وغوبستلي خانته انکاري شوې
 ماته خه و تا ته خه و دا پیغور
 چې اول مې همسفر د خان بلې
 اوں دې هم همسفر بولمه تر ګور
 دا دستور دی له ادمه تر دې دمه
 چې یاران جوره جوره وي لور په تور
 اوں به خه شکایتونه کرم له مینې
 ما په خپله خانته خوبن و دا تنور
 "بې ریا" همېش به خدای درسره مل وي
 چې دعا وي در پسې د ګرانې مور

۱۳۷۴/۵۵

غزنې، قره باخ

د کړوسي بازار د حاجي باز محمدخوکل

هر افغان کړ د چنګک دام په وینو سور
 سپک لار کیوڅه او بام په وینو سور
 که اسمان لمنی سرې د شفق خرک کړې
 په موږ هم دي هر مانیام په وینو سور
 حیوانات له خپل ته تویی نه بیزار دي
 د انسان دي هر اندام په وینو سور
 دلته تیول د چنایت توبان وهلي
 هم بادار دي هم غلام په وینو سور
 د اسلام انسان وطن سرو دبسمنانو
 ماین راکنې دی انعام په وینو سور
 چېرته لار شم چېرته وتنستمه خدا به
 هره خیوا مې قدم ګام په وینو سور
 د چا سر توقی توقی د چا پینې نه شته
 د چا سرو شوندو ګړو چام په وینو سور
 دازما مجبور ملت دی چې یې تل خورې
 چا خورلې دی طعام په وینو سور
 "بې ریا" زه به نیویارک اویاریس خې کړم
 چې کاپل مې وي مدام په وینو سور

۱۳۷۵۵۱۳

پینونځوا - پینور
 د ایه دی دیسي موکړی دفتر

بېلوي را نه يار غمازان ستمگر
 په فريب يې خطا شو جانان ستمگر
 کورمي نه شته ملنگ په شان سيوري ته پروت
 همېشە ولې ما ماشومان ستمگر
 گربوان خيرې روان شوم گلزار په طرف
 پت شول پانو کې واره گلان ستمگر
 بيا بن کې وم پروت د اغزو په پالنگ
 يکدم راغلل بلى او بران ستمگر
 زما قصده زنگېري د شوندو په سر
 په سپين مخ هم ورخې سور پېژوان ستمگر
 انتظار د مقصد غلامي شوه افسوس
 بې پروا مې په حال اربابان ستمگر
 تلم د شمعې په لور چې خپل خان کرم ستي
 په چفار شول شو روغ پتنگان ستمگر
 انفجار د ژوندون مې د غم سلسله
 په هر زخم نمک طبیبان ستمگر
 هر چې يار کرم بيا ئېي کري جفا را سره
 خلکه زه "بې ریا" که ياران ستمگر

۱۳۶۸/۵/۲

ایران، شیواز، باقری بن

ما خوبیا یو ھلپی خان د وخت مجنون کړ
 خوک چې نه خی په هغه لاره مې یون کړ
 دلته اوس د رنګا رنګ پېغلو سپرلی دی
 ما پیدا خان ته په خپله زړه چاودون کړ
 چې په سرو شونډو غږېږي تن ېې رېږدي
 ما شروع د دې بې زړه مینې لتمون کړ
 ونو پانې خش خشا کوي تویېږي
 خود حسن نوبهار خان را بېرون کړ
 خوبرویان نسه په جوته معلومېږي
 د عشق تندې مې سور اور بل په لړمون کړ
 ویدې کړې ما په خوب وي هغه هیلې
 چې ېې نن خوبن د چا سترګو کې سکون کړ
 سپنې اوښکې ېې په سرو اننګو راغلې
 چې خواهش مې ترې یو ھل دسر زنګون کړ
 خدای خبر د چا غوتې چا ته به ګل شې
 زه ترې خمه خان مې هسې جګر خون کړ
 "بې ریا" دا خو رښتیا دېر لېونی ېې
 چې د بیا خان بسکار په غشی دې بلتون کړ

۱۳۷۵/۱۲/۸

خوست، د خرخین کلی

راشه کېردو بنو او بدو ته تراز
چې به خوک نن لاندې راشی له تراز
تا چې هر خه لرل تول پرون شې لارل
ناست محفل کې وي قرار در قص او ساز
خدای خبر چې به اخو نتیجه خه شي
او س پراته نشه کې يو نور مال مجاز
دا نن زه د بدو سر له ما بد تر دی
چې اخته وي خوک د جهل په ساز باز
مقاومت مې که هر خو نفسم سره وکر
بیا هم کرم اغیار د عشق عشرت متاز
که خوک نسنه وکری د بنو بدل بې نسنه دی
که خوک بد کوی د بدو بد امتیاز
کامیابی په جامعه کې د هغوده
چې ساتلی شي هم خپل هم پردي راز
الهي ته خپل کرم را باندې وکرې
ستا قدرت دی بې پایانه بې انداز
"بې ریا" ایران سفرله عمل خلاص کرې
خوار وزارشوې چې داخل شوې په شپراز

تل دې وې په هر وخت عاشقان فراز
 پرې د عشق په خنجر سریازان سرفراز
 ارواحان دې په طمع هر وخت ستا د روح
 شفاعت کې اقرار ستا زیان سرفراز
 بې اسرې خالی لاس در زوان ستا تر در
 ستا تر در چې درخې دروپشان سرفراز
 چې قربان شي هر خوک محبت کې د یار
 په مزار د هفو خراغان سرفراز
 اې خراغه د عشق هېڅ وخت مه شي خاموش
 ستا څلاندہ رينا کې یاران سرفراز
 د بهشت میخوران منظر د پیالو
 هغه مست او خومار میخوران سرفراز
 چې شهید ېپ کړ خان د جانان په کوڅه
 دا رینښتینی ژوندي قهرمان سرفراز
 یاره ستا خولې پیغام راته راور قاصد
 ما قبول دی پیغام قاصدان سرفراز
 دا د مهر و وفا ډک غل ستا په لور
 هر غزل "بې ریا" په جهان سرفراز

۱۳۶۷/۱۱۷

ایران، شہزاد، باقری بن

او بنسکو ډک مې تاو شول یاره ستا په لور چشمان عاجز
 دا یوزه یم ستا په در کې کرم هر وخت گریان عاجز
 زه اسیر د عشق په دام کې پروانه کوي خوشحال یم
 مګر خلاص د شي قفس نه بندیوان طوطیان عاجز
 د ادمه تر دې دمه چا شل نه کړه پاتې کېږي
 یو کفن کې فنا کېږي هر زمان شاهان عاجز
 که خلاصون په مال دولت واينو قارون به لا ژوندی و
 مال دولت خود هندو دی له ايمان هندوان عاجز
 د اثر د محبت دی دا د عشق او چت فغان دی
 د افغان هغه فغان دی چې یې کړو فغان عاجز
 یادې پل او روح یې بناد شه شول قربان د یار په مينه
 خپلو سرو وينو کې غرق دی دا روان کاروان عاجز
 افتخار دی افتخار دی سربنسل د په خپله خاوره
 جاهلان دی هغه خلق چې یې کړ خپل خان عاجزل
 رسبدل دی تر منزله په سیالانو کې خان سیال کړه
 هسې نه چې په چپ لاس واخلي د ژوند فرمان عاجز
 د عاګانې راته وکړه گرانې موري چې کامياب شم
 زه ستازوی "بې ریا" نه شمه په بل جهان عاجز

۱۳۶۷/۱۱/۲۵

ایران، شیواز، باقری بن

راورو خبر د پسلی او د گلونو نوروز
 خزان وهلى دی زما د اميدونو نوروز
 داسي نو روز ته به زه خنگه هر کلى وکرمه
 هر چا ته خاندي موب ته راشي په غمونو نوروز
 د افغانانو خوار بچونې په ماینو غوڅ غوڅ دی
 نوروز نوروز دی د اغيارو په کورونو نوروز
 نه نبه راغلاست ورته چا ووې نه چا وپېژندو
 نه په سندرو کړو چا ياد نه په شعرونو نوروز
 زماپه ورانو کندوالو کې ېچې قدر ورک شو
 اوس نامعلومه حې رائي غروپه سرونو نو روز
 د وطن دبستو کې لاله رنګ بوی د وینو لري
 مرغانو ياد کړ په هوا ډک له دردونو نوروز
 د نیکه گانو عنعنات مې ټول نسکور پراته دی
 څکه نسکوردي زموږ زړو کې د نیکونو نوروز
 اوس هغه پېغله په پردي ملک خوارې زاري ګرځي
 چې يادو د به یې همېش په ګودرونو نو روز
 خلکو نوروز په خوشحالی په اتنونو تېر کړ
 "بې ریا" تېر کړ د خوانانو په قبرونو نوروز

۱۳۶۷/۱/۱

خوست، د خوست پروژه

تا چې کېښدو شین خال په تندی پاس
 زما زره دې کړی غوڅ غوڅ په الماس
 سره لمبه شوې هسکه پورته شوې لوګۍ شوې
 سکروتیه شوې ما سوځې کړم برأس
 زه هر وخت ستا عشق نغمې په ډاکه وايم
 د ستا عشق مې دې همېش د تن لباس
 خاطرې د یادګار لیکم تل مې یاد یې
 تل مې یاد یې لرم زره کې ستا احساس
 که د بل چا ته نظر په مینه وکړ
 پوه شه کده یې شوه بار په خره او آس
 له دې لویه خوشحالی به بله خه وي
 چې خوري ورې د زلفې کړم په لاس
 چې تر خو پوره ستا مهر قیمت نه کړه
 نه به کش کړمه سکرت نه چوم ناس
 درنه لارم کلی کور مې درته پرېښود
 غریبی مې همېشه وهی په داس
 "بې ریا" چې پردي ملک ته خدای مجبور کړې
 چاره نه شته خوره همبر سوسیس کالباس

۱۳۶۷/۹/۵

ایران، شیراز، باقری بن

د گلنوو په گلشن کې گلان نه رائی په لاس
 چې عمری را نه جدا شول یاران نه رائی په لاس
 بسکارکوم دنبیتو ځنګل کې لومه اچوم بسکاری یم
 تپوسان لومه کې بند شي بازان نه رائی په لاس
 چې د یار سره یاري کرم د لرم په شان تک راکپی
 عالم شو نمک حرام صادقانه رائی په اس
 جهالت جګ شو دنیا کې علم وغور خېدہ اور ته
 جاهلان شول واکدارن عالمان نه رائی په لاس
 اوس بهر شوم ترینه لارم که ورخم وختونه تېر دی
 هغه ګنج د نېک عمل هغه کان نه رائی په لاس
 که هر خو په سمه لار خم دور زاکپی په غلطه
 ماویل زه به بې تېل داغ کرم شیطان نه رائی په لاس
 لار کې ناست وم یک تنها وم ګېدراں شغالان را غلل
 شوم مجبور ورسره ولارم شېران نه رائی په لاس
 هېڅ ارمان نه پوره کېږي په یو غم باندې بل راشی
 کاشکي اوس واي مورپه غېږ تېر دوران نه رائی په لاس
 یو طرف غم د وطن دی بل طرف "بې ریا" خوار شو
 خدايې ئمکه کې خوتنګ شوم اسمان نه رائی په لاس

۱۳۶۲/۵/۱۶

ایران، شیراز بنار، باقري بن

بې وفا دنیا ده، نه لری ارزش
 چې ارزش نه لری ورک دې شي خواهش
 چا له ورغله په لاس چا تر خټ پېښو
 مال دولت خود ھېندو ھېندو اتش
 چې خالی کچکول د ستا تر دره در شي
 ولې ئې در نه خالی کچکول درویش
 یو قدم یې د حق لارې پورته نه کړ
 ناروا لار کې همېش کوي گردش
 د الله په نوم یې یو غیران ور نه کړ
 مبتلا دې په شراب کباب جاکیش
 تلاوت د یو حرف نه اورم په کور کې
 غربوي ساز د گوگوش ناشناس موکیش
 نادانان د اغا بولی اغانه یې
 اينده د ڈلالت دې نه یې پېش
 همېشې له هغه رب وېره په کار ده
 چې یې هم غوبه یو بل باندې کړل شريش
 خپل گرپوان ته دې سرتیپه کړه نوره پېړده
 "بې ریا" همېشې مه کړه اړایش

۱۳۶۷۹۳۸

ایران، شہزاد، باقری بن

د عشق وينې مې بدن کوي کوي جوش
خاطري به د جوش نه شي فراموش
چې په تېغ د محبت ېې زړه قلم وي
امکان نه لري چې بیا راشي په هوش
اې مجروحه ستا په سرو وينو رينا شوه
تل به دا شمع رينا وي نه خاموش
په رښتیا سره ژوندي دي هغه خلک
چا چې جام د محبت کړي وي نوش
خان قربان کېړه د جانان په پاکه مینه
چې د یاد تل د عالم په خوله وي خوش
معجزه د محبت نه وه نو خه ود
چې انګار شو ابراهیم لره ګلپوش
هر خوا ګورم د غیرت تظاهرات دي
مرد نامرد نه دی معلوم خانه بدوش
که اثرد خود خواهی بې نظمي نه واي
نو بسکاريانو به بسکار کړي و خرګوش
"ېږي ریا". راتلونکي نسل ته وصیت کړم
چې وحدت وي نسکورېږي تخت د بوش

یاره تبری یم د ستا دیدن همپش
 چکه نیسم د ریبار لمن همپش
 د عشق نوم به تولجهان ته کرم په گوته
 هر مین به یادوی مین همپش
 د حجاب له پردی لاندی سره گلونه
 خواب او خیال کی می هفه چمن همپش
 قلندر که سمندر کچکول کی خای کر
 زما او بسکی چایوی گردن همپش
 په باطن کی دی یادونه لرمان دی
 تل چیچی ژروی ما پتمن همپش
 زندگی می دکوچوان شوله په عشق کی
 چکه گرخمه په هر وطن همپش
 چه جانانه چی یو بل له لاسه نیسو
 چی مړ کېږي د اغیار زامن همپش
 که په مینه کی د مرګ یو نبیان وي
 ما ترلی دی له سر کفن همپش
 که الفت دی "بې ریا" سره کولی
 یاره نه به و په زړه دردمن همپش

۱۳۶۹:۴۳

پکتیا، د خاخیو عسکري قشله

هنوز نه شته خوک له قصد گناه مخلص
 نه مفتی گورمه پاک نه شاه مخلص
 بې مطلبې به گند خان نه چاپېر نه کېپې
 په دې وخت نه شته دروېش گدا مخلص
 وارشانو کې بې سل طایفې پیدا شوې
 چې سرور لارو له دې دنيا مخلص
 گنگ اوکونن هم دفساد گنج کې مشغول دي
 روند بسکارېبې په عالم بینا مخلص
 اوس بې خوندنه شته له دوولسوشو پورته
 کوم چې و اول له مور پیدا مخلص
 په زرهاوو کې يو يو دې معلوم نه دې
 پېژندل نهشی چې کوم سپاه مخلص
 مستحق د سراسیي زکات سخا دې
 په ممبر ولاړ دې پاک ملا مخلص
 گهودې د زمانې مخلق کې راغله
 غل هم خان بولي همېش په غلا مخلص
 په خوله غړ د صداقت زاهد عابد یم
 په عمل نه شوم زه "بې ریا" مخلص

۱۳۶۸/۵۷

ایران شیراز باقري بن

گوهر نه گورم د زړه په خزانه خاص
 صدف کانی د وصال په رود خانه خاص
 صد هزار خلې له ما مجرم بهتر و
 که مجنون و په خپل عشق کې دیوانه خاص
 شومه شمع د اور لاندې خاځکي خاځکي
 په لمبو مې نه شول هېڅوک پروانه خاص
 په مخلوطو کې اثر د نشي نه شته
 ساقي راکړه یوه ټکه پیمانه خاص
 یاره ستا د مینې دام کې گرفتار شوم
 والله نه وه د بل چا دام کې دانه خاص
 د چا مینه کې هجران مهې ته راغي
 نه راحت یم روزانه نه شبانه خاص
 که دم ګرې مې هر خو له خانه جوړ کړ
 نه چا را کړه صدقه نه شکرانه خاص
 د ګل پانو کې ما مرګ ولیکل خان ته
 ګل ونه لیکله ما ته نذرانه خاص
 "بې ریا" خه لر و بر لارو ته گوري
 نه د شعر اثر کوي نه ترانه خاص

۱۳۶۸/۲۳۰

ایوان، شیواز، باقروی باغ

زه کوم ستا محبت کې تل احتیاط
 همراهان کوي په کار د مل احتیاط
 عاشقان ناترسه عشق بې صبره کړې
 بورا نه کوي په شاخ د ګل احتیاط
 په بنو مې زخمی زره نوره داغ نه کې
 اړولو کې په زلفو ول احتیاط
 یو منصور دی په دار شوی دویم زه یم
 اشنا دار نه مې کړه بېچ خپل احتیاط
 زه به ستا مینې نغمې په بنکاره وايم
 وار زما دی چې کوي بلبل احتیاط
 په خپل کسب کې که هرڅومره ماهر وي
 مګر تل کوي په غلا کې غل احتیاط
 زړونه هسي پړی کوي عجب خونخواردي
 ستا په سترګو نه کا تور کېجل احتیاط
 ګوزاره به ټکرم زه "بې ریا" خیر دی
 یاره نه کوي قلم لیکل احتیاط

۱۳۶۸/۱/۲۹

د خاخیو عکري فشه

ما زغلى ستا په عشق کې غم مظبوط
 ئىكە اخلمه په غم قدم مظبوط
 چې اسیر شوم ستا د زلفو زولنو کې
 را پارپېي مې لە سترگونم مظبوط
 دلسوزي مې په مجرم زې گېي په کارده
 ما نىولى در ستاد حرم مظبوط
 هم دوا او هم دعا تە حاجت مند يم
 يم چىچلى په خىگر لېم مظبوط
 كە قبول ستا په دربار شومە جانانە
 په اخلاص بە وەم دربار خادم مظبوط
 ستا ديدن بە هغە وخت زما نصيب شى
 چې په ما وشى د خدائى كرم مظبوط
 طمع دار يمە د مىو يوه جام تە
 جام د مىو سرو لبانو زغم مظبوط
 د اعمالو باقيات پوره كېدای شى
 چې نسکورشى تخت دنفس شكم مظبوط
 د حالاتو په خېرلۇ كې لگىيا يم
 چلوم زە "بې رىا" قلم مظبوط

۱۳۶۹/۲/۲

د خاھيyo عسکري قىتلە

ای زبنا بسکلیه اشنا اوسي محفوظ
 جور د مینې تمنا اوسي محفوظ
 د شفق د سرو داغونو لې خه وروسته
 د دیدن ایین دانا اوسي محفوظ
 په هر خیال زما د مینې کل اختیاره
 په اظهار واصل پنا اوسي محفوظ
 ستا د قصر په هر کانې هره لوته
 هر سلام یاد په وینا اوسي محفوظ
 اميدوار زه ستاد دوو سترګو دیدن یم
 له قادر او توانا اوسي محفوظ
 اې زما د مینې مل د لاري ګله
 اې د عشق مطلب مانا اوسي محفوظ
 ځم د ستا له کلې بله خوا سفر کرم
 اې ببلې او مینا اوسي محفوظ
 هر ارمان مې ایندہ ستا خپلولی ذی
 یم بې تابه اې برېښنا اوسي محفوظ
 "بې ریا" د درویشی په دورد راجه یم
 د زما د تخت رانا اوسي محفوظ

۱۳۶۹.۳.۷

نعمان روغتون، لیکر ایثار پوسته

دروپشان نه وي د تاج او تخت په طمع
 اسيران بد بخت د ورو بد بخت په طمع
 تر وصاله يې رهنا ورع مزاهم وي
 عاشقان د توري شپې ناوخت په طمع
 تراویح او لمونخ يې نه دې بې مطلبه
 زاهدان د مرگ کفنو رخت په طمع
 له بهاره تر خزان پوري زحمت کړې
 بزگران د خپل زحمت بنه کښت په طمع
 ظالمان يې هر وخت غم ته خوشحالېږي
 نېک خواهان هروخت د دووجورښت په طمع
 پلارې سر خورلې خاورې يې په خولي شوي
 یتیمان د باباجان کمبخت په طمع
 چې سپرلې شي خوشحالېږي هوسېږي
 بلبلان وي د چمن ګل لښت په طمع
 خرو خاورو ته خالي کفن کې لارل
 دلته هېر وو د پانګ کبالښت په طمع
 چې د خوار غریب په سرو وینو مالدار شي
 "ې ریا" مه کېړه داسې بخت په طمع

۱۳۶۸/۱۳

ایران، شیراز، باقوری بن

زره مې غواری چې ژرا وکرم خندا داغ
 که خندا نه کوم یار ته شي ژرا داغ
 په سینه زره مې حساب د داغو نه شته
 په متروکو د هجران مې شوله شا داغ
 سره داغونه خو اسان دوايي کېږي
 خومره بددي د اغيار په زره کې سیاه داغ
 په روا مې که زر کانېي ولې خير دی
 هېرافسوس دی چې مې زره شوناروا داغ
 د بخت ستوي مې خورشید شغلو ته ژاري
 ورته جور شو د سپورې سپينه رنا داغ
 زه سلګي وهم له غمه رقيب خاندي
 سره لمبه کرم تشن په خوله غړ د وفا داغ
 د دنيا غمونو خانته لپونی کرم
 لا خو پاتې هېر مشکل دی د عقبا داغ
 گرفتار یمه د سختو لارو منع کې
 لار راوبنېي عالمه هره خوا داغ
 که دروغ وي مستحق دی چې سنگسارشي
 راھئ وګورو په زره د "بې ریا" داغ

۱۳۶۸/۲۳۰

ایران، شهرزاد، باقری بن

لار غلطة هر قدم غلط اهداف
 په کوم رول کېرې مجرم سره انصاف
 د شیطان سره په یو لوښې طعام خورې
 پس ناري ولې وهې د اختلاف
 د بل نیه درته د سر نه تاوان بنکاري
 خپل جرمونه خو گنې ابریشم باف
 له مستی ورته اسباب په سرور مات کړې
 نا مستی شي تړمې اوښکې د نداد
 اقتدار د اسلامیت پیالې د میو
 خه قانون د شریعت او خه اوقاف
 که ته هرڅه کوي واک اختياردې خپل دی
 مظلوم وژنې خپل خان بولې پاک او صاف
 که په زوروی غلامی به دې جهان کړې
 که په خوبنې وي نه تا منم نه کاف نه کاف
 دا خو پرېږدې آیندې به در ملعوم شي
 چې په ټنده درته ووهې تور خاف
 "بې ریا" خه په دروغ بې ریا نه یم
 بل ته وايم په خان هم په کړم اعتراف

میتپی تاخو په بلا کرم مشرف
 معرفت دی په بسکلا کرم مشرف
 سرا سر همدا جنون راته بسکار بپی
 چې په ذکر دی لیلا کرم مشرف
 یو نوکر دحسن جور شوم که باور کې
 د زړه جوش په واویلا کرم مشرف
 د هجران ناقراریو حسرتونو
 د چا شوندو په غلام کرم مشرف
 د وصال تازه ګلونو یو مالیار و م
 بې صبري یې په تالا کرم مشرف
 امبدونه مې د چا سترګو پسې دی
 که زیان یې په کلا کرم مشرف
 اې د تېرو وختو تېرې سوې مینې
 په انګار د سیخ حالا کرم مشرف
 قسمونه مې بې څایه هسې و کړل
 د اشنا په غم ملا کرم مشرف
 "بې ریا" د یار بې رحمه غم او کبر
 په ژړا او ونګیلا کرم مشرف

۱۳۶۹/۴۴

پکتیا، د خاخیو عسکري قشه

د بهار بسکلی موسم وخت او هوا صاف
 د زره زخم شی د مینی په دوا صاف
 د ببلو مستی غارپی شنه چمن کې
 خوب نسیم سپیده داغ اول سبا صاف
 ریباری به ورته ډېر په بېړه وکړي
 که زړگی خوک د بدی کړي په حلوا صاف
 عاشق هروخت وي احتیاج دیار دیدن ته
 لار خو مه شه یار له یاره بې نوا صاف
 نرمې شونډې د جانان خوبې خبرې
 خمارې د غم نشه شی له ودکا صاف
 انتظار هم خوب جانان ته ګونبډه ځای کې
 طمع طمع د راتللو خوند زېبا صاف
 مازیگر کې لاس تر لاس قدم د مینې
 مستو پېغلو په دیدن موج د دریا صاف
 ګیله من زړگی به یخ په بل خه نه شی
 اخر دا چې شی په چیغو او ژړا صاف
 هره خوا وهی خپې جور سمندر دی
 ئکه صاف دی هر غزل د بې ریا صاف

۱۳۶۸/۲/۲۷

ایران، شیراز، باقری، بن

په محفل د میو جام کې اشتراك
 نن مستی ده خو سبا به شي هلاک
 په ظاهره خو شراب دي بنه ېې نوش کړه
 په باطن زهر جو پېږي دا خښباق
 که هر چا وي غلط کړي نور ېې ترک کړه
 ګوره مه ورکوه بل چا ته خپل واک
 دا نشي تماشي بس دي توبه ګار شه
 خوله نور و مينځه د صدق په مسواك
 حلالی چېږي په بدہ لارنه ئې
 حرامي وي فريښکار چغلي چالاک
 خه به بل ته د عزت په سترګو ګوري
 چې له موره پيدا شوې وي بېباک
 د خپل نفس سره جهاد وکړه دا وخت دی
 ئان دي مه بوله ناپوهه شرمناک
 که په هره ورخ کې لس حمامه وکړې
 د نس ګند به په وينځلو نه شي پاک
 ېې له نېک عمل به خلاص "ېې ریا" نه شي
 که جهان په خپلوا اوښکو کړي نمناک

۱۳۶۸/۱/۴

ایران، شیراز، باقري بن

زولنی شرنگوی راغی دااغیار خوک
 خدای خبر وربنایی زما جونگرپی لار خوک
 تنها زه شیخ کوو ژوند ویجار محل کې
 زمود راز نه په یو تک شو خبردار خوک
 ته خورې وینې د انسان زما خوله سره شوه
 راته وايې ما او تا کې شول خونخوار خوک
 تا رېبل ما درته لور خیته کې بند کړ
 فرياد مه کوه د ګلو شو ماليار خوک
 ده پیالې را ډکولې ما تبول نوش کړل
 قضاوټ وکړه قاضي مجرم میخوار خوک
 له مردانو خو نامرد بې حده زیات شول
 که خوک وکړي په ربستیا را سره شمار خوک
 رقیبانو یم تړلی اوس مې وژنې
 چې مې خلاص کړي دلته نه شته انصافدار خوک
 له دوزخ نه به یې بل خای کې ژوند نه وي
 چې ترلاس نه کړي له خپل نفس اقتدارخوک
 په میدان به لاس تسبیح د یار امېل کړم
 خیجوی ما "بې ریا" که نن په دار خوک

۱۳۶۸/۳/۳

ایران/شیراز/باقری بن

بېلوي را نه نن بیا د مینې یار خوک
 چو خوي راته د زړه په سر مې خار خوک
 در د من زړه د خپل د لبر په لته گرخم
 نه دولت لرم نه مال نه مددگار خوک
 څه فایده چې اړمانجن خاورو ته لار شم
 که مې شمعې بلوی بیا په مزار خوک
 د جانان مینه ملا رته ګناه کړه
 ثبوت نه شته چې ملا کري ګنهګار خوک
 غماز بیا راته تور مار شو تک پې راکره
 وس مې نه شته راته مړ به کړي تور مار خوک
 شوم رسوا رسوا ماشوم ریبار د لاسه
 یار پې مه بوله چې وساتي ریبار خوک
 ماشومان مې همپشه په کانوولي
 زړه سوی نه کوي هېڅ کله په ما خوار خوک
 در په در به وي له غمه به خلاص نه شي
 چې زړگی کړي د بد بخت عاشق ازار خوک
 یار زما دی زه د یار په ډاګمه وايم
 که په ما "بې ریا" خاورې کړي امبار خوک

که خبر شی په رښتیا زما په حال خوک
 محبت به خنگه نه بولی جنجال خوک
 لکه کانه د تور غر په وجود تور شوم
 داسې تور تورو کې نه شته په جمال خوک
 چې د عشق سېلاپ یو ځلې په چا تېر شی
 نه به سیال شی نه به سیال کړي خان د سیال خوک
 باداري به یې مني چې خو ژوندی وي
 چې قبوله غلامي کړي د شنه حال خوک
 تول غمونه یې په یو دیدن لمبه شی
 مشرف چې شی د خوب یار په وصال خوک
 د وصال تر خنگ هجران قصاب خانه ده
 خدای دې نه کاندی په مینه کې حلال خوک
 عیناً مخ د جانان گوري که پوهېږي
 په تحفه کې د جانان لري رومال خوک
 په معرض چې هر خه وغوارې حاضر یم
 دا چې راوري له صنم راته احوال خوک
 "بې ریا" خنگه چې ته یې ریز مریز کړي
 خدای دې نه کاندی په عشق داسې پایمال خوک

گیله من یمه زړگی مې له ګیلو ډک
 ژوند مې تول له دردې دلو کشالو ډک
 شپه مې هسې د هجران توره بلا وه
 سباوون مازیگری مې له خیالو ډک
 بنه په غور مې خیگر له نظر تبر کړه
 ډنډونه وینې دی دانه چې له خولو ډک
 مدعی د پانې پانې بن خزان دی
 مالیار څکه دی له سوو اوسيلو ډک
 ستا په ټنډه شنه خالونه داسې بنسکاري
 لکه شین اسمان د ستورو له شغلو ډک
 اعتراف دې په جفا که وفا وکړم
 شو زبان مې نور له سوو تلالو ډک
 ساقی هم په خماری کې انکارې شو
 هر یو کنج د میکدې و له پیالو ډک
 آفرین زما په صبر حوصله شه
 په هجران کې یم له سترو ولولو ډک
 "بې ریادخپل جانان غم کې سلطان دی
 جهان خه کوي له بسکلو ګلالو ډک

۱۳۶۹/۳/۸

د خاخبو عسکري فشله

ستا دیدن مخ کې پراته دی غرونه دنگ
 د هر غره په هر پراو خار او کړنګ
 تصور د لپونی کړمه ته نه یې
 د افسوس اوسيلي کاډم زړه مې تنګ
 کانېي بوتي دې له مخه تول شرمېږي
 قدمونه چې په لار اخلي رنګ بنګ
 نذراني ته مې د سر په طمع اوسه
 یوه ورخ به شم لوګي لکه پتنګ
 د سینې چمن تنها ګلوونه سپړي
 ته د ګلو په سر هم کري لونګ
 اوں مې هم هغه داغونه په زړه بسکاري
 چې پخوا به دې کتل راته په خنګ
 اشنازه چې ستاپه سترګو خداي مين کرم
 خداي دې کره را سر یو خای په پالنګ
 هېڅ وزگار په ژوندانه ورڅخه نه شوم
 وړم را وړم ستا د غمو بارونه ګرنګ
 که په کلي کې د بسکليو داسي حال وي
 "بې ریا" به لپونی شي یا ملنګ

۱۳۶۹/۲/۱۵

کونچ روشنون، نعمان پوسته

پري روی کوي د زركې په شان تګ
 زره مې جوش وکړي په شان د صابن څګ
 بې زړه توب محبت دواړه سمون نه خوري
 محبت کې زړه د شير او خوي د مګ
 سمندرته مې ګوزارکړه چې مې غرق کړي
 اشنا خوبن مې دی مرګي مه ګوره برګ
 له هغه انسان نه هر انسان نفرت کړي
 چې یې تن وي د انسان زیان د سګ
 کانې بوټي به د Ҳمکې تول خبر کرم
 که راوکاډم له زړه نه سوی غګ
 دا خو زه یم چې طاقت مې کړي یاره
 هېڅوک وړی نه شي د ستا غمونو نګ
 دردېدلی عاشق نه بولم په عشق کې
 چې معلوم یې نه شي هه د پاسه رګ
 زه فریاد د جدایي کوم سوزېرم
 لوى واړه د کلې وايی راته تګ
 "بې ریا" نه د یو خل پوښته وکړي
 که دریاب د مینې هر خوک بولی درګ

۱۳۶۹/۲/۱۲

لوګو، کونځک روشتون، نعمان پوسته

که راواخلي پيغ تر خت مې کري حلال
 ناراض نه يم مگر بيا هم يم خوشحال
 که بسپري راته په زېر مازيگر وکري
 زه به وکرم په دعا ستا استقبال
 له خندا نه د بنکنخلو لذت زييات دی
 له دیدنه د شيرين دی فکر تال
 زه لاهو شوم ستا د عشق په سمندر کې
 يا به غرق شم يا به وگتم مداد
 محبت کې اولين خوند د جفا دی
 غلامي خومره بهتره د شنه خال
 پروا نه کوي خنجر ته دې لاس تپر کره
 ما زړگۍ درته نیولی محکم دال
 ورخ کې لس خله مر کېږم ژوندي کېږم
 هم مې مرګ لري ثواب او هم ویال
 یاره بنه دې وکړل هر خه دې چې وکړل
 زه عاشق ستا جفا نه لري اشکال
 "پې ریا" شېران د یارغم کې خوشحال وي
 په بنادي کې خو خوشحال وي هر شغال

۱۳۶۸/۱/۱۲

ایران، شپراز، باقری بن

خه فايده لري چي نه مي مني سوال
 الهي دي په بسايسٽ گهه كره زوال
 تا خونن د جبر زهرو ډک جام راکه
 ما پرون په چا ليدلى و خپل فال
 زه په داسي گوزارو کي تل عادت يم
 زره مي کلك دي لکه کانى د چترال
 يوته نه يې داسي ډپرو سيخ کباب کرم
 د هر يو غم مي بېل بېل کړي سمال
 سوزپدل د کړايي به لړ اسان وو
 نسلکيده تا خوزه اخته کرم په جنجال
 نور نه کسب نه کمال لرم دنيا کې
 تنا مينه مي ده کسب او کمال
 محبت لمبو کې وخت تپرول ګران دي
 ما ته هېڅ دی چې يم تپر له سر او مال
 زره چې بیادبل چاواک اختيار ته سپارم
 کم وخت نه نيسېي تپرېږي پوره کال
 بې ریا د صادقانو شهنشاه ینم
 ډپرافسوس دی چې خراب مي دی اقبال

۱۳۶۸/۳/۲۲

ایران، شیراز، باقري باع

خوک چې غواړي ازادي او استقلال
خوانان مړه شي خاوره واړه شي پایمال
تکتیکونه قوتونه وي جنګپېږي
دبېمنان خور کړي یو بل ته لومه جال
افغانانو باندې هر خه استعمال شول
نه په شا له چهل و یک شول نه نیپال
د ریښتونی حقيقی ژوندون لپاره
په سرو شګو باندې وریت شوی بلابل
دلته سره په خپلوسرووینوکې رنګ شول
ککريو باندې شوی دی فتهبال
په دنيا کې دا سې چا ليدلی نه دی
چې د ولې و نه نیسي پرتقال
تل د حق چيغې وهو په حق جنګپېرو
نه منو امپرياليست او نه سوسیال
نبرودخداي په یوه ګډه میاشتې هلاک کړ
موسى خداي جور کړ فرعون ته زوال
په انسان باندې هزار مشکلات راشي
(بې ریا) یو پاک الله دی په یو حال

۱۳۶۷/۹/۲۹

ایران، شہزاد، باقری بن

ور غوپه شومه د عشق په ڏوک ساحل
 په ساحل کې مې بدن غرق دی کامل
 چاکې ٿائی درحم نه شته چې لاس راکري
 مگر غواپي چې اسيير مې کري په گيل
 د هجران لرم مې ٿک ته منتظر دی
 د لرم په نېش کې زهر دي عاجل
 محبت ته د هفو زما سلام دی
 چې تر منع یې زياري کوه جبرائيل
 اى زړگيه که گلشن د گلو غواپي
 همدا وخت دی ورته خمکه کوه پايل
 د عشق درد فغان فرياد زما په برخه
 دا چې زره مې دی سوری سوری غلبل
 مخامن مې زره د زره سره جوره دی
 رقيبان مې بېلوي راکوي تېل
 دانایان په دانایي کې بسکلي بسکاري
 چېل ٿور مخ همبشه سپين بولي جاھل
 "بې ريا" ستا په خاطر یې کرمه قدر
 په ماگران دی ٿول ٿائي ٿول هاشم چېل

۱۳۶۷/۱۱۳

ایران، شہزاد، باقری باغ

خه خوشبخت وزره مرام يې شو حاصل
 د جانان سره پيری پاره امېل
 هتکري يې په عمل تونې تونې کړي
 نېک عمل دی ضمانت د زندان چېل
 هغه نسلکي منظري يې په نصيب شوې
 چې هر ګل يې شرموي رامېل چامېل
 موزيکونه رنګا رنګ ورته غږپري
 ترينه تاو د نازنينو حورو سبل
 خه چې وغواري هر وخت ورته رسپري
 همبشه په خوشحالۍ کړي قال او قيل
 دا هر یو نعمت د سر په بدله دی
 سر چې ورکري په بهشت به شي داخل
 دا د هفو شهيدانو خپل قسمت دی
 چې سينه يې شوه دخداي په نوم غلبېل
 بې له خدايه به نورهېڅ شې پاته نه شي
 چې شپېلې یو خلې پو کړي اسرافيل
 دېر ناتوان زه "بې ریا" یم لویه خدايه
 ځنکدن کې مهران کړه عزراييل

۱۳۶۲/۱۲/۴

ایران، شیراز، باقری بن

یاره ولې دې عادت دی خېل په خېل
 کله یو ئای را سره وي کله بېل
 بنه مې گورې چې په زړه باندي داغ داغ یم
 بیا هم کړې د ماشومانو په شان خېل
 نه پوهېرم یارانه که مسخرې دی
 والله کړې په ورڅ کې سل رقمه کېل
 مینان ورته څوانی خپله قريان کړي
 جفاکار لا په دې هم نه وي قايل
 یو سوزېرې د هجران په سرو لمبو کې
 بل چوي ور باندي پاسه خاورو تېل
 زما خپله سینه درد کړي یار له غمه
 لټوم به اوس په شارو کې زاوېل
 مشتری چې شوم د مینې رنګ مې تورشو
 نه مې پېژنې څائي نه هاشم خېل
 د اغا په قفس بند تکړه بتېیر یم
 که ازاد شم د اسې ډېر به کرم بګېل
 "بې ریا" پام کړه زړه بنکلو ته ور نه کړې
 په یو حرف کې جوړ وي سل دلایل

۱۳۶۸/۴/۲۴

ایران، شیراز، باقری باغ

پاچاهي به وي رينتيا د پاک سبحان تل
پس له مرگه به ژوندون وي د انسان تل
شفاعت د پاک رسول به يې نصيب شي
كه خوک کاندي تلاوت د پاک قرآن تل
هسي خاي د امتحان او ازمایش دی
نه به پاتې شي دا ئمکه نه اسمان تل
دفتنو اوفسادوخت دی خدای دي خير کري
راپسي دی دېمنان نفس او شيطان تل
له يوه عذاب خلاص نه وم په بل واورم
خچل عمل مې خورو يم پېشان تل
چې دروغ گورم رينتيا ته حاجت نه شته
دغه حال دی چې کمېري مې ايمان تل
دا چې خومره زندگي مې شوله تېره
لا تر اوسي يم د هر چا په آرمان تل
خدایه ته مې نېک عمل ايمان نصيب کري
زه وېرمە له بدو د خچل ئان تل
الهي ما "بې ريا" ته عفو وکري
په رينتيا له مور او پلار يې مهربان تل

۱۳۷۴/۱۰/۲۶

خوست، خاخي ميدان

په جهان نه گورم ئان په شان سیار بل
 ولې نه شته ما په شانته خوار و زار بل
 دا مې تول خپل صداقت جهالت نه دی
 چې مې اخلي په ژوندون کې واک اختیاربل
 معرفت د محبت نه گورم دلته
 گورم نن د زړه گوهر ته خریدار بل
 چې ناري یې د وفا راته وهلي
 د هغه یار تر خنګ گورمه پت یار بل
 دا بازار د مينې تول وران او ويچار شو
 خدایه چېرته به وي مينې ډک بازار بل
 رسولی مې لا یو تر هدف نه دی
 خوبرويانو کړو تیار راته غم بار بل
 محبت یې د یارانو تر منځ اور کړ
 د غماز غوندي غټه نه شته ګنهګار بل
 فريادونو څوګ یې باد یورو ګودر ته
 نن بیا چا عاشق بدیخت کري ازار بل
 عاشقانو تول راغونډه شئ زړونه ګورو
 "ې ریا" غوندي به خوک وي په زړه بنسکار بل

۱۳۶۸/۲۳۰

ایران، شیراز، باقری باغ

چې به ما کله غونبستل ستا په دریار گل
 له خندا دې جو پېدل بهار بهار گل
 که مې بیا یو خل دیدن دستا نصیب شو
 له رانجویه کرمه جوړ ستا په رخسار گل
 چې په کومو لارو ستا تک او راتک وي
 خدای دې کره هر یو قدم او هره لار گل
 هر هغه چې رنگ یې تا ته مشابه وي
 بنکلوم به تل د ستا په افتخار گل
 د اچې شم د شبنم خاځکی ستا په غېړکې
 ته غور پې لکه لمر ته د سهار گل
 که محفل ته رقیبان چېرته را پېښ شول
 زر به وشیندم په تا باندې امبار گل
 د لاله گلابو هره وړه ته یې
 ژیه پرې شه چې دې وړولی انار گل
 د اغیار له توپانونه مې ساتلې
 د خپل عشق دښتې مې ډېرې کړې په زیار گل
 خامخانه "بې ریا" که څواني مرګ شوم
 بیا مې وکره جانانه په مزار گل

۱۳۷۵/۴/۱

غزني، هوايي ډبر

چې له کوره را بهر شوې رقیبان و شرمېدل
 ته چې باغ ته را بىکاره شوې زېر گلان و شرمېدل
 خە پە ساز خە پە سندرو چې دې تورې بلىپى
 ستا خندا يې چې تر غور شوە بلىلان و شرمېدل
 ستا د حسن پە شغلو کې خە خوبى او دلکشى وە
 شمع خود بە خودە مەرە شوە پتنگان و شرمېدل
 تا چې خو قدمە كېپسۈول خاموشى راغله گلشن کې
 نخاگانى يې كولى بوراگان و شرمېدل
 د خياللۇنو پە ساھ لارم ستا د مىنى مىخانى ته
 د سرو شونىھو لە موسكا دې خوبىويان و شرمېدل
 داچې ماتە مخامنخ شوې روغە ژىھ دې گونگى شوە
 تورې سترگې شرمېدلې ابرىگان و شرمېدل
 كە صوفىي وايىي صوفىي يە كە مىن وايىي مىن يە
 كە مې نوم پە بىدە واخلىپى تول صوفيان و شرمېدل
 اوس دستا خوبىھ جانانە كې مې ھر طرف ته غوارې
 غمازان تل خارى لارې رىباران و شرمېدل
 ھسې لاپى يې وھلىپى خبر نە و چا لە عشقە
 "بې رىا" چې منخ تە راغى عاشقان و شرمېدل

1320/11/5

پېشىونخوا - پېپسۇر
 د اى. اېچ، اېف دفتر

بىكلىو زپونه له عالم په يو نظر ورل
 ما به هره ورخ زخمونه په خيگر ورل
 چې په هره کوڅه تلم په وينو رنګ وم
 د وړو لوټې او کانيې مې په سر ورل
 په زاره خپر جونګره کې مې ژوند و
 لذتونه مې په هجر کې بهتر ورل
 هره لار به مې خارله چې پوه نه شي
 د رقیب له خزانې به مې ګوهر ورل
 استاذې مې له خپل ځان زده کري نه وه
 هنرونه مې په چل له کسب ګر ورل
 ډېر زخمونه وو دردونه وو فرياد و
 ګوزارونه مې په زړه تل د خنجر ورل
 چې يې نورو تل په ډال مقابله کړه
 ما هغه غشي همېش په خپل تېر ورل
 دا چې نن مې د خپل عشق مقام ګتلي
 په خروار مې محنتونه د دلبر ورل
 په لړان به هغه وخت زه (بې ريا) وم
 چې جانان به مې منګې له خپل ګودرورل

۱۳۷۳/۹/۲

نتکرهار، جلال آباد شار، چکنوری

چا زموږ او موږ د چا نازونه یورل
 روغ راغلی وو پرهر مو زړونه یورل
 شین ځنګل تک سپین مخونه د خوبیانو
 پېغلو ځان سره همنګ ګلونه یورل
 دا د تورو جګو غرونو نرې لارې
 په دې لارو مستو بیا پنډونه یورل
 دا خه بسکلی او دلکش هستوګنځی دی
 عشق زموږ د نزاکت رازونه یورل
 تورې سترګې وران زلفان په سپینه ټنډه
 شین خالي په زنه شنه خالونه یورل
 ما تنها وو اورېدلی نن یې ګورم
 هغه شته چې یې فلک چرخونه یورل
 دا چې سترګې مو هر څومره ګرولي
 له هغه مو یو په دوه دردونه یورل
 په دې بسکلی سر زمین چې محبت کا
 هغه خلکو په ربستیا خوندونه یورل
 (ې ریا) چې خوې یادکړې زه فریاد کرم
 دې غزلود له ما خوبونه یورل

که خوک لاپی راته وکری د طعام خپل
 ور به نه کرم جواری د شرومبو جام خپل
 خیر که خوار غریب تاتویی کپی پیدایم
 و به نه نیسم له شاو خوا غلام خپل
 خپل هدف ته رسپدای شپی گرانه نه ده
 آزمایش چې هر خوک وکری په اقدام خپل
 چې له اصل و نسب په عزت نه وي
 داسې خلک ورتپی په بل الزام خپل
 خوک چې لاس وهی دنورو کور او کار کپی
 یوه ورخ به د خان بد گوری انجام خپل
 تل باعث د نابودی ورانې جوړېږي
 چې سنجش هرخوک ونه کړي په کلام خپل
 گوره غرق نه شپی دنیا توله گرداد ده
 په قراره په سُم ځای کسیده وه ګام خپل
 د هغو نقش او قدم باندې تینګ او سه
 چې پاک رب ورباندې کړي و الہام خپل
 د ځائی عزت ساتل دې فريضه ده
 (بې ریا) گور کې خپه نه کړي بهرام خپل

همپش به خویر و یانو سپین مخونه گرخول
 خولی د محبت کې یې گلونه گرخول
 موب خوار و مسافرو به کتل ورته له ورایه
 ناترسو به له ورایه پلوونه گرخول
 خوک هسې ووبار حمه چې موسکابه یې کوله
 چا هردم په سیخو تومبلي زرونه گرخول
 ساده او سادگي وه خرپې ژوند د کليوالو
 په دومره سادگي کې عشق موجونه گرخول
 گردي مردي کوچيانې به راتلي له هري لاري
 سپرلي به هره خوا خپل پيغامونه گرخول
 خوبسي وه ماشومانو وزې گلهې خرولي
 شپونگي خوبې شپېلى کې آوازونه گرخول
 خنجر خنجر بانه او غنې سترگې د پېغلكو
 احساس مې په دماغ نوي خيالونه گرخول
 په شنو ورو غونډايو به روان ومه بېخوده
 په زره به مې د خپل يار آرمانونه گرخول
 ربستيا زه (بې ريا) د محبت توپان ته غريم
 که بل خوک واي په خوله به یې ويرونه گرخول

۱۳۷۳ / ۲ / ۳

نتکرهار، د اکام ولسوالي، لنده خبل

ڄمکه وسوه کانی وسوی غرونه وسوی
 مینه وسوه یاران وسوی زرونه وسوی
 هری خوا ته سری لمبی دی وطن شین لوگی نیولي
 بارود بوی دی نه پوهېرم محبت نازونه وسوی
 نه څوانان نه بوداګان شته که خوک شته هیبت وهلي
 کلی لوټی لوټی نسکاري هدیرې قبرونه وسوی
 دلته ویر دی او ماتم دی لوی واړه ماینو تباہ کړل
 هری پولې هر پتی کې د انسان هډونه وسوی
 هر سپرلی دوبی خزان دی شنه باغونه وچ لرگې شول
 نه چمن نه شنې او به شته د مالیار ګلونه وسوی
 د مرغانو ټالې وسوی هستوګنه یې او س نه شته
 بلبل سوی عنقا وسو د شاهین وزرونه وسوی
 هر خوک خیر د خپل سر غواړي د چا بل ته فکر نه دی
 سره اورونه لګبدلی لوی واړه قومونه وسوی
 خدايې ورکه بدختي کړې نور خپل رحم په مود وکړه
 ګران وطن مې سوی سکور شو زخیرې کانونه وسوی
 (بې ریا) خداي مهربان دی وران وطن به بیا ودان شي
 ډېر افسوس په حال د هفو چې یې بل کورونه وسوی

ته راته غوب شه چې زه ولیکم دردونو غزل
 جوړ په خندا یې بدړګه کړه فریادونو غزل
 په جدایی کې د بېلتون د شعر نه شي وګوره
 نه دی چې نه کړي دستا اوښکې په رودونو غزل
 په نوي اړخ دا نوي مشق نويه جانانه واوره
 په سلسله د درد و غم واوره خوندونو غزل
 زړه په قرار کړه له عشق نوي سفر مه ویرېږه
 کاپم د ستا په خاطر عشق له بنیادونو غزل
 په تریخ واله باندې له زهرو تریخ دی فکر وکړه
 په شیرینې باندې شیرین دی له قندونو غزل
 لیکل یې ګران دی وهغونه چې کباب نه وي خوک
 زه یې لیکم د اوسيليو په بادونو غزل
 که دنیاچن کړې د شاعرې شان غمگین به نه وي
 جوروی خپل خیگر توته و په پیوندونو غزل
 د تورو خاورو مخ که وګورم پروا نه کوي
 هر وخت لیکم د زړه په وینو ستا یادونه غزل
 د عشق نغمو کې مې غزل د (بې ریا) خوبنېږي
 نه مې خوبنېږي د ټوانانو په قبرونو غزل

چې تر لاسه مې کرو ستا د عشق مقام
 یاره تل په تا درود په تا سلام
 عاشقان ستا ټول میدان ته راوتلي
 ستا په حق لارې یې کړي دی قیام
 خاتمه یې تر قیامته پورې نه شته
 ګزارونه د خنجر لري دوام
 وکالت مې د عشق ګنج په لاس کې واخیست
 هسپی نه چې شم باقی زبر الزام
 تل به قدر او عزت ورکوي خلک
 چې کوي هر څوک د بل چا احترام
 دا د مینې محبت نسلکلي دنيا ده
 په هر څای یې حسابېږي قدم ګام
 د وخت کاني به یې سر باندې ورېږي
 دا چې ونه کړي د خولې سره څوک پام
 د جانان نسلکلي دیدن زما نصیب کړه
 خدايې کرم درته دعا سهار مابسام
 په لباس د ملنګي لپونی ګرځه
 لټوه (بې ریا) خپل صنم مدام

۱۳۲۶ / ۱۱ / ۱۲

ایران، شیراز، باقري بن

خه گلونه خه سپرلي وو خه نسيم
 بلبلانو به واهه هر خوا راگه بيم
 خوشبوبي وه هر طرف ودمي ودمي وي
 سور انگكار شنوي گلزار په ابراهيم
 اسماعيل موسکي موسکي خي قرياني ته
 ورکوي لار کي فريب لعین رجيم
 عاشقان کله د سر او مال پروا کي
 د مين کلي ته درومي مستقيم
 خوش قسمته هفه خلک دي دنيا کي
 چي په بله دنيا کور خپل کري ترميم
 تول نازک حوري غلمان د هفه چا دي
 چي په حقه لار پي روغ وجود شي نيم
 اصلأا واره د یوې کښتى سواره یو
 که زه ته یو مسافر امام مقيم
 همېشه یې هرکلي کوم په ډاګه
 محبت دی راته پاتې له قدیم
 د جانان سره جوره ما (ې ریا) کري
 الهي ته خو رحمن یې هم رحیم

۱۳۶۲ / ۴ / ۲۱

ایران، شیواز، باقری بن

تمول ملت راته چيچلى سره لرم
 خدايىه ته يېي په خپل رحم وکړه دم
 د چا پورته جنازه شوه بېي کفنه
 د چا اورم فريادونه دم پهه دم
 شرموي د فرعونيانيو نمرود ظلم
 د يزيد له ظلم زيات دي وير ماتم
 حيوانات په سمه غرونو قرباني شول
 د انسان سر شو په سره خنجر قلم
 کور کالي ھوډي يېي سره په وينو راکره
 هره لار هره کوڅه د وينو خم
 چې خوراك يېي و پلو هغه اوسم گورم
 په ارمان د جواري الو شلغم
 په هجرت باندي مجبورشو پردي ملك ته
 شول خبر راباندي تمول عرب عجم
 زموږ کونډې یتيمان له لوړې مره شول
 خلک کاندي طوافونه د حرم
 پروا نه کري (بېي ريا) خير دی که ممشي
 خو له حقې لاري چ

ستا د خیالونو په زانگو پرپوتم
 د تورو زلفو تر خنگو پرپوتم
 زه د مظلومو سترگو اوښکه شومه
 جانانه ستا په اننگو پرپوتم
 سورکى، لمبه شوم په زيرىي مازديگر
 سوت بوت نظر شوم په منگو پرپوتم
 د اشاره واره محله د مىنىپ
 په شارو وارو گرنگو پرپوتم
 هسي خو عشق زما رنگ زير كري و
 د زيرو گلو تر خنگو پرپوتم
 ستا عاجزي مې چې مابنام ولیده
 زه هم بې هوبنې تر بانگو پرپوتم
 خيرې گربوان يې علامه غوندي ده
 د تورو سترگو په جنگو پرپوتم
 هغه چې هروخت يې محفل ته غونبستم
 د گونگروگانو له شرنگو پرپوتم
 زه (بې ريا) خکه سورى سورى شوم
 چې د اغزيو په تانگو پرپوتم

۱۳۷۱ / ۲ / ۲۲

کابل، د سروبي ولسوالي بازار

زه د آریوب غرونو شاهین یم خپلو خالو ته ئم
 زرگى مې تل وايىي چې خپلو كلىوالو ته ئم
 دلته د ننگ او د پىنتو غيرت خبره نه شته
 اجازه راکىري ضرور خرو پرو سىالو ته ئم
 ما د پرديو سره ڏپره زندگى تپره كره
 نوره د خپل وطن اصيلو مىنه والو ته ئم
 هغه خوانان چې يې غيرت په تول جهان معلوم دي
 هفو ته ئم او غيرتى پېغلو ملالو ته ئم
 دبل په كوركى بىنې طعام شراب كباب نه غوارم
 زما شو تله جوارى خوبىن دى حلالو ته ئم
 په دې گلۇنو منظرو كې نور ژوندون نه كوم
 راباندى بىنې لگېبىي غرونو او غرووالو ته ئم
 كه په پردي وطن كې شاه شمه فايده نه لري
 پردي شاهي خە كرم د خپل اولس كلالو ته ئم
 ما ته د خپل كلى جې او شنه غونه دې يادېبىي
 د مندھير شاته كرم بىنكار خۇگى او تالوته ئم
 واره خائىي مې سترگوتوردى فرق يې نه شته راته
 زه (بى رىا) دجڭ كوتىكىي یم كوتىكىي والوته ئم

١٣٢٥ / ١ / ٢

هرات، هرات بىنار، ازادى باغ

نشي کې نه يمه په خيال د شيرين يار زنگېرم
 دا مستي نه ده خوماري ده چې په لار زنگېرم
 سوز مې د زړه ساز د رباب نغمې د يار يا دونه
 تال د ستم کې خورم تالونه په کنار زنگېرم
 بنکارزنې سترګې د بنو غشو باران هر طرف
 د عشق رواج دي چې لګېرم په قرار زنگېرم
 کنټرول د زړه مې نور له لاسه دي وتلي څکه
 چې د خوبانو په دیدن شم بې اختيار زنگېرم
 راته د دوبې سره ګرمي د ژمۍ یخ خه فرق کا
 هم په خزان يمه خمار هم په بهار زنگېرم
 زه د خوراک څنباک د مال دولت په طمع نه يم
 که وم په خيته باندي مور که وم نهار زنگېرم
 سلامتي مې ټول ژوندون له مينې ونه ليده
 تنکي د دروې په شان وچ شوم په جو بيار زنگېرم
 اوس ګرځېدل د زېرو ګلو باغ کې نه دي مشکل
 مشکله دا چې ګل ته لاس کړمه په خار زنگېرم
 یو امتحان زه (بې ریا) د مينې بل ورکوم
 یا به کامياب شم یا به سراسر په دار زنگېرم

زه د ستا په مخ پیچلی نقاب خه کرم
 ټنګ تکور ساز او آواز د رباب خه کرم
 هر وخت لاس په خاورو خپ په مخ راکاډم
 صفتونه ستا د سپین مخ په باب خه کرم
 د مستی عیش او عشرت دوره چې لاره
 دقاصد په خوله د سوال او ئخواب خه کرم
 زه د خپل میں غمونو سره مخ یم
 ستا د مینې داستانونو کتاب خه کرم
 توره شپه مې د جانان په یاد کې بنه ده
 چې وصال پکې ونه شي آفتاب خه کرم
 چې نشان مې د خپل سوی نظر نه کېږي
 بشپاپری د رود نیل کوه قاف خه کرم
 چې زما د مینې ئاله یې خره کره
 د اغيار په کور ختلې سېلاپ خه کرم
 چې په علم یې ذره د عمل نه وي
 دا ملا به په ممبر او محراب خه کرم
 د خپل یار په غم نشه زه (بې ریا) یم
 شې پیالې حسین ساقی او شراب خه کرم

۱۳۷۳ / ۴ / ۲۷

خونې، د زنه خان دښته

سخت هجران دی له ھېرغمه مستانه کرم
 ننداره دې د خیالونو په ایینه کرم
 اثرات ټول ستاد مینې نه دی خه دی
 چې سلام تل ستاد پیر په پیرخانه کرم
 اوں مې بل ځای گوزاره نه کېږي یاره
 چې معتاد د شونډو سرو په میخانه کرم
 لوی واره مې په قدم قدم پوهېږي
 ستادیدن ته چې درخم خه بهانه کرم
 تا چې ځان زما په روزي فدا ګنلي
 زه به سر او مال له تا نه نذرانه کرم
 په خوبانو کې خوبی ده مالیدلې
 څکه قدر د هر ستپې فرزانه کرم
 ته مې پت په یاد لره چې هیر مې نه کړي
 مسافر یمه آشنا غریبانه کرم
 نه به زه (بې ریا) بل سکلې ته گورم
 نه به بله مینه زره کې مېلمنه کرم

۱۳۷۴ / ۱ / ۲۹

پاکستان، رسالپور، د توبنځ ساحه

ستا په دې آباد بنسکلې جهان کې خدايې خه وکرم
 تول عالم خوشال زه په خپگان کې خدايې خه وکرم
 دا بنسکلې دنيا د خه مودې د پاره جوړه ده
 ما ته خو زندان شوه په زندان کې خدايې خه وکرم
 خلک د وصال په قصر و کاخ کې مخامنځ ناست دي
 زه د جدایي سپېره میدان کې خدايې خه وکرم
 تورې لړې راغلې د یار لاره رانه ورکه شوه
 خه په شړک وربېي غم باران کې خدايې خه وکرم
 شا او خوا ګلان دې منځ کې وچې شنډې ګرئمه
 پاتې یکتنها شوم بیابان کې خدايې خه وکرم
 مست ومه څواني وه لپونتوب و اوس پښېمانه یم
 پروت وم په لمنه د شیطان کې خدايې خه وکرم
 هر خه مې چې وکړل په دنيا کې آخر تېره شوه
 راغى څنکدن راته آرمان کې خدايې خه وکرم
 غیر د ستاله رحمه به هېڅوک زما په کارنه شي
 پاتې یکتنها شوم ګورستان کې خدايې خه وکرم

۱۳۶۸ / ۹ / ۸

پکتیا، د خاڅبو عسکري قشله

زه د چا و محبت ته نظر و کرم
 یا به غشونه حساب په ئیگر و کرم
 نازولی د بنایست هره خوا گرخی
 آخر قدر د کوم یو معتبر و کرم
 چې د عشق په بیمارانوکې حساب شوم
 خنگه دم د خوب زړگی په دم ګرو کرم
 پرون شپه مې د اغزو په سرگره تیره
 نن به بیا خه بندوبست د بستر و کرم
 دروازه یې د کور و نیسم که لاره
 که نارې ورته په سر د ګودر و کرم
 چاچې داغ کېیاې سر رابنکاره نه کړ
 آخر خه د عشق په سوی پرهر و کرم
 شین لوگی به شي جانان زما د لاسه
 که بنیرې ورته په زیر مازدیگر و کرم
 لوی مجرم یم چې توبه مې کړله ماته
 د توبې به خه خواب په محشر مکرم
 چې په عشق زه (بې ریا) له سره تیریم
 خه پروا به په سینه د خنجر و کرم

۱۳۶۹ / ۱۱ / ۱۹

پښتونخوا، هنکو

چې په هره ډډه واورمه فرياد کرم
 چې فرياد وکرم له غمه دي رايد کرم
 همېش ستا لاري ته ګورم ته رانغلي
 چې د ستا لوري رائي سلام د باد کرم
 خير که زه په ژوندانه ستري ستومان وم
 ياره تا به د خپل زره په وينو بناد کرم
 نور مې هېڅ شې پاته نه دي په دنيا کې
 صرف ستا په نوم به جوړ دزره بنیاد کرم
 يا به توك توك شم جانانه ستا په مينه
 يا به خان له رقيبانو نه آزاد کرم
 اى رقيبه که پاچا او شهنشا شې
 در سره به د دلبر په سرتضاد کرم
 اوں که هر خه په ماکپري پروانه شته
 دا یو ته وي چې په مينه د معتاد کرم
 ستا د ميني خريدار زه (بې ریا) شوم
 خدای خبر چې به تاوان که به مفاد کرم

۱۳۷۳ / ۸ / ۶

کونړ، د کوالې ګلې،
 د تعلیم او تربیې ریاست

په ډېر کم عمر اسیر د زولنو شوم
 لپونی و م لپونی د لپونو شوم
 هغه سترگې چې بې کانې په دیدچاود شول
 هفو سترگو کرم لوگي د سپینلو شوم
 لکه ګل ترا او تازه و م په ګلشن کې
 وچ ډنډرکي شوم چې پوه په يارانو شوم
 تنها عشق دي چې بې خان سره همراه کرم
 نه پښتون نه خدمتگار د پښتنو شوم
 هر ساعت خپر ځائي راته يادېږي
 دا چې ګير د چاپه سترگو زرغونو شوم
 د دنيا کارونه واړه رانه هير شول
 اوس چې پوه د محبت په داستانو شوم
 دا د مينې اثرات دي ورته ګوره
 چې شاعر او تاريخ ساز د طوفانو شوم
 ژوندون بېړه په تلوتلو راباندي وکړه
 یوه پته خزانه د ارمانو شوم
 چې څواني مې وه ياقوت او زمرود و م
 اوس چې زور شومه خشنه د ډېرانو شوم
 په ربستیا زه (بې ریا) به بېرته څوان شم
 چې ویده د خپل جانان په زنګنو شوم

که د مرینې مې نوبت وي مړ دې شم
 که په مرګ کې مې عزت وي مړ دې شم
 بدنام مرګ له خدایه نه غواړم دنیا کې
 چې په ژوند کې مې ذلت وي مړ دې شم
 د اسلام په نوم توطه توطه خوشحال یم
 چې کفارو ته عبرت وي مړ دې شم
 چې د ننګ خبره راشی پروا نه شته
 که د قوم کلې غیرت وي مړ دې شم
 که په سرو لمبو کې وسوزمه خیر دی
 چې قرآن په هدایت وي مړ دې شم
 له بدنیتو او شومانو په خنګ ګرځم
 چې نېه مینه محبت وي مړ دې شم
 خدایه مرګ دشارارت مې نصیب مه کړي
 چې مې زړه کې صداقت وي مړ دې شم
 تنهایې زما په ګورکي خوبنې نه ده
 چې مې غېږکې زړه حاجت وي مړ دې شم
 (بې ریا) د مرګ خبره لري نه ده
 چې د سور او پلار خدمت وي مړ دې شم

۱۳۷۴/۱۰/۲۶

خوست، د خاځی میدان ولسوالی مقام

چا ته زره ورورم چا ته ورنژدې شم
 چې هر چا ته ورنژدې شم بې پردي شم
 دا چې راز مې د زره هر چا ته ويلې
 له همفه وخت رسووا رسوا تر دې شم
 په محفل د خرابات د چا تر خنګه
 کله زهر کله شات کله شدي شم
 تل وهم د وفا لافي هر آشنا ته
 چې رينستيني وخت مې راشي بې وعدې شم
 زه هروخت غواړم چې نېکه لار تعقیب کرم
 بیا یکدم په بله لار بې ارادې شم
 چې د بسخي خوا ته ګورم زره مې سوزي
 کله کله نافرمانه د ادي شم
 خوک زما په زره د واوري په شان اوري
 چا ته زه د مينې غشي د ليندي شم
 چې تر اوسمه مې ژوند لهولعب کې تېرکړ
 خدای خبر دې چې سري به پس له دې شم
 نن د مينې په دم چوپ زه (بې ریا) شوم
 بیا به ګورو که آزاد له دې هودې شم

۱۳۷۵/۳/۲۹

غزنې، د غزنې هوايې د ګو

شهید ته غسل ورکوم آب زم زم لتموم
 زخمی پرهر ته خه پتمی او خه مرهم لتموم
 د سر نه پینبو پوری پولی پولی دی و پرسپدل
 تول ملت سره بنامار چیچلی او س بی دم لتموم
 یتیمان مری له تندی یوگوت او به هم نه لرم
 په توره شپه کې گرخم پرخه او شبنم لتموم
 د پاک لمنو کوندو آه فریاد آسمان ته رسی
 له لوپی مری ورته او ره وي که غنم لتموم
 زما د ملک خندنې پیغله په ژرا دی همپش
 چا ته د پلار چا ته د ورور له غمه زغم لتموم
 په دې کې راز د الهی دی ماقبول په سترگو
 خلک مزې کري زه تموک تموک بني آدم لتموم
 او س مې ټوانی خزان خزان شوه انقلاب له لاسه
 خه به مستی خه به محفل د زیر و بم لتموم
 اسلام د بنمنو په موره ډېری میندې بوری کړلې
 زه هم روان یم د دبمن بچې ته غم لتموم
 زه (بې ریا) به آیندہ نسل ته جوړ کړم تاریخ
 دا جنایت ظلم لیکم کاغذ قلم لتموم

۱۳۶۷/۷/۸

ایران، شیراز، د مردشت زرغون کلی

درد و غم کې یم ناطاق بې جرئت نه یم
 طمع دار د چاد مال او دولت نه یم
 که هر خه ستم جفا وي ما قبول دي
 زره مې شو په تا عاشق ملامت نه یم
 تا ته درکره خپل انصاف چاره په لاس کې
 سرمې غوڅ کره په غيرت بې غيرت نه یم
 روزانه د عشق خنجر زما زړگى دی
 زه منکر له دې انصاف عدالت نه یم
 ستا بنو غشى مې تول بدن کې خبن دی
 توله شپه او ورڅ آرام او راحت نه یم
 تل مې سترګونه بهپږي فراق اوښکي
 په خوندپوه ستاد سرو شوندو شريت نه یم
 سر نه پنسو پورې پرهر پرهر یم یاره
 مرګ مې خوبن دی ومره غم کې عادت نه یم
 ډپرافسوس یو خوا غریب بل خوا عاشق یم
 توانګر زه ستاد زلفو قيمت نه یم
 ګه د تول جهان خوبان رانه چاپېر شي
 بې له تازه (بې ریا) سلامت نه یم

۱۳۶۷/۱۱/۴

ایران، شهراز، باقری بن

هر سپری خان راته دوست کری له دبمن نه خبر نه یم
 سره انگار کې شین لوگی شوله وطنه خبر نه یم
 سری لمبی راغلی له شرقه لوی واره بې کنه کپر کپل
 زه په قبر خه پوهېرم چې کفن نه خبر نه یم
 بلبلان په چیغو راغل ویل بې دا خه گرد غبار دی
 ما ویل لرې شه بلبله له چمن نه خبر نه یم
 خه بې سره بنامارپه خوله کرو خه بې وینې زموږ یوری
 خدای خبر چېرته دی تبی له رهزن نه خبرنه یم
 سخت تورتم دی په هردم کې وینو خم په هرقدم دی
 زره ورخو سر قربان کرله ډارن نه خبر نه یم
 یتیمان مری له یخنی نه موراویلار کاروان بې بار شو
 خدایه خه باندې یې پت کرم له بېستن نه خبریم
 نه مې خپل خپلواں بسکارېری نه مې کلې کې انسان شته
 د بمبار خرو گردو کې کې خپل مین نه خبر نه یم
 گوزارونه په موږ کېږي یړغلګر توره په لاس ده
 سرمې بېل خاورو کې پروت دی له نور تن نه خبرنه یم
 (بې ریا) دا امتحان دی چې د خدای له لوري راغی
 غاتول غرونو کې ساه ورکړه نسترن نه خبرنه یم

۱۳۶۲/۸/۱

شیواز، مودشت، زرغون کلی

که له مینې دې بېزار شم بېزار نه يم
 که سل خل له تا آزار شم آزار نه يم
 اوس مې دم له محبت د ستا وھلى
 په نه شې کې که هوبنیارشم هوبنیارنه يم
 چې په خوب دې يو خل وگورم صنمه
 که په سپین سحر بیدار شم بیدار نه يم
 خدای چې اوس د دیدن سورا اورشو دلبره
 که په تول بدن انگار شم انگار نه يم
 که دیدن دې راته يو کال شي لحظه ده
 چې يو کال درته نهار شم نهار نه يم
 ستا په مینه مې کفن يو خل شکولي
 که په غم د بیا بیمار شم بیمار نه يم
 مرووره یاره راشه چې په خولا شو
 که ستا مخې ته ایشار شم ایشار نه يم
 ستا د هجر گړنګو په غارې گرخم
 که له هر گړنګ ګوزار شم ګوزارنه يم
 ستا له مینې منکر زه (بې ریا) نه يم
 که منصور غونډې په دارشم په دارنه يم

که مې شناخت خوارې په قوم قبيل افغان یم
توریالی او ننگیالی د هر میدان یم
له ګوزاره مې آسياده لرزېدلی
په نسب د احمدشاه یم قهرمان یم
په مشهد او بخارا کې هم معلوم یم
په پنجاب ډهلي کې نوم لرمد خان یم
غلامي مې پلار نیکه منلې نه وه
اوس چې زه غلام جورېږم بې ایهان یم
لر او بره پښتونخواه په خوب ویده ده
په آرمان تر خاورو لاندې خوشال خان یم
دا چې نن خیرې ګربوان خوار و زار ګرڅم
وهل شوي په دوستۍ کې یم نادان یم
شاوخوا د وینو تړۍ راته ناست دي
د نفاق نېزې وهلې یم حیران یم
چې د خوار و پښتنو په غم کې مر شو
په تایپېد تل د بهسود و ملنګ جان یم
که زما (بې ریا) غږ اوږدای نه شو
بیانو پوه شه چې په ژیه اویزان یم

۱۳۷۴ / ۱۱ / ۸

خاخې میدان، د ډانیو برکت کلې

د خیالونو په دنیا کې محلونه جو روم
 د زړگی خړ بیابان کې جنتونه جو روم
 چې په خیال کې کله لارشم د دنیا سره او سپین ټول کرم
 د جانان سپینې سینې ته امېلونه جو روم
 کله یار خان ته نژدې کرم کله لار شې رانه لري
 دا مې ژوند دی دا مې حال دی داستانونه جو روم
 د مجنون په شانته کیلې تېروم په ګرموريکو
 په قلم د بنکلو بنکلو تصویرونه جو روم
 خیال مې پورته کړي هواته چې مې فکرشي را پريو خم
 سربازی کرم قهرمان یم تاریخونه جو روم
 یم غلام د عاشقانو حقیقت کې چې عاشق وي
 هفو زړو ته چې زخمې وي مرهمونه جو روم
 نه مې خوب نه مې آرام شته مجبوریت د چې بې نوش کرم
 سرگردان او لالهانديم ګيلاسونه جو روم
 زه په خپله عشق د لاسه په مسينه باندې داغ داغ یم
 او س د صبر په پتهيو خپل زخمونه جو روم
 شعر: عشق د لاسه جو ردی عشق کې مرگ او پونتوب شته
 لېونی زه (بې ریا) یم چې شعروونه جو روم

۱۹ / ۵ / ۱۳۶۷

ایران، د شبراز شمار، د اریا خلور لاری

يو سلام و بل سلام ته پاتې نه شوم
 يو پیغام و بل پیغام ته پاتې نه شوم
 د دیدن وعده د بام راسره وکړه
 بیا دیدن په سر د بام ته پاتې نه شوم
 هغه لار چې په مابنام به د خارله
 يو مابنام و بل مابنام ته پاتې نه شوم
 ما ویل تل به د خدمت په سترګو وکړم
 د ستا قدر احترام ته پاتې نه شوم
 داغیاریه خوله دوکه شوې خان به خوار کړې
 زه خو هسې خوب آرام ته پاتې نه شوم
 ای غمازه خدای د نوي کور انگار کړه
 دا که زه د انتقام ته پاتې نه شوم
 لولپه خاورې ایرې د باد همراه شوم
 خپل هدف او خپل مرام ته پاتې نه شوم
 که پوهېږې پېه رښتیا (بې ریا) مریم
 يو الزام و بل الزام ته پاتې نه شوم

۱۳۷۳ / ۴ / ۴

پکتیا، د خاخبو ولسوالۍ

که گناه درته بسکارپری گنهگار یم
 که سزا درته بسکارپری سزاوار یم
 هغه تپروختونه هبرکره خدای دی مل شه
 نه درتلای شم نه به درشم نه وزگاریم
 اویس می سته پاتی نه ده چې لوگی شی
 ستا ستم د لاسه کوتاه د انگار یم
 تا د مینې محبت قولونه مات کول
 زه په خپل قول ولار یم وفادار یم
 همراهی د داسې خلکو په کار نه ده
 چې سر ساتی په تحوله واپی درنه خار یم
 آرمانونه یې له خاورو پورته کپری
 گرخېدلی د عشاقو په مزار یم
 رسوایی دی راته طوق د غارپی پرینبوه
 نور له تا او ستا له مینې توبه گار یم
 چې د ستاله محبته مې زره تور شو
 زه له خدایه هزار بار شکر گوزاریم
 ز ما خوبنه ده که خاندم او که ژارم
 نور خوزه (بې ریا) تل په خپل اختیار یم

محبت چا ته آسان دی چا ته گران
آسانپری چی خوک خوری غم د خپل خان
چی بی سترگی شبگیری تکی سری نه کرپی
په خوب نه کپری دیدن د خوب جانان
زمور په داسپی عاشقانو تل ایمان دی
چی په یوه شپه گوری عرش کرسی آسمان
محبت ورته رینستینی درجه ورکره
چی تابع شول انس او جن د سلیمان
د بلال مینه رینستینی خنگه نه وه
چی کاوه به یپی شپیلیو کپی آذان
د دوستی غربه هفه وخت د سریدل و
خکه پت راورو یو یوه ایمان
هفه مینه محبت او عاشقی وه
چی خلپری تر قیامته یپی نبان
د خپل رب رسول جهاد په بنکلی لاره
هر وخت مال دولت مصرف کپی عثمان
(بی ریا) خدای د هفه له روی معاف کره
چی راورو به جبرئیل ورته فرمان

۱۳۶۸/۱/۲۲

ایران، شیواز، باقری بن

په بهار زموږ بر عکس راغی خزان
 څکه بار شوله کور کلی می کارواں
 شګوفې په قربانې د څان قایل شوي
 دا چې سور شوهر یو ګل په خون د څان
 لذتونه د عشق تلخ او زهرجن شول
 هر خوا ګرځی آرمانجن پېغله خوانان
 یاخو روح وتل مفته بېسکاری له تن نه
 یا خو زور په چا کې نه شته د فغان
 آرزومند د آبادی و م خرابې شو
 خرابې بنه وه چې ورک نه وي یاران
 سترګې سترګو ته د مینې انتظار وي
 معرفت د آشنايې شو تیر باران
 عجله می د یار روح ته مرګې وکړه
 کور یې جوړ شو د چوریانو قبرستان
 د مطلب بیانول له غمه ډک دی
 بنه به دا وي چې مطلب نه شي بیان
 د یارانو کډي لارې تول فنا شول
 (بې ریا) ته لا ژوندی بې په جهان

۱۳۶۷/۱۱۳۰

ایران، شیراز، بالفري بن

خندا لاره اوس همپش يم پريشان
 خوشحالی شوه په کنار راغي خپگان
 خپلې اوښکې مې امېل په غاره زانګي
 زر نسکور کرمه د هجرلوي توپيان
 خلق تول په خوب ویده شي زه بیداروم
 هره خوا شمارمه ستوري د آسمان
 د اميد ڌيوه مې مره شوه توره شپه ده
 شمعې اوښکې تويوی مري پتنگان
 له محفله د يارانو بيگانه شوم
 دېمنانو ته مې لارښيسي دوستان
 خرو خاورو کې رغړې بې وصاله
 خپل نصیب سره زه يم لاس او ګړوان
 اوسيلي د شفق سرولمبو کې ګورم
 آرمانونه مې له پسودي آويزان
 ډېر افسوس په حال د هفو عاشقانو
 چې پراته وي په دردوکې بې درمان
 (بې ریا) د عشق په رنځ باندې بیماریم
 په علاج مې نه پوهېږي طبیبان

۱۳۶۸ / ۳ / ۱۰

ایوان شہزاد باقری بن

یو خوا یو په مینه زه رقیب لاس او گربوان
 بله خوا یو زه زما نصیب لاس او گربوان
 دا چې د دنیا خوشحالی واره په دولت شوله
 یو تر خپل منځ زه او خالی جیب لاس او گربوان
 برخه مې لرله خو قسمت له لتي تېره کړه
 شوم د بې وسی سره غریب لاس او گربوان
 پروت یم بې وصاله د هجران په تورو غرونو کې
 جوړ شوم د حالات سره عجیب لاس او گربوان
 زړه مې د جانان په محبت کې په رنځ واښتو
 نه مې کړي علاج زه او طبیب لاس او گربوان
 شرم حیا ولاړه احترام له خاورو لاندې شو
 هر ئای بې ادبه او ادبیب لاس او گربوان
 ئخان خپل رانه هېر شي چې وطن بچونې وګورم
 ټول مظلوم ملت جlad نجیب لاس او گربوان
 خښی مې منګولې د آرمان په خوار گربوان کړي
 هره برنامه په هر ترتیب لاس او گربوان
 ما(بې ریا) نورله بې وسی په خپل قدرت خلاص کړه
 خدایه یمه زه او هر قریب لاس او گربوان

۱۳۶۹ / ۲ / ۸

لوګو، کنجک روغنوون، د نعمان پوسته

ستا د عشق غشو مجووح کرم په بدن
 پس له مرگه مې ستا درکې کړي دفن
 تارد زلفو ستن دې جوره له بنو کړه
 له سالو دې راته وګنډه کفن
 آرمانجن به مې رخصت کړي له دنیانه
 نه خوشال یم نه د مور کرم په دیدن
 تهمتونه مې امېل په غاره زانګي
 هم تهمت د ستا مې داغ شو په لمن
 محبت د تخت او تاج پروادار نه دی
 نه پروا د پالنګو کړي نه ګلشن
 خه پروا به مې د مینې له توپان وه
 ای نرګسه چې په تا نه واي مین
 خير که وږي او نهار و م پروا مه کړه
 تېروم د ستا تر خنګ ژوندون پتمن
 ته بېغمه لورو لورو باندې ګرځي
 زه شوم ستا له غمه سوی لوغرن
 (بې ریا) ډېر لپونی یې چې خورېږي
 نه خپلېږي پردي لونه او زامن

۱۳۶۷/۱۱/۱۵

ایوان، شیواز بشار، باقوری بن

دوست به دوست گنی دبمن گنیه دبمن
 آخر مری په پردي کور کلی رهزن
 په ربستیا ووی په باور هېڅکله نه شته
 که هر وخت خوری قسمونه دروغجن
 مخ په وړاندې یې د تورو پړ کا خیږي
 په یوه غړې تول لښکر مات کړي ډارن
 خرد خپلې خیتی غم کوي چې مور شې
 درشقې فکر کوي لوټ کړي چمن
 د عالم تر فهمه بد وي که ځان قند کړي
 چې په بدو ګرځوي هر څوک دهن
 په قیمت قدرله سرو زروکم نه وي
 خیر که وزن باندې کم رائی وربمن
 د دوو ورځو تکبر ته حاجت نه شته
 ناببره خاورو لور ته دی رفتنه
 په کوم ځای مې وي د مور شیدې رودلې
 نن په کوم ځای ګرڅم سوي لوغړن
 په ربستیاما (بې ریا) ته یې فرق نه شته
 برابر مې دې له مور سره وطن

۱۳۶۸/۵/۲۸

ایران، شیراز شار، باقوری بن

دا کوم عدل کوم انصاف دی کوم قانون
 چې شپري مېن د کور کلې نه بېرون
 دا نخري د غمازانو نه دي څه دي
 چې د موب تر خنګ ېې راوستو بېلتون
 که هر خو پتني د صبر ترپنه تاو کرم
 بېا مې هم زخمی زړګی کړي لون بلون
 ستا د مکر کرونده مې زړه په خمکه
 په هرکنج شو جدایې تخم زرغون
 ستا د کبر زور زما په تنکي مينه
 بل خوک نه وو تنها زه دي کرم افسون
 زما اوښکي د تېر وخت په یاد جاري شوي
 پخوا خه وو راته خه پېښ شول اکنون
 درقيب په سپروغشو دا سې نېکار شوم
 تول بدن مې دي زخمی زخمی داغون
 ظلم زور د زمانې ېې و ليدلى
 ګرم خونه و چې به غرو ته تلو مجنون
 (بې ریا) ته به په کومه لاره تښتی
 لار دي نه شته تورو خاورو نه بدون

محبت یو قلبي رنخ بار دی سنگين
 د عاشق زره ته سلام او آفريين
 که هر خومره دردو غم په عاشق راشي
 بیا هم خوب دی ورته عشق لکه گبین
 هرهجه چې انتخاب شي دې مضمون ته
 لورې تندې شي اول ورته تعین
 شبکيري به تېروي له سريه تېروي
 که خوک غواري د جانان بېکلني جبين
 عشق د فکر اندېښنو یوه منبع ده
 اول تريخ دی مګر وروسته دی شيرين
 چې رېښتني مینان وي په شانه خي
 وړاندې درومي که په ونيوشې رنگين
 د یار درته رسيدل بې حده ګران دي
 رسپدای شي چې په صدق وي مؤمن
 پاکه مینه پاک مقام لري مزې دي
 خپل عمل به هر خوک ګوري په آين
 که راڅورند له وېښتano شمه خير دي
 يادوم زه (بې ریا) خپل نازنین

۱۳۶۷/۱۲۵

ایران، شهراز، بالقري بن

خوار و زار گرخم په غم د ستا غمگین
 راشه و گوره گربوان زما مسکین
 د قسمت په اجازه په تا مین شوم
 نه مې پېژندي په اصل نه په دين
 لپ خو نېغ راته را و گوره دلبره
 ستا له غمه مې زړگی شوی دی شين
 د پتنګ په شانته سوی په تن خوبش يم
 خو چې گوري مې تندی گرخوه ورين
 سوی سکور شومه جانا نه ستاله غمه
 ليدائی نه شمه خپل شکل په آيین
 خه به درشم ستاكوڅي ستادر واژي ته
 را پسي دې هره ورڅ غماز لعین
 ما ته خپله غریبی جونګره بنه ده
 په تا تل لرم پېرزو پالنګ ورینسمین
 یاره خه به د یویل په آرمان گرخو
 راشه زه به کرم دعا ته کره امين
 (بې ریا) خو واري وغونستلي خانته
 په تا نه ده ملامته ماجبین

۱۹۹۳ / ۱۱ / ۲۰

پښتونخوا، پښور

د اړه، ډی، دسمی دفتر

یخنی ساره هر بد مرض می تار په تار ولیدو
په انتظار وم چې رائی نن مې بهار ولیدو
نن شگوفې وړی وړی په موسکپدا گورمه
کوچنی نیالکې مې هم په سپینو ګلو بار ولیدو
د نوی ګال مبارکې یې اشارو کې راکړه
جورپه سپرلي کې بل سپرلي شو چې مې یار ولیدو
ورخ د نوروز وه عاشقان جوره جوره ګرځېدل
اختر به خه وي چې مې دا ګرم سهار ولیدو
چې هره خوا تلمه رنگینې لوپتې سالوګان
په هر زیارت مې بنایسته پېغلو دربار ولیدو
خپله حصه یې هري پېغلي زلفي وشندلې
بسکلي نسیم مې په وړمو کې ناقرار ولیدو
مرغانو هم په شنبو باغو کې اتنونه کول
د بلبلانو لوی قطار مې په ګلزار ولیدو
ما خو ویل چېرته به بسکار د خو بوسو وکړه
مګر چې فکر مې شو خپل زړگی مې بسکار ولیدو
یوه ګونسه ئای ته چې لارم فریادونه کېدل
خوار (بې ریا) مې عشق په دام کې ګرفتار ولیدو

خارمی په سترگوکې را پرپوت چې مې گل ولیدو
 په محبت کې مې خو خو خله اجل ولیدو
 اوښکو مې بسکته د گرپوان په لورې هخه وکړه
 چې د انکار په غړ مې یار لکه ببل ولیدو
 زما د مینې دنیاګی په ورانېدو خبر دی
 ځکه خوشحال مې غمازانو جور مهفل ولیدو
 تر سپین سحره د خیالونو په تال وزنګیدم
 د یار پیکی مې چې مابسام کې ول په ول ولیدو
 د مهر توله زندګی په بیابان تپره شوه
 نه مې وصال شو په نصیب نه مې محل ولیدو
 په قسمونو یې خطا شوم هسې تپروتمه
 د بې وفا آشنا تر خنګ مې چې نن بل ولیدو
 زه د مجنون په افسانو پسې هروخت خندېدم
 دا چې عاشق شومه په خپله مې خنګل ولیدو
 هلتې به ومنم جانانه فدایت د مینې
 که مې خپل سریوخلې پروت ستا په خنګل ولیدو
 د مطلب وخت کې تول چاپیروو له ساده (بې ریا)
 په مصیب مې نه جانان نه پردي خپل ولیدو

۱۳۶۸ / ۱۰ / ۲۸

پښونخوا، هنکو، دلختي باندہ

چې له خاورو ېې پیدا کرم بیا به خم تر در د خاورو
 یاره کرم به ستا په عشق کې یوه ورخ سفر د خاورو
 لبونې له هغې ورځې چې په کومه ورخ عاشق شوم
 حقیقت په تا مین یم کرم اقرار په سر د خاورو
 ډېر په کبر غرور مه خه دا خوانی هم امانت ده
 یوه ورخ به درنې خورشی ګوره خړ خادر د خاورو
 په یو نیم متر محل کې به ېې زور درته معلوم شي
 چې خلور طرفه راشی د هیبت و زر د خاورو
 ورځې درې خلنه ناري کړي چې تیاره یم رنا راوره
 ولې خاندې عمل وکړه په ګفتار باور د خاورو
 چې له اوره ېې پیدا کړ آخرا خای ېې جهنم دی
 په رښتیا چې غت عالم و شو مغفور منکر د خاورو
 کاشکي خه وخت وړاندې لارواي اوس به نسه پکې عادت وم
 دا چې یو ناخاپه ورشم ډېر مشکل ګوزر د خاورو
 ور روان زه (ېې ریا) یم د تیاري نه امان غواړم
 د فساد ډکې دنیا نه دی ژوندون بهتر د خاوری

۱۳۶۷ / ۱۱ / ۵

ایران، شیواز، بالغري بن

چې د ستا کبر غرور مې تر نظر شو
 ناچاري نه مې گربوان په اوښکوټر شو
 تا چې جوره قتل گاه کره لار د مینې
 ازمویم پکي خپل سرکه چېرته سر شو
 محبت خود ظلمونو مقام نه دی
 زه یې غرق کرم د ظلمونو سمندر شو
 دا خوستا د خپل خبری منځ ته راغلي
 چې فراق غشې مې زړه ته برابر شو
 اوس د هجر اغزي دار چمن کې گرځم
 پکي اخلم به قدم که بختور شو
 زه اوس هم د خپلو اوښکو نه شرمېږم
 ته چې غواړي جدايې په ما اختر شو
 نورکه خاندي اوکه ژاري خوبنه ستاده
 په ما هم د ستا د مینې مازیګر شو
 اوس مې پت له ورایه مه څاره وخت تپردي
 چې جدا دي کرمه ژوند مې برابر شو
 (بې ریا) په خپل نصیب قناعت وکړه
 چې په برخه دي له یاره یار بهتر شو

۱۳۷۴ / ۸ / ۳

خوست، د یعقوبیو ولسوالی

لہونی دی کرم آشنا په شلمو سترگو
 دومره زیات تاپېر به وي د کومو سترگو
 که باران مې د بنو غشو پرې وکړ
 رپ ونه خورو د ستا محکمو سترگو
 چې جوړه بې راته تول جهان کې نه شته
 خد لټون به کرم د بل رقمو سترگو
 که له تا مې بیا د بل په لوري تاو کړي
 خاوري واړو زما په ګرمو سترگو
 چې نظر مې ستا په سترگو باندې پرپوت
 خوند رانه کړ د عرب عجمو سترگو
 کاش چې یا هې ستا بشر لیدلی نه واي
 یا دې نېغ کتی په سرو بېغمو سترگو
 تشن په نوم د صفت نه کوم دلبره
 زړه هر وخت غوټې کوي په سمو سترگو
 زما اوښکې هر وخت تا پسې بهپري
 کله وژرل د ستا بې غمو سترگو
 (بې ریا) تل کړي لټون د خوږویانو
 دم ونه خورو د ستا بې دمو سترگو

نه د پنکلو درک شته نه د بد رنگو
 کابل بل مخ اړولي بې فرهنګو
 نه پوهېږم چې د خه په خاطر ولې
 په نشه کې د شرابو وو که بنګو
 هرې خوا دی وران کوروونه خړې لوټې
 چې نظر مې کرو له غردونه دنګو دنګو
 شاو خوا ته مې انسان تر سترګو نه شو
 تګ راتګ نه شنه په ورانو کوڅو تنګو
 د باروتو سرولمبو او شین لوګي کې
 خوانې خاورې شوې د روغو او د ګنګو
 خیراتونه تولوي د مجبوري نه
 د کابل پېغلي جامو کې د ملنګو
 خویرویان اوس په هغه لباس کې نه دی
 نه د عطرو خوشبوې شته نه لوښګو
 خاص خبره د قدرت وه نور خه نه وو
 خوار غریب شو مهاجر له کورو پنګو
 (بې ریا) افغانان داسې پکې لوشول
 لکه لو وي د اوریشو یا مشنګو

۱۳۲۵ / ۸ / ۲۰

کابل، د شاه دو شمشیرو زیارت

ته چې بېکاره شولې له بره ما غزل لېکلو
 چې په خندا شوې ناببره ما غزل لېکلو
 د ستا خواره واره زلفان مې چې په مخ ولیدل
 زري زري دې کرم دلبره ما غزل لېکلو
 ناز او نخري به دې کولې د گودر په لاره
 په لار به تلې لکه کوتره ما غزل لېکلو
 درنه چاپېرہ به همزولي وي منکيو سره
 گلشن به جور شو له گودره ما غزل لېکلو
 جې د پلو له خياله ونيوه زما په طرف
 ته وي په خولا که مروره ما غزل لېکلو
 تا په سروشوندو راته خه يل ناته بيا ووايد
 ياره پوه نه شوم په خبره ما غزل لېکلو
 ستا د غمونوسلسله مې په شعرو تبدیل کړه
 لا ګرڅدلي نا خبره ما غزل لېکلو
 د پېغلو شور شو چې په غرونو باندي واوبنستلي
 په تا پوه نه شوم مازيګره ما غزل لېکلو
 زه (بې ریا) دې لپونی په شان ايله کرم ولاړي
 د زړګي رنځه درد سره ما غزل لېکلو

۱۳۷۳ / ۸ / ۱۳

کونړ، کیږاله، د تعلیم او تربیه ریاست

لمبې وي سوزېدل وو ستا دیدن په سروغرمو
چې ومه ليدو یاره ستا بدن په سرو غرمو
زه خپلې لېونې مینې مجبور کرم د ستا درته
جانانه په زړگې دې کرم دردمند په سروغرمو
ګیلې مې بې حسابه راوته په وچو شوندو
آگاه دې نه کرو خان په ماستومن په سروغرمو
تحفې د محبت ته دې په طمع و م حسینې
ما ترک کرو ستا لپاره شین چمن په سرو غرمو
په کمه اندازه دې مخ هلال په شان بسکاره کرو
بسکنځلې دې کولې که خواندن په سرو غرمو
سوری سوری منګلې جاودې پېښې دمینې زوردي
سلام خکه کوم د خپل مین په سروغرمو
نه مینه رسوا شوې نه غریب یم نه کمزوري
پرېردمه ستا له غمه دا وطن په سرو غرمو
افسوس زه (بې ریا) ستا له محل بېنوا لارم
خوشال و م چې دې کري واي دفن په سروغرمو

۱۳۶۹ / ۴ / ۱۲

پکتیا، د خاخویو عسکري قشله

څولی ډکه ګرڅوم د آرمانونو
 مسافر په لیرې لیرې وطنونو
 توره شپه کې د آسمان ستورو ته ګورم
 ذه پرې مینه ماتوم ستا د خالونو
 چې صفت می ستا د حسن ورته وکر
 پانې پانې شول ډنډرکې د ګلونو
 ذه سیارتہ د اغیار په چېلخانه کې
 اوسم به ګورو سره یو بل په خویونو
 چې همېش به دې دیدن له کنجو راکړ
 سلام کرم په هغه خړو دیوالونو
 ستا د هیلو آرزوګانو په دنیا کې
 ذه لاهو یم د هجران په دریابونو
 خه وختونه او خه مینه محبت و
 چې به لوره ګرڅېدلې په بامونو
 خدای خبر اوسم به ژړا وي که خندا وي
 ستا په سپینه خوله سروشندو په سرونو
 (بې ریا) ته ننداره کوه خندېږه
 رقیبان دې تل سوزېږي په اورونو

۱۳۷۲ / ۹ / ۱۰

خوست، د بک ولسوالۍ،
 لغه‌مانی کلې د حاجی نادر کور

زمانه شوه تر مطلبه ياران نه شته
 هغه مينه هغه خوند د هر خوان نه شته
 چې مطلب درنه پوره کړي تیله درکړي
 نېک خواهان د زمانې په جهان نه شته
 مخامنځ به درته دوست خان معرفي کړي
 پسې شا به د دېمن وي دوستان نه شته
 چې دیوال به یې روان و سینې لاندې
 نن سبا هغه پاخه بزرگان نه شته
 دا چې پېړې یې تګي لپاره پرېښې
 حقیقت کې ډاکوګان دی شیخان نه شته
 د ملت وینې زېښې چې خو یې وس وي
 د عمر په شان عادل پاچاهان نه شته
 بدنتی هره سینه کې ئاله کړي
 صداقت شوي پناه صادقان نه شته
 تار په تار خواره واره در په در ګرڅو
 ډېر افسوس سپه سالارد کاروان نه شته
 (بې ریا) له حقیقت خخه تېر نه شي
 حقیقت توله فایده ده تاوان نه شته

۱۳۶۲ / ۳ / ۲۲

ایران، شیواز بنار، د اصفهان دروازه

چاد لاسه ناقرار شو زما زره
 چې یکدم داسې سنگسار شو زما زره
 هېڅ دردونه یې په ژوند لیدلی نه و
 د عشق رنځ باندې بیمار شو زما زره
 چې د ګل په شان بشر ېې تر نظر شو
 وج په ئمکه راګذار شو زما زره
 بسکاري سترګې وي چې بسکاري په کړوله ورایه
 په بنو پرهار پرهار شو زما زره
 خو توتي شوې تربنې جوړې خبرنې یم
 سیخ کې بند شو په انګار شو زما زره
 په علاج یې نه پوهېږم اوس خه وکړم
 ئې له کلې غره په لار شو زما زره
 د جانان نه یې بل خه خبره نه شته
 نور له خپل پردي بېزار شو زما زره
 نه یې بنه پالنه وشوه محبت کې
 نه هرګز په خپل اختيار شو زما زره
 (بې ریا) که یې هر خو پلتهنه وکړه
 خاچ د مینې طرفدار شو زما زره

۱۳۶۷ / ۵ / ۱۳

ایران، مردشت، زرغون

زره چې قوي نه لري د عشق لوی سفر مه کوه
 گوره د دنيا بىکلو ته هسي نظر مه کوه
 مينه قرياني غواري د سرنه تېرېدای نه شي
 سرنه چې تيرېبوي نه نم سيل د گودر مه کوه
 ته چې د شې خوب کړي عاشقان تل شبکيري کوي
 ځانته که عاشق وايې نو خوب په بستر مه کوه
 مينه که کوي ضرور د ځان نه محکم ډال جورکړه
 خوري په داغ په زره باندي پروا د خنجر مه کوه
 جورکړه ځان د بازې شان مرغى پنջو کې پورته کړه
 هسي د مېبوي په شان د دوو شپو وزر مه کوه
 کله خو غماز کوي ظلمونه عاشقانو نې
 لویه حوصله کړه فکر شام او سحر مه کوه
 يا به شونډي وحېښې د يار يا به سرخاوي کړي
 يار ته فکر وکړه په اغيارو باور مه کوه
 دا چې محبت غواري کفن له سره وټره
 بنه انتخاب وکړه پام بي ځایه تکر مه کوه
 ځان کړه سوي سکور د عشق میدان کې "بي ريا" په شان
 خوره د يار غم خوب دې غم د شات او شکر مه کوه

۱۳۶۷/۴/۱۱

ایران، شپږز نبار، د اصفهان دروازه

خومره بسکلی زموږ ژوند دی پروانه
 خو افسوس چې بې وفا ده زمانه
 جفا کار دی ستم گر دی په نوم بسکلی
 په نوم بسکلی زنانه او مردانه
 وفا نه شه خوبرویانو کې یارانو
 نن د یو سباد بل کړي یارانه
 که یې تول عمر خدمت په سترګو وکړي
 نه خپلېږي چې بچې وي بېگانه
 تر مطلبه پوري خان درباندي ساتي
 در به نه کري د سرو شونډو نذرانه
 کله هغه کله دغه درته وايسي
 خوار زړگی به دې کري غوڅ لکه شانه
 د هفو بسکلو دربار د هر وخت جوړ وي
 چې یې زړو کې دې وفا وي در دانه
 هرکلی به یې په دواړو سترګو وکړم
 چې په مخ راوري زلفان دانه دانه
 په محفل د "بې ریا" هر وخت ازاد دی
 که خوک غواړي زندګي فقیرانه

۱۹۸۸/۴/۲۹

پښتونخوا، هنکو، د هنکو بازار

د صحراء د بستو مېرو خبره نه ده
مینه دوه کوي د درو خبره نه ده
چې جاناو وي سترگې سترگوکې پوهېږي
د شپېلکو اشارو خبره نه ده
باید لوړې تندې تېږي کړې زړګیه
محبت د مسخرو خبره نه ده
په تقدیر کې نوشته به ضرور کېږي
د دعا او د بنسېرو خبره نه ده
رسوايي کې د پښتون خبره مرګ ده
تنها مرګ د هدیرو خبره نه ده
د عاشق زړه پرېکول د یار ئواید دی
د الماس او د ارو خبره نه ده
د زړګي پر دې بنو غشو کړې غوڅې
د خنجرو ګوزارو خبره نه ده
په خپل یار کوم دعوه مرکه نه شته
راز مې پتداي ورور او ترو خبره نه ده
"بې ریا" اوس فیصله په بل چا وکړه
د صبرو کار د قدرو خبره نه ده

ئە پە خپلە لارە ماتە مە گورە
 زړه مې ډېر نری دی شا تە مە گورە
 تە چې رانە ئې مَا بە تەنھا پېپدې
 ئې خو هسې ئې سبا تە مە گورە
 اور د یو ساعت پە خندا پورې شە
 درومە د هجران خندا تە مە گورە
 خیر دی چې زخمی دې کرم پروا نه شتە
 مالگې دوروه دوا تە مە گورە
 اوښکې مې د سترگو ملغاري شوې
 ډکه کړه لمن دریا تە مە گورە
 سترگو کې بە خار د جدایي نه و
 ما درتە ویل بل چا تە مە گورە
 اوس پە خپلە خوبسە چې هر خە کوي
 دود رواج د دې دنیا تە مە گورە
 ستا جفا روان قصاب خانى تە گرم
 زر مې کړه حلل سلا تە مە گورە
 ما (بې ریا) پرېرده چې رنځې مە
 نور مې د جونګري خوا تە مە گورە

یاره د هر وخت او زمان غم مه خوره
 وخت د دیدن گوره پرپمان غم مه خوره
 زه په توره شپه کې انتظار درته
 خوب درته حرام شه د ئان غم مه خوره
 کله خو قدم د بام په سروهه
 هر وخت د نیمگری ایمان غم مه خوره
 ئوگه د اوسیلیو مې هر وخت اوري
 ویر مې قیمتی دی ارزان غم مه خوره
 ستاد خوشحالی سبب دیدن زما
 ته زما د اوښکو کاروان غم مه خوره
 مینه خو چیکل د زړگی وینی دی
 وي به سر او مال ته تاوان غم مه خوره
 زه د محبت کې ئان سلطان بولم
 مه منه فریب د شیطان غم مه خوره
 نن مې چې ژوندونې کې په کار نه شې
 بعدله مرگ مې خاورې ډېران غم مه خوره
 خو چې لوبوی خوي د بتیر لري
 بس (بې ریا) داسې جانان غم مه خوره

غمازد مه مې وېروه د وېرپدو نه يمه
د عشق ڏگر کې يم ولار د تښتېدو نه يمه
هرڅه نخري ڏچې په ما وکړي پروا مې نه شته
که مې انګار ته غورخوی د ژړپدو نه يمه
هسي مې خپل پردي له خانه لالهاند جور کري
پت په زړگې يم لګيدلي رغپدو نه يمه
د محبت لاله ګلانو کې مې خای نیولی
څه چې تازه يمه غوتي د ګل کېدو نه يمه
په یو نظر د جانان سترګې ګنهګارې بولي
راشندې خاورې غمازان د ړنډپدو نه يمه
زه که میخواریم ڏک جامونه دسروشونه و غواړم
میخوار د مینې يم میخوار د میکدو نه يمه
اوسم راته طمع شا او خوا د کلې پېغلو کېږي
ماشوم مې مه بوله څښونکې د شیدونه يمه
نصیبې تول قضاوت ته وکړه د چاله لاسه
خپه له تا يمه خپه له خپل پردو نه يمه
زه (بې ریا) مثال په شان د تنکي لښتې لرم
غم به مې کوړ کړي خو په زور د ماتېدو نه يمه

هیله د خدای ونیسه طمع د انسان مه کوه
هر کار به عند الله کوی په چا احسان مه کوه
د تاندی ژبې په سر چې خه درخی و باسې
پرېزده دروغ او دوکه زیان د ایمان مه کوه
بدو ته بد و وایه بنو په لار هخه و کره
گوره رفتار په لاره د نفس شیطان مه کوه
چې خه په گیر درغلل په هفو شکر کاړه
خه چې په لاس نه درخی هغه آرمان مه کوه
که د چایو عیب پت کړي ستابه او یا خدای پت کړي
خپل عمل ولتیوه په بل گومان مه کوه
خیر خوا شه خیر وغواړه د مسلمانو تر منځ
د کاذبانو سره یو خای گذران مه کوه
خیر صدقه ورکوه تر شا یې مه یادوه
هر خه چې ورکړې بیا یې وروسته پرسان مه کوه
شکر په خپل جواری خپله شفتله کاړه
قناعت وکړه همېش هسې خپگان مه کوه
(بې ریا) بنه او بد د راته معلوم دي واره
پرېزده چې نور د یاد کړي صفت د خان م کوه

ستا دیدن چا ته ثواب چاته گناه ده
 زما زره کې ستا د مینې تمنا ده
 بې صبری د مخ لیدلو ته مجبور کرم
 که ثواب وي که عذاب راته دانا ده
 شفقت د محبت را باندي وکره
 راکره جام د شنلو سرو دنیا فنا ده
 د جفا طاقت دې نه لرم صنمه
 غلامي دې قبلوم دا مې وینا ده
 لې مې پرېرده ورته مه گوره رقیبه
 لا خو ما سره تازه شوي آشنا ده
 د ئاخیو دنگو غرو کې لویه شوی
 مسته پېغله پېستنە د آریانا ده
 ئان پرې سوزم نصیحت مه کرە ناصحە
 دا زمود د کلی شمع او بريپننا ده
 سترگې مرې راغروي ئان نادیده کرې
 نه پوهېرم چې رنده ده که بینا ده
 (بې ریا) خوئوی شوندې نه پوهېرم
 وايە خولە کې د غزل دی کە ثنا ده

۱۳۶۹/۹/۱۶

پېستونخوا، هنکو، لختي باندە

۱

کربنه د آرمان مې ستا تر کوره رسپدلي ده
 جوزه هنگامه شوه اوس دنيا پرې پوهبدلي ده
 خيال که د بنايست کوي د شمعې په شان خان لري
 زه هم پروانه یم چې سينه مې سوچدلي ده
 مه کوه گومان په دې چې پرق دې ملغاري کري
 دا غمجنه اوښکه ده چې بيله بهپدلي ده
 ته که د سپوردي سره په خپل حسن سيالي کوي
 ما هم خزانه تنهاد ستا مينې ميندلې ده
 ستا په مينه پايم د دنيا بسکلې به خه کړمه
 ماته هره پېغله د دې کلې خندېدلي ده
 راشه چې یود بسکلې دنيا له مينې جوړه کړو
 خه کوي په مينه چې په زړه کې دې ساتلي ده
 ته یې چې مې قدر احترام د مينې نه کوي
 ما خو زندګي ټوله د ستا په نوم ببنلي ده
 پرې مې رده ناصحه خوار او زارد یار په غم گرخم
 ته په خه پوهېږي یارانه د خه ليدلي ده
 نور ما (بې ریا) که ژړوې که خندوې یاره
 هره فيصله مې ستا په سر سترګو منلي ده

لوبدلی مې په زړه کې جوړ دردونه را اوچت کړه
 چې بشخ مې په څیگر دی خنجرونه را اوچت کړه
 زخمی د محبت په پالنګ پروت خبر مې واخله
 فریاد واوره محبوبې مرهمونه را اوچت کړه
 عبس په تورو غرو کې کانی مه وله په کانو
 د مینې له دریاب نه ګوهرونه را اوچت کړه
 په تور مابنام مې لاره د ګودر در ته نیولې
 د خدای د پاره ژر ژر قدمونه را اوچت کړه
 د سر په بدله یم رسپدلى ستا منزل ته
 له سترګود اوبدو زلفو سروونه را اوچت کړه
 ما خو ئله کرلې شي غوتي غماز ېږي
 اوس ته د عشق په للمه سره ګلونه را اوچت کړه
 ستا مینې میخانې ته د نه شي په طمع را غلم
 خومار یمه نه شه مې کړه جامونه را اوچت کړه
 بې شمېره شبګیرې مې یو دیدن لپاره کړې
 په ناز د زنې لاندې شنه خالونه را اوچت کړه
 خواره واره دستا په باب پراته دی ستا کوڅه کې
 اشنا د (بې ریا) غریب شعروونه را اوچت کړه

پښتونخوا، هنکو، لختي بانده سب

له اوله وفادار وم وفادار یم لا تراوسه
 ستا په غم کې ناقرار وم ناقرار یم لا تراوسه
 تاچې مړی ستړکې راتاواکړې بیامې روغه ورڅه ونډه کړه
 له همه وخت بیمار وم او بیمار یم لا تراوسه
 دیوانه یم پروانه یم نذرانه یم ستاد حسن
 ستاد حسن منت بار وم منت بار یم لا تراوسه
 چې په تېغ د هجر وور شی سره انګار ته آماده شي
 هفه زره چې په سیخ بار وم په سیخ بار یم لا تراوسه
 چې لوګی شوستاپه وړاندې پړق بې پورتنه شو آسمان ته
 هفه نور او انفجار وم انفجار یم لا تراوسه
 غم زده له کلې ولاړم په دک زره باندې بهر شوم
 سرو به خوده شوم سیاروم هم سیار یم لا تراوسه
 غلامی ما درته کري په اميد د تورو زلفو
 له وصال د برکنار وم برکنار یم لا تراوسه
 که مې مېينه نه کولی نن به ولې خوار او زار وم
 لوی مجرم او ګناه ګار وم ګناه ګار یم لا تراوسه
 ګیله من په دې دنیا زه (بې ریا) له هېچا نه یم
 پیدا شوي خوار او زار وم خوار او زار یم لا تراوسه

۱۳۷۰۷۶

پښتونخوا، هنکو، لختې باندې کمپ

ستا په غږ ایرې اوېه شوم د خوبې ژېږي ریابه
 د جانان په لوري مې مخ و رابیدار د کړم له خوابه
 که هر خوا لارم بیا راګلم یاره ستا د در ملنګ شوم
 چې ملنګ ستا د درګا شوم مخ خرګند کړه له نقابه
 ستاد مړو سترګو کاته وو ستا د سرو شنډو مسکا وه
 راشه زړه ته زما ګوره کم به نه وي له کبابه
 پړاوونه پړاوونه غرونه غرونه مې تول ګز کړل
 همېشه بې نوا ګرڅم ستا له غم مست او خرابه
 ته راحت په پالنګ خوب کړي زه لاهو په سمندر یم
 خدای خبر کله به اوزم ستا د هجر له دریابه
 یو دردمند آزره زړه یم یو پړیشان زخمی جګریم
 لکه تېر چې له ګناه یم دا سې تېر یم له ثوابه
 لکه روح په هوا لارې لا نژدې نه شوې سپورډی ته
 سور انګار به شې زړګیه چې رسپېږي تر آفتابه
 یو زه نه یم مه نازېره ستا وجود هم تري نه جوړ دي
 آخری به دې هم خای شي که خان ساتي له ترابه
 (بې ریا) د چې صفت کړي حقیقت وايې دلبره
 د بنایست ثانی دې نه شته له خائیو تر سرخابه

۱۳۷۰/۹/۲۱

پښتونخوا، هنکو، لختي بانده کلې

چادخان سره جوره کرم چا راوبللم دلته
 چا ته یو دیدن آرمان یم خوک می نه غواری محفل ته
 تور د تورو آشنايی کا سپین په سپینو کوي کبر
 عاشقان جوره جوره شول زه او یار گورو یو بل ته
 محبت د للمی گل دی بی بارانه شته کېري
 په خپل رنگ تر او تازه وي چې او به رسېري گل ته
 ده تسبیح ورته گوزار کړي چې سپین مخ بې تر نظر شو
 شیخ پرې خپلی سترګې مړې کړي نصیحت به خه کړي بل ته
 د اسمان په شنه لمن کې تور آوره خواره واره شول
 د یار خوا ته هڅه وکرم که دوام ورکرم غزل ته
 دا زلفان دي که متروکه هلته شړک کړي دلته داغ شم
 ماویل خان به ترې فناه کرم خوراتینګې یې کرم اجل ته
 د قدیمو نه راپاتې موجوده نسل ته پند دی
 صداقت خې صداقت ته چل او ول خې چل او ول ته
 آسمان خمکه په یو حال دي خو عالم د خدای خراب شو
 دا هم هغه لمر سپورمې دي چې رسېري خپل منزل ته
 د ګلونو په وریل کې پانې ستاد غزلونو
 (بې ریا) بې وخت بلبل یې غور خوک نه نیسي بلبل ته

تازه دې په موسکا وي سره لبان جوره جوره
 همېش دوى دنيا کې عاشقان جوره جوره
 يو ئېل چې قدم پورته کړي د مينې په دنيا کې
 تازه دې وي هر دم لکه ګلان جوره جوره
 یو خای په ئای لټون کړي بل ېې لارخاري له ورایه
 رسپېري به منزل ته دروېشان جوره جوره
 خزان د حسرتونو خو پېږي رامه شه هېڅکله
 یاران دې وي په ګلو بیابان جوره جوره
 زنګون د معشوقي سر د عاشق خاصه ګوشه کې
 څلپېري لکه ستوري د آسمان جوره جوره
 ګلانو پانې تویې کړي پسرلي د مني تېر شو
 ګلشن نه په ژړا خي بل بلان جوره جوره
 له لېږي لېږي ګوره نژدي مه رائه جانانه
 هر وخت رائېي تر کوره ناصحان جوره جوره
 اوس لار د ستمګرو تر نظر هر وخت ېې خاري
 سوزېرو آشنا زه او ستا آرمان جوره جوره
 نظر شاوخوا وکړه (ېې ریا) نسکور دې نه کړي
 همېش در پسې ګرځي رقيبان جوره جوره

د سبا ستوري شوم شغله مې په شنه خال پرپوته
 په خوب ویده وه چې راوینې شوه په خيال پرپوته
 ما په خوربو سترګو ور وکتل بيداره مې کړه
 نازدانه بېرته له حیا نه په خپل حال پرپوته
 لې ورته مخامنځ په نیت د مینې ودرېدم
 موسکۍ موسکۍ شوه په خندا کې په خنګال پرپوته
 د محبت نری خولې یې په سپین مخ څلېدي
 ګرده لمن یې له مستې نه لکه ډال پرپوته
 ناخاپه پورته لکه سره لمبه شوه سره سالو کې
 کړه وړه لکه لړم شوه په ډپوال پرپوته
 بنکارزنې سترګې یې کړې لاندې باندې بیاورکه شوه
 لکه مابسام کې د لمر سترګه په زوال پرپوته
 یوه بوسه مې ترې وغونسته حیرانه شوله
 حلقده د زلفو یې په مخ په شان د جال پرپوته
 نصیب راوري یم له کومه ستا کوڅې ته ګلې
 اوس خونامه راباندې ستا د کلیوال پرپوته
 د رقیبانو نه چې خومره په خنګ تلي بنکاره شوې
 (بې ریا) مینه د جنجال شوه په جنجال پرپوته

۱۳۷۲ / ۲ / ۱۱

کندوز، کندوز بnar،
 دویمه ناحیه، د پریکل کور

په بنایست او په خوانی اعتبار نه شته
 په دولت او په خانی اعتبار نه شته
 ما د ٻرو جنازې په او برو یورو
 د ڙوندون په شیرینی اعتبار نه شته
 چې ریا پکې د سراسرہ څلی
 په دارنگه قربانی اعتبار نه شته
 ڪله وي د سر بدل ڪله مفته وي
 د دیدن په ارزانی اعتبار نه شته
 که کوې خوبې غزلي خوبې غارې
 په بلبلې صحرانی اعتبار نه شته
 یار د یار په در کې خاورې او خڅلې
 په دې خړې کمینی اعتبار نه شته
 دا حالات له رنگا رنگ شمره ډک دې
 په سختی او آسانی اعتبار نه شته
 چې هر وخت به راته مره مره خندې دله
 او س په هغه لپونی اعتبار نه شته
 (بې ریا) خپل خان ساته خفیه بناماردي
 د رقیب په نادانی اعتبار نه شته

گوزاره کوم د تورو غرو په غاره
 بس تېربېي زندگي په هره شاره
 زه نصيب په یوه لار برابر نه شوو
 لري گرخو له یو بل نه موږه دواره
 د تقدیر له برکته په دنيا کې
 له او له تر آخريه یو بېگناوه
 د جانان په درد و غم کې له غوصي نه
 ما ايستلي ده له شندو هره داره
 د هجران په تورو شپو کې بې پروايم
 هروخت گورم د عشق لار کې هزار باره
 دا به نسه وي چې مې نه پونستي ناصحه
 راته وايې خپل نصيب چې ژاره ژاره
 نور طاقت د لتيون نه لرم زړگېه
 نه پوهېرم چې په کومه لاره لاره
 لکه خاځکي د شبنم په ګلو پروت ووم
 اوس مې خاورې او ايرې له ګلو غواړه
 (بې ریا) د تورو غرو ځائي که ورک شوم
 بیامې قرباندې جګ کوتکي کې وياره

۱۹۹۶ / ۲ / ۶

خوست، د ګوډه خرلی

له دې تورې شېي مې وېاسه سبا ته
 چېرته لرې مې گوزار کاندە صحرا ته
 چې انسان پکې د خېل ورورغوبنې نه خوري
 ما هم ولپرە هغې بنکلې دنيا ته
 عشقان د خېل جانان تابعداري کا
 ما ونه ليدل د خېل جانان وفا ته
 پتنگان په قربانى شمعي ته ئغلى
 زه سرتىتى كرم خېل نفس روی د مولا ته
 خوار ڈليل د خوار و خوار د خاور و خلى
 راشه و گوره مجنون احتياج ليلي ته
 ڈادوه نىمې ورخې ژوند مې په بىنه نه شو
 خدای دې نه كېرى چې خالى لاس خم عقبا ته
 دا به بىنه وي چې رىنا خان سره يوسم
 هىسى نه وي چې تىاره وي هرې خوا ته
 که تۈك تۈك د تىپوسانوخولى ته جور شوم
 بىا مې پرېبىدە د خېل مور او پلار دعا ته
 (بې رىا) اوس خو د خوب په نىت پرېبۇخى
 خدای خبر دى چې روغ پورته شي صبا ته

۱۳۷۳ / ۲ / ۱۶

نېڭرەر، د پېجىرا گام ولسوالى، د لىنېخېلو گلى

خیال کوه زرگیه گور په یاد لره
 تل د تورو خاورو زور په یاد لره
 که کپی یاد اسم اعظم غرقبدل هم شته
 پام بلغم بن باعور په یاد لره
 مغفرت له خدایه غواړه توپی کاره
 د قیامت هیبت ناک شور په یاد لره
 د فرعون تکبر ته فکر وکره
 رود نیل کپی یې مخ تور په یاد لره
 ته په کوم دلیل غرور کوپی دنیا کپی
 ستا بابا او داسې نور په یاد لره
 دا گنبده چې بسکارپرې سنايی دی
 ډېر عالم یې لور په لور په یاد لره
 دلته خاورې غزنوي شوي زرگیه
 پاس په غره د بهلول گور په یاد لره
 عالمونه یې پیدا کړل بیا فنا شول
 آسمان څمکه بیا نسکور په یاد لره
 (بې ریا) که دشپې خوب په ئان حرام کپی
 جنتونه هم سمسور په یاد لره

خوک ژپیزپی خوک خند ېبپی کله کله
 دا حالات دی چې بدلبېری کله کله
 له وختونو کله سره اورونه جوړ شي
 عاشقان پکې سوزېرپی کله کله
 دا د ستا مینې هغه تېره خنجر دی
 چې مې زړه باندې لګېرپی کله کله
 ډېر په صبر حوصله دې خنګ ته راغلم
 د اميد غوټي غورپېرپی کله کله
 تاخوو پوبنستل چې ولې دې رنګ ژپېر دی
 د يار غم کې رنګ ژپېرپی کله کله
 فکرمه کړه چې رقیب موخواکې تېر شو
 محبت خو رسوا کېرپی کله کله
 چې ریبار په لاس دې نښې رالیزېلې
 هغه وخت راته یادېرپی کله کله
 نن چې ستا په وصال زړه زما تازه دی
 لکه خوب راته بسکارېرپی کله کله
 مخامنځ زه (ې ریا) چې درته ګورم
 یاره سترګې د شرمېرپی کله کله

خه به جور شی ستایه مینه کی بسکار زره
 راشه و گوره جانانه دا غار زره
 ستاد توروریل نخري وې چې بې وکړې
 رانه ورک شو اوسم دې غم په غبار زره
 په اثر د تورو سترګو بېچاره شو
 نه اثره لري نه خوک دا بیمار زره
 د کباب په کرايې کې بې غوته کړ
 چې مې ورکړلو د بل په اختیار زړه
 کله زړه شی کله کانې د صحرا شی
 نه پوهېرم له خه جور دی د یار زره
 هره خوا چې هيله وکړې زحمي کېږي
 آخر خه به کړي زما ګناهکار زره
 په نصيب به بې زره خوشحالی نه وي
 هر چې وپلوري د عشق په بازار زره
 دا د بسکلو عدالت دی چې بې ګوري
 ځکه غشي جوره ورمه په خوار زره
 (بې ریا) اوسم به بې ته دردونه ګالي
 چې عادت د کړو د پېغلو په شمار زره

۱۳۷۳ / ۱۲ / ۹

پښونخوا، هنکو، لختي بانده کلى

په هره یوه لار به شرمېدله چې راتله
 د مینې له نه شې به زنگیدله چې راتله
 زانګو وه د نازونو د غرور ډکه ځولی وه
 نسکاره د بام په سر شوه خندېدله چې راتله
 ربستیا چې ډېر نازونه او نخري به ېې کولې
 د سترګو په رمزونو پوهېدله چې راتله
 په خیال خیال به راتله د ګودر خوا ته کله کله
 رنګین به مازديگر و پړقېدله چې راتله
 زمادمینې اورچې شوورپورې رنګ ېې زېړشو
 ورو ورو به لکه شمع سوځېدله چې راتله
 خبر شومه بد حاله وه چې زه ترېنه جدا شوم
 بېا وروسته نه ژوئندی نه مره کېدله چې راتله
 داته ېې (بې ریا) چې خپلې مینې کې شریک کړې
 له غمه به هر وخت ژړېدله چې راتله

قبلومه په سر سترگو د یار مينه
 همپشه ساتمه زره کې امبار مينه
 له خپل سرورباندي تېرشوم لاس ته راغله
 زورور کلي کې نه شي په ڈار مينه
 سور انگار او سکروتې شوه چلپوي
 گرخوم خپله سينه کې انگار مينه
 چاله نوره يې ذره ذره کره توله
 چکه حوروکره خپل نقش او نگار مينه
 خوله دي بنده کره ناصحه غلى کېنه
 پيدا کړي مې ده ډېره په زيار مينه
 زه د چا د مال دنيا پروادار نه یم
 په نېستي مې کړي ئانته اختيار مينه
 داچې نن يې خوشبوی کې تازه گرڅم
 له یوې غوتې پيدا شوه ګلزار مينه
 تل همداسي دنيا غواړم چې پکې وي
 ورڅې مينه د شپې مينه سهار مينه
 یاره ما (بې ریا) ستا په خاطر وکړه
 جمع مينه ضرب مينه هزار مينه

1374/8/15

خوست. د یعقوبیو د ولسوالی مقام

راشه یو خل رابنکاره شه دې محفل ته
 ما در واخله ئان راواچوه بغل ته
 زه هر وخت سترگې په لار وم ستا لپاره
 نن به ئان خپل رسوو هدف منزل ته
 چې د دین وطن په ننگ له سره تېر وي
 سلامونه مې کوه هغه اتل ته
 هغه سترگې ړندول غواړي همزولو
 چې کاره یې وي کتلي ګران کابل ته
 د پرديو په لمسون مې وطن وران شو
 نور په سپکو سترگو ونه ګوري خپل ته
 زد هغه پښتنو نیکو لمسی یم
 چې په یوه حمله به ورسېدل ټل ته
 لې د هغو شهیدانو تاریخ لوله
 چې عبرت درس یې ورکړي دی مغل ته
 که ژوندی وم خو پونښنه به دې وکړم
 خو که مر شم بیا دعا کړه ما پاګل ته
 (بې ریا) کچه دبمن مې خنگ کې پروت دی
 په دوستی کې یې کړم لوټ احتیاج شوم خل ته

۱۳۷۴ / ۱۱ / ۹

خوست، د خاځي ولسوالۍ، مقام

که په مړو سترګو دې بیا وکتل پورته
 ناګهانه به مې غورخوی اور ته
 لې احتیاط راسره وکړه مسافر یم
 په قرار مې درنډې کړه د زړه کور ته
 که د عشق له فقراوو دعا غواړې
 په خندا خندا راوګوره دې لور ته
 ستا د کلېو او باندرو دا سوې مینه
 کښینوې سړۍ یکدم دنیستی شکور ته
 د پیمڅو چې څه خوبنې وي کوي شي
 عاشقان به له دنیا ستري خي ګور ته
 ډېر د سپینو قدر نه کوي دا حلك
 لکه خومره چې په قدر ګوري توز ته
 په مرض د ګرفتار کړم چاره څه ده
 کوم علاج دی، د دردمندزړګي تکور ته
 آشنا اوس قدم قدم په وړاندې راشه
 برابر شوې د شاعر سرور او سور ته
 که یو خل د (بې ریا) په دام کې راغلې
 بیا یې ګوره د سینې او قلم زور ته

۱۳۲۵ / ۱ / ۹

هولات، هولات شار، ازادی باغ

زندگی لاره د جانان په آرمانو تپره شوه
 په نن سبا او بله ورخ په بهانو تپره شوه
 هغه خوانی هغه بنایست چې نازېدم پري همېش
 لکه کوچۍ سهر وختي په کاروانو تپره شوه
 نه دیار دوست شوم نه دخپلو شوم دغم اوښادی
 د عشق او خوند دوره په لري وطنو تپره شوه
 له هري خوا نه خوبرويان په زره دا غمي راكوي
 راباندي هره شپه او ورخ په جېلخانو تپره شوه
 په هر آرمان پسي آرمان په سلسله خي رائي
 د اوښکو گرمه قافله مې په ورانو تپره شوه
 نه مې يوه شبېه وصال په قراري نصيب شو
 نه مې يوه شبېه د يار په زنگنو تپره شوه
 خلک د سرو او سپينو تول کوي پروا يې نه شته
 په ما د ژوند هره لحظه په توپانو تپره شوه
 نمجني سترگې گرخومه خپل مقصد لټوم
 د لټون هره فاصله په زمانو تپره شوه
 (بي ريا) خومره چې له خپلي زندگي خپه يې
 همداسي خواره په خوانانو پښتنو تپره شوه

نه دنيا ده وفاداره، نه خوشحال شې مال دولت ته
 نه غره شې په مېړونو، نه غره شې زور قوت ته
 دا دنيا هغه دنيا ده، چې ېې ډېر خيته کې ئای کړل
 چې ېې ډېر خيته کې ئای کړل، نو تسلیم شه لوی قدرت ته
 انس او جن ېې چې پیدا کړل، په ژوندون پسې ېې مرګ ک دی
 چې په دې هم نسه پوهېږې، سلام ولې کړې بذعت ته
 ستا اجدادو تاریخ گوره، چې په کومه لاره ولاړل
 هر یو باب د عترت وړ دی، ولې پام نه کړې عترت ته
 نن یې خوره شکر او کارډ، سبا بیا خدای مهربان دی
 که دې وس قدرت پیدا کړ، گوره غل نه شې ملت ته
 خوار ڏليل دې گورم کشره، اينده دې ده خرابه
 دا چې وانه ورې غوره نه شې، د مشرانو نصیحت ته
 توره پیره مې شوه سپینه، ژوند په لهو لعب تېر شو
 نه مې ئان ته توجه شوه، نه د بل چا امانت ته
 سترګې سترګې یم په لاره، فکر نه کړم چې بیا راشی
 انتظار یم خوره جانان ته، هغه مینې محبت ته
 که رینښتونی عزت غواړې، نو له خدا یه تل وېړې
 (بې ریا) خوشحاله نه شې، د دنيا جزوی عزت ته

خدايي نه شته بي له تا د خلاصون لاره
 ستاپه لاس کې ده دمرګ اوژوندون لاره
 نن بي خپل دولت تعمير ورپسي اور دي
 چې نيولي وه هر چا د قارون لاره
 اوسم په دې دنيا حساب ورسه کېږي
 چې شکوله يې هر ئاي تر پرون لاره
 ما په خپلو سترګو وليدل چې ولاړل
 غرو رغو کې يې پونستله له شپون لاره
 اعتماد يې په يو بل باندي و نه شو
 تربنه ورکه شوه په سپين سباوون لاره
 که اعمال د خود غرضو هر خوک گوري
 يو عبرت دی د جادي چلستون لاره
 هفه زور هغه قوت د هفو خه شو
 چې يې اور کړي وه امن سکون لاره
 دا د خوار ملت یتيم آزار وهلى
 هره لار به وي د دوى زره چاودون لاره
 تل زما (بي ريا) سوال او آرزو دا ده
 خدايي يوه کړه نور زموږ د بېلتون لاره

زره مې غوڅوې خو طبیبی نظر کې ونيسه
 خپلی شبکیری او بې خوبی نظر کې ونيسه
 ته چې داسي ورو په شلمو سترګو قتلول کوي
 لبره مې دا خواره غریبی نظر کې ونيسه
 زه څوان اميدونه په دليو لرم څان سره
 ته د پېغلو هيلو بې تابي نظر کې ونيسه
 هر کله به بوج درباندې پروت وي په ژرابه وي
 مينه چې کوي د غم ټومبی نظر کې ونيسه
 دواړه به کانه رانده شو هېڅ به ونه ګورو
 جوره نه شي فساد بې ادبی نظر کې ونيسه
 مينه خوپیمار دې په قېمارکې هېڅ فایده نه شته
 باخت به کړي سري شوندې ګلابي نظرکې ونيسه
 خوند نه شه خمار د محبت په میخانه کې دی
 سري سترګې الزام د شرابي نظر کې ونيسه
 کله به وفا کله جفا وي دا خو مينه ده
 ګوره (بې ریا) دا حسابي نظر کې ونيسه

د پر شکر گوزار یم چې ناخاپه د پیدا کړمه
 کش مې کړه بې ځایه اعتراف په خپله ساہ کرمه
 سترګې مې چې خلاصي کړي نظرپه هغه پرپوتو
 کومو چې همېش په چیغو سرلکه بورا کرمه
 عقل فکر پرپرده او خبره د نصیب کوه
 حسن شو پاچا زه غلامي د هر زبنا کرمه
 بنې شوې چې د دروی په شان هرچمن کې لوې شوې
 څان به کرم قربان د عشق غوټي به په خندا کرمه
 زه کله تعییر د تېر ژوندون د خیال او خوب لرم
 دې ژرانده سترګو محبت سره آشنا کرمه
 تریخ مې دی تراوشه پورې حلق مزه یې بدہ ۵۵
 مینې چې د زړه وینې خواک کې مبتلا کرمه
 اوښ مې د زړه زېرمې له هزار رنځونو ډکې شوې
 خیر بسکلیه جانانه ته جفا زه به وفا کرمه
 ځې په ماتېدو ده د ژوندون کړي یوه یوه
 نور به زولنې خپلې ځوانۍ ته وریه شا کرمه
 دا که د آریوب له خوبرویانو بې نوا ولاړم
 خاورې به په سر همېشه باد زه (بې ریا) کرمه

سترگی دی پتی کرپی حیانه د لاسونو شاته
 د مینې کور د راته جوړ کړ سرو اورونو شاته
 دومره نازونه چې کوي په ما غریب همېشه
 روح به مې ولپرې جانانه آسمانونو شا ته
 دا چې ستا مینې خنجرونو ته مې غاره کېښو
 په زړه مې مالکې دی منلي پرھرونو شا ته
 زما په زړه به زلزله د محبت تېرېده
 چې تېرېدي ته د همزولو پلولونو شاته
 د کلې پېغلو کې د مینې چا دعا کولې
 خوک اوس کنڅلې رالپرې د سلامونو شاته
 په زندګي به مې ستارمې شونډې هېږي نه شي
 چې راکولې دې په ډار د دېوالونو شاته
 په خوار زړګي به تېرۇم ستا جدایي وختونه
 اوس د هجران غمونه ګالم له خوندونو شا ته
 خدای خبریابه چېرته یو خای شو جانانه که نه
 پندونه ما تړلي ستا د اميدونو شاته
 (بې ریا) ته ترېنه نیستي په غرونو وارولې
 جانان د پاتې شو خې د لورو غرونو شاته

د ژوند شپه مې گړنګو په سرو راغله
 ستړې سامې ستړې زړه نه په ورو راغله
 د خیالونو بنایپیری مې په هوا کړې
 بې وصاله هره یوه له میرو راغله
 څواني خپل زړوکې تول کړل رخصت غواړي
 مینه هم له یار په چیغو سورو راغله
 زما زړه له سکروتو د عشق ډک دي
 دا سپرغی له کومو خپرو ایرو راغله
 هغه پېغله اوس د بل چا مېلمنه ده
 چې به ما ته هر مابنام په نخرو راغله
 زاهدان روی تسبیح خپل ذکر کاندی
 زما خیال کې توده غېړ په وارو راغله
 جدایي او هجران دواړه سره مل شول
 بیا ما باندې مېلستیا د سپېرو راغله
 (بې ریا) غمونه پرپېده ورته غورېشه
 نېه نغمه د وخت ریاب په تارو راغله

۱۳۷۶ / ۸ / ۲۰

پکتیا، زړمت، د منکل خپلو کلی

چې داوريل په مخ شي خور بیاپی په خنگ مه وله
 خپل رنگ یې بنه دي په نريو شوندو رنگ مه وله
 بانه دمه گرخوہ نېغ لکه غصه چې شي شکون
 خوک به زخمی کړي اخترګې د په جنگ مه وله
 ته لا پېغلو کې او ساده یې په خه نه پوهېږي
 خلک خراب دي په سینه قطار لونګ مه وله
 وړاندې چې خې بیا شا ته مه ګوره بدنامه به شي
 په لاره خه خو قدمونه د رونګ بنګ مه وله
 ستا د بنايیست لمبې خپرې شوې ډېر به وسخوې
 د ماشوم توب کيسې پرېږده توپونه دنګ مه وله
 بسکلې خوانې په مینتوب باندې خرابه نه کړي
 پام کوه زره کې د چا عشق زیاب او چنگ مه وله
 سره د لاسونه په نکریزو ساته پتې سالو کې
 د چا لپاره شیطانک بنګړي په شرنګ مه وله
 خه چې د هر چا په نصيب وي رب دې ونازوه
 د خپل مین عزت ساته کور یې په زنګ مه وله
 (ې ریا) ته ورته په کوم جرئت موسکی موسکی شوې
 عبس هر بسکلې ته د خیال لېونی بنګ مه وله

۱۳۷۶ / ۹ / ۲۳

خوست، ګویند، د آپدانووالو کلى

یم عاشق په تا قلبي او زيانی
 تول عالم په ما او تادي گوماني
 ته د سرو گلو گلشن کي تازه گرخه
 ما ته راکره خپل نصيib پرپشاني
 ستاد ميني سره انگار سره کرم لوبي
 د پتنگ په شان مي تن شو قرباني
 تل بي هوشه د غمونه شي کي گرخم
 محبت د کرم تول عمر زنداني
 يو خوا ستاد تورو زلفو قيمت زييات دی
 بل خوا ډپر افسوس زما باتوانی
 ته د مهرو وفا يو غړ په ما وکره
 زه به درکرم مال او سرتول مجاني
 چا په شنه آسمان باران ليدلی نه دی
 چې آبره راشي فضا شي باراني
 که مي ستامحل ترڅنگ جونکره خاي شي
 نوره نه غواړم پايتخت او سلطاني
 بس که ما(بي ريا) خاي کري د زړه کورکي
 يادوم به تول ژوند ستا مهرباني

۱۳۶۲ / ۱۱ / ۱

ایران، شیراز، باقری بنی

شمع ژپبوي پتنگان سوختپري
 د هجر اور کي عاشقان سوختپري
 ريشپي یېن وچپي پانپي مراوپي بسکاري
 په وچپي للمه زير گلان سوختپري
 پرون مې تول ليندل پيانالوته ناست وو
 نن ميکده کي ميخواران سوختپري
 هر خه چې وغولپري رسپري ورته
 مالدار خوشحال دي غرييان سوختپري
 سترگي چې واروم فرياد یې اورم
 د تورو زلفو بندیوان سوختپري
 بې رحمه پېغله په پالنگ ويده ده
 يار یې په دبستو بیابان سوختپري
 اور د لرگيو راته مه بلوه
 زره مې نری دي ھېر آسان سوختپري
 (بې ريا) هرخوک چې عذاب گوري نن
 له خپلې ژبي او خپل خان سوختپري

۱۳۶۸ / ۳ / ۱۲

ایران، شیراز، باقری بن

صرفه ونه کپری هسپ نه چې د کوم وار پاته شي
 بیابه آرمان کپری که مې پل د ستاپه لارپاته شي
 په محبت کې د جانانه داسې پرپنسودمه
 لکه مفلس چې بې نوا په ډک بازار پاته شي
 ډېر دې بې څایه ټورولی کړولی یمه
 اوں به مې ستا په مقابل کله ګوزار پاته شي
 تا که په توکو علامې د جدایی راوستي
 زماله خوا بدې شپې خوب دورخې کار پاته شي
 دا چې له ورایه ډرته ګورم څنګ ته نه درخمه
 نه ده چې زړه د جدایې په سره انګار پاته شي
 په سپین میدان مې د دیدن غشو ته ودرېږه
 بې وفا پرېږده چې زړگې د جور پرها رپاته شي
 نور مې د ناستې خالی څای ګوره ژړېږه ورته
 زما په نوم به ډرته خړ د یوال اقرار پاته شي
 نور به د غم نه نرمې شونډې وچ پتري ونيسي
 خړپې زلفان به د په سپین مخ تار په تار پاته شي
 زه (بې ریا) که ستا له غمه لپونی شوم خیز دي
 پرېږده چې نوم د لپونتوب مې یویادګار پاته شي

ولې تاثیر ستاسې په سر د مېلمنو پريوخي
 ياره نظر د درنو سترگو په درنو پريوخي
 د سپيلني په شان لوگي شوم په خنگ مه راگوره
 اوس به دې پښو کې توب ايرې د سپيلنو پريوخي
 خير که د ستاسو په کوڅه کې په ما هرڅه وشول
 د ماشومانو کامني تل په لېونو پريوخي
 ما ته د هفو عاشقانو فکر مه کړه ياره
 چې نن د یو سیا د بل په زنگنو پريوخي
 د محبت زندان کې ما هرڅه منلي په خان
 څکه داغونه مې په پښو د زولنسو پريوخي
 سر په زنگون یم هروخت تا د خیال ايسنه کې ګورم
 د سترگو اوښکې مې بې واره په ورنو پريوخي
 هر چې زما په شان د مینې په نه شو کې غرق وي
 ضرور په لارو او کوڅو د میخانو پريوخي
 په افتخار د غیبرت مرګ او قریانی ته درخم
 دا افتخار به د آریوب په پښتنو پريوخي
 زه (بې ریا) به ياره هر وخت ستا دیدن ته درخم
 که بارانونه دوام دار له آسمانو پريوخي

په لارو د اغزيو مې منزل شو هېر مې نه کري
 درباتې زما جونگره ستا منزل شو هېر مې نه کري
 د صبر په پتيمود زړگې نوره بسته کړه
 آشنا د شار محل اختيار د خپل شو هېر مې نه کري
 چا ويستي وم په ګلوا خوک مې اوسلو ولی په کابو
 وجود مې که د پېغلو تور ګړل شو هېر مې نه کري
 د تورو غردونو منځ کې خرو دښتو په سر ګرڅم
 رايدامي په سلګو کې تېر محفل شو هېر مې نه کري
 آشنا زما د خوارې غرېښې په لور به ګوري
 غرور که ستا د حسن یو په سل شو هېر مې نه کري
 د ډکو سترګو خوب به خه تر سره کړم ستا یاد کې
 زړگې مې ستاخیالونو کې جل بل شو هېر مې نه کري
 دا دور د خوانۍ او نایپوهی دی غره نه شي
 خيرن که یم جدا خائې مې کابل شو هېر مې نه کري
 دا عرض زما د مينې دی او سوال کوم له زړه نه
 دوران د پېغلتوب دکه بدل شو هېر مې نه کري
 نور هېڅه تحفه زه (بې ریا) نه لرم جانانه
 در پاتې په یادګار کې دا غزل شو هېر مې نه کري

قاصدان له یاره یاره تل سلام وری
 د اغیارو زرو ته اور مین ته جام وری
 بد یې مه بوله ملاصاحب سخی دی
 د محبوبی او محبوب تر منځ پیغام وری
 ملنگانو ته لارښود خپل مقصد شه
 نه د ستا له کور او به او نه طعام وری
 ته که مېنې ناروا و ګنې خیر دی
 زما مېنې به د خپلو کړو انجام وری
 نفه مې محبت دی په دنیا کې
 بنکاریان تل د خپل زحمت ثمرله دام وری
 ما د مینې دا دستور په خان منلى
 که پنډونه مې په سر لکه غلام وری
 صدقه ولې د یار له سترګونه شم
 چې شپه وغ زما تهمت زما الزام وری
 هغه سترګې چې زما لارو ته ګوري
 او س نفرت له جدایې په تور مابنام وری
 (بې ریا) له مینې نور کاربارنه کړی
 که خوک تل ورته کتاب عقل تمام وری

۱۳۷۱/۸/۴

کابل ولایت سروی

چې اختیار کړې عاجزی انسان انسان شي
 عاشق نه دی ملامت چې سرگردان شي
 خبرویان که دا سې خلاصې تنه ګرخي
 کور د صبر حوصلې به زموږ وران شي
 په شکېدلو ګړوanonو بنه بنکارپېږي
 لپونې چې خپل مقصد پسې روان شي
 دا د پاک پروردګار خپله رضا ده
 شاه غریب کړي غریبان واخلي شاهان شي
 چې ګوزار بد ګومانې کړي څوک له نفسه
 زړه به خه وي چې په بنکلو بدګمان شي
 چې د عمر پل د چا په وجود تاو شي
 نه به لوی چېرته شي وورنه به زور څوان شي
 هېڅ خراب به په دنیا آخرت نه شي
 چې تابع څوک حقیقت کې د قرآن شي
 زه قانع یم ستا رښتیا عالی قدرت ته
 ما نه پته خوله درخې تا ته ګویان شي
 دا به نوی خوشخبروی ستا په ژوند کې
 (بې ریا) چې پوره ستاد زړه ارمان شي

۱۳۷۱ / ۹ / ۱۰

ښکوځار، جلال اباد شار، چکنور

زرغونی سترگی د خیاله کرلی پتی
 زما زره په سر د کېښودې سکروتې
 ما بېگاه په خوب لیدې رانه چاپروې
 بشپېرى وې ستا په شانته کتې متهی
 چې تا وګورم له ورایه مستانه شم
 هر خواولم لپونی په شانته گتې
 سره سالو کې راته غلی گوزه
 غمازان کوي خبرې رتې رتې
 توردانه دانه زلفان په سپینه تنده
 بانه غشی کمان سترگی غتې غتې
 یودیدن دی راته تول جهان نه زیات دې
 خوافسوس چې تل د لار خارې گونگتې
 مینه سیالی سره وکړه با وفا وي
 یاری مه کوه د همې او د جتې
 زه په عشق کې لکه ستهد د خېږي یم
 په قرار قرار دودېږي اور د ستې
 په زړگې د (بې ریا) خکه ضعف راغی
 چې بنکاره بې کړي انګړکې سپینې متهی

زړگی مې ډېر له آرمانو نه ډک دی
 د بنکلسو غم له خزانو نه ډک دی
 په کومه لار له مینې وتبستمه
 وجود مې تول له زولیو نه ډک دی
 جانانه ستا مېنې به خوک وستا یې
 د آدم زړه له دورخانو نه ډک دی
 مجنونه ستا په سپزه لاره ولاړل
 دا پورې غر له لمونو نه ډک دی
 ملکرو وصل که هجران یې ګوری
 د عشق کتاب له داستانو نه ډک دی
 اغیاره ستا کوځی ته نه درخمه
 ګودر له مفتو دیلینو نه ډک دی
 جانانه راشه درلوګی یې کرمه
 کچکول مې تول له سپیدا ډک دی
 (یې ریا) خیر کله سلام ته ورخه
 بنکلی اریوب له پښتو نه ډک دی

ئان د مه سينگاروه په هندارو کې
 لولپه به شي په خاورو او اairo کې
 نوم نبان يې پاته نه شو په جهان کې
 داسې ھېنسکلې وراسته شول ھدېروکې
 نېھ صورت که خدای درکړي غرورمه کړه
 شمع تل ساه ورکوي تورو تيارو کې
 زه او ته له هر نعمت هنې محروم يو
 عابدان کوي عشقونه شبګيرو کې
 خوبرويان په عبادت داسې نسکارېږي
 لکه حوري د جنت په منارو کې
 هره خوا بې حيامي د بسخو گورم
 بد حالت دی زيارتونو بازارو کې
 هر یقين او عقیده او س گرچېدلې
 نه تاثير شته په دعا او نه نسیرو کې
 عیاشي او فحاشي شوه ھېره زياته
 ھرفتار یو د عذاب په ځنځیرو کې
 (ې ریا) د خدای په ذکر مشغول او سه
 هسې نه وي شي راګیر بدونخرو کې

۱۳۷۳ / ۳ / ۲۸

غزني، د حکیم سينا زیات

دا دنيا هسي یو دوه ورخې ژوندون دی
 بې وفا دی بې پروا دی او جنون دی
 چې یې خوک غمجنې غېږي کې لوپدلى
 لالهانده سرګردان او خيگرخون دی
 که هرخوک هرڅه اختيار کړي پاتې کېږي
 آخر هم د تورو خاورو پیوستون دی
 پاچاهي وه مال دولت کمې یې نه و
 آرمانجن ستوي کفن کې لار هارون دی
 د موسى په دعاګانو دنيا دار شو
 په همدي دنيا کې غرق شوي قارون دی
 بنه یاران او عاشقان پکې یافټېږي
 ډېر افسوس چې آخری هدف بېلتون دی
 زرکې سرې سترګې په لوړو لوړو ګرځې
 په خپل وخت سره بنسکارکېږي داقانون دی
 چې آسمان حمکه په یو حال پاته نه شي
 داسي پوه شه چې دا هسي مېلمستون دی
 چې له رویه یې آسمان حمکه پیدا شول
 (بې ریا) د هغه بنسکلې په لټيون دی

نن نېک خوا سبا په بدو مبتلا شي
 نصیحت به ورته وکرم که ملا شي
 نېک خويي د انسان هر وخت پکارېږي
 خوانې هم تر یوه وخته وي تala شي
 ميراث بعد له مرګ د هر چا خپل عمل دی
 نه وارث کېدای شي حسن نه بنکلا شي
 هر چې وکوري په قدر خپل والد ته
 په کنار به له غمونو واویلا شي
 خوک د مور کيسه کې نه دی آخر وخت دی
 چې یو خل یې تر نظر خپله ليلا شي
 د ورور قدر ورته هفه وخت معلوم شي
 چې لاس موبني بیا په مرګ تربنې جلا شي
 زه یې نه غواړم آخر هم پاته کېږي
 که دا تول دنیا اوس راته طلا شي
 له هر چا چې اقريبا ناراض وي تللي
 بیا به خدای سره په حشر خه پخلا شي
 (بې ریا) په دې رستیا یقیني اوسمه
 چا چې پلار آزار کړ زوی ورته بلا شي

په دې نه یم پوه چې خوک یې او د چا یې
 هسې خوشی مې د خان په لورې بیا یې
 ما ته ستري سفرونه دی په مخ کې
 رانژدې شه راته وايې چې خه وايې
 ستا محل کې خو شپې ورځې مسافر یم
 خان دې مه سوزوه پاتې به تنها یې
 په بازار د محبت کې فایده نه شته
 خير که نوي پوه د مينې په سودا یې
 ته چې لاس په خپل سپین مخ زلفو راکاري
 دا جنون دی چې یې کړي په هوا یې
 حقیقت دی چې بنا یست کمې د نه شته
 خو په خوی خپل پېغلتوب کړي بلا یې
 دا څواني به دې عبس خاورې ایرې شي
 نازنینه یې حسینه یې زیبا یې
 په دې پوه شوم په زړه داغ به درنه لار شم
 ته به ژاړې زه به ځم په دې رضا یې
 (بې ریا) که داسې هر نېګلي ته ګورې
 تل نابود یې خوار او زار یې او تباہ یې

چې شمع په ژرا شي پتنګانو به خه حال وي
 له ياره چې جدا شي عاشقانو به خه حال وي
 چې يار تربنه په وچو شندو پاتې شي له غمه
 د داسې مسافرو غربیانو به خه حال وي
 د چا په انتظار د تنهایی تیاره کوتې کې
 ګډوډ په سپین پالبست تورو زلفانو به خه حال وي
 هغه چې خیر همیش ورکوي سترګو په څولی کې
 کند په دی کوڅه شي ملنګانو به خه حال وي
 ورته هروخت د محبت ګلشن کې خپورو وي
 بنکدو آوازدارو بلبلانو به خه حال وي
 یو يار په دردېدلې زړه ګیلې لېږي بل يارته
 چې خوري پردي څېړې ریسaranو به خه حال وي
 غوتۍ د آرمان سوزي د هجران په سې ه للمه
 چې خاځکې باران نه وي د ګلانو به خه حال وي
 په ډېرو تکلیفونو چې جانان کړي خوک ترلاسه
 په کور د غمازانو بد خواهانو به خه حال وي
 په ډکو سترګو تل د محبت غزليکې لیکې
 منصف شه (بې ریا) د شاعرانو به خه حال وي

د پارانو مهفلونه زمود سترگي
 هر وخت غواصي ديدنونه زمود سترگي
 له هر ئاياه په خير را غلبي سترگي مه شي
 تل د ستياسپي قدمونه زمود سترگي
 د دوستانو په خدمت به سترگي نه شو
 ه بز غمچي شي توبانونه زمود سترگي
 د خويانو په پيپين منج د عشق ريا ته
 لتموي تل شينه خالونه زمود سترگي
 چي د ميني طلبگار يو په دنيا كي
 قبلوي به تهمتونه زمود سترگي
 د حسینيو سره يو خاي شبکيرو كي
 شي د سرو وينو د نهونه زمود سترگي
 چي له سترگونه په سترگو بدرگه شي
 تل ساتي داسپي رازونه زمود سترگي
 د اغيارونه به هېخ وخت تيتي نه وي
 ورکوي شي خوابونه زمود سترگي
 (بې ريا) ئىكىم مهفل تول رنگينه دى
 داچي گورى ستا شعرونه زمود سترگي

هفه نه شي چې د تا په فکر خیال وي
 په خاطر کې دې که مینه وي که مال وي
 په خوانی اعتبار نه شته غرور مه کره
 داسې او سه چې د خلک مینه وال وي
 لا تر او سه دې په سر او پنسو تړلي
 چې بندشوي خوک د عشق په محکم جال وي
 تول د مینې محبت لمبو ته یو دی
 که په اصل شهزاده وي که کلال وي
 عاشق چا تیر او تازه لېدلې نه دی
 په هر وخت کې سوی سکور لکه ڏغال وي
 لږې سترګې کره بسکاره ستا زور آشنا یم
 راته گوره که ثواب وي که ویال وي
 دا خو هر چا ته معلومه ده دلبره
 چې تیول عمر به ستا مینه زما سوال وي
 فریادونه راته مه کوه زړګیه
 بس د مینې محبت خو دغه حال وي
 (بې ریا) چې آرمانجن راغلې دنیا ته
 ارمانجن په د دنیا نه انتقال وي

۱۳۷۴، ۵، ۳۱

پستونخوا، پښور

د اړه، دې، دسي دفتر

ھېر افسوس دی د مېرو بده خواري دی
 افغانانو کې نفاق سزا ساري دی
 نن اغيارو راته سوک خولي ته نیولی
 مسوب پرون پوري پر کړي باداري دی
 په څيل کورمې پيدا شوي ملک ېې وران کړ
 خولوی شوی د پردو په نغری دی
 تجربه د بل ليدو نه پيدا کېږي
 په ملا کړو په ئې د اعادت ده ربکاري دی
 آبادي د وران وطن په تولو فرض ده
 یو وحدت یو اتفاق ھېر ضروري دی
 له جنګونو چور تالا نه یو ھېر ستري
 خدای لپاره نور کړئ بس دا کمزوري دی
 خلک پورته د اسمان په لور روان دي
 زمود په برخه د اغيارو مزدوري دی
 ستا تسبیح زما قلم د ده ټوپک وي
 چې دبمن په خه وهل شي هونسیاري دی
 (بې ریا) نور یې د خدای په هیله پرېرده
 په دې خاوره هر چا کړي جواری دی

بد چې بد کوی بدی ئان سره یوسی
بئه چې بئه کوي بئادي ئان سره یوسی
خوشبختان دی په دنیا کې ھفه خلک
چې نېکمرغه آزادي ئان سره یوسی
کور او کلی گیاوندیان به تول آباد وي
چې د یو بل هم دردی ئان سره یوسی
که میاشوم له گوچنواли زحمت کاری
په آخر د اشمندی ئان سره یوسی
ھفه مری د خدای نه بخبئی هېخ کله
چې حقوق د بل ژوندی ئان سره یوسی
ھفه زوی به تر ابده خراب نه شي
چې احسان د خپل پردي ئان سره یوسی
د اسې بسکلی به بیا روغه ورخ نه گوري
چې د چا زړگی بندی ئان سره یوسی
شاعر نه دی چې په مینه سوی نه وي
که كتاب د شیخ سعدی ئان سره یوسی
(بې ریا) نېک بندگان د خدای خوبنېږي
چې دنیا نه پابندی ئان سره یوسی

خنگه خوا ته غلی راغلی ورین تندی شوی
 نه د حال احوال معلوم و نه لیدی شوی
 ماد مرو کلی کور کې لتمولی
 ھېرە بنسه شود چې په خیر سره ژوندی شوی
 چې مې زره لنه مینې ھك و رانه لارې
 چې تهمت شوی بیامې غارې غروندی شوی
 ما ته هغه شېبې ھېرە بنسه یادېزې
 چې ما چغې دارته کېزې ته گړندي شوی
 محبت د عاشقانو بن ګلزار دی
 په دې بن کې نه لاله شوی نه ریدی شوی
 تنها زه یم چې مې خیال خاطر کې ته ېې
 ته زما په غم کې کله ژوندی شوی
 ما په ھبرو سلام نه کړو ستا لپاره
 آفرین ستا په غیرت شه چې پردي شوی
 په نازونو اداګانو مې پېرلې
 اوں د بل تسبوچ کې بسکارې چې خندی شوی
 (بې ریا) په لاره خه ھمکې ته گوره
 پود شوم نور د خوبزویانو خولې خندی شوی

که دروغ وي سرمي خورند کري تاب کي
 هر دردونه مي ليدي انقلاب کي
 زه او وخت د وخت خپري لاس گربوان وو
 لمبیدم د خپلو او بسکو په درياب کي
 هر خوا به خوا به ياران وو رانه پاتي
 په آرمان د مور او پلار ومه په خواب کي
 خوك زما سره په غرو رغو روان وو
 چا نغمي ترتيبولي په رباب کي
 چا مي يو طرف د حق په لار ساه ورکره
 خوك مي بلي خوا پراته وو په عذاب کي
 نن به چا ته شکایت وکرم حيران يم
 د انسان غوبني کيمه شولي کباب کي
 د قدرت لبوني تول اوس رابنکاره شول
 چي مخونه يي وو پت اسلام نقاب کي
 هفه خلك چي پردي زامن يي مره کرل
 نن به خه وايي د دي ملت خواب کي
 (بي ريا) دوي چي زموږ سره کولي
 اوس هفه خبري نه گورم کتاب کي

اميدوار ورته په تمه وي چې زوي شي
 دا چې زوي شي په هزار رنهونو لوی شي
 که په نسو پسې تلاش وکري دانا دي
 چې مردارو کې خوک لاس وهی بدبوی شي
 د بدخويه زوي عمل د مور پلار مينه
 لکه تبېي نه چې دک جام واوري توي شي
 چې اخلاقو نه يې خپل پردي خورېږي
 رنګ يې ورک شه که په حسن پرې روی شي
 بنکلې لار علم او پوهه ده دنیا کې
 هر چې پوهه کري حاصله نو زره سوي شي
 چې دمور او پلار خدمت کې خوک لګيا وي
 حقیقت دي چې اولاد به يې نېک خوي شي
 هدایت د الهي طرفه کېږي
 د چا برخه نسې راحت د چا هي هوی شي
 په وهلو تکولو نه سمهېږي
 چې انسان وي په یوه خبره پوي شي
 (بې ریا) داسي اولاد نه امان غواړه
 چې عادت يې گستاخي بد ګفتگوی شي

۱۳۷۴ / ۱ / ۲۷

هرات، هرات بشار، د ازادی باغ

په یو آواز به دا جهان خاوری شي
 د انس او جن به نوم نشان خاوری شي
 هېڅ ژوندی سری به وجود نه لري
 لمراوسې بړه هم به آسمان خاوری شي
 پیغمبران او اولیناء په حق شنول
 دasic په پېر د هر زمان خاوری شي
 هېڅوک له مړګه تېښته نه شي کوي
 افسوس په دې چې کافران خاوری شي
 د پاچاهی د ېرو لېسکرو سره
 د غزنوي په شان سلطان خاوری شي
 نن د خواجه بلغار زیارت ته راغلم
 سبا به زه او خپل خپلوان خاوری شي
 چا چې د مور او پلار دعا واخیسته
 په حقیقت کې خوشبختان خاوری شي
 قلمه ستا د خولې خبری به وي
 زما د ګوتو به نوکان خاوری شي
 (بې ریا) تل له خدا یه دasic غواړه
 چې د هلهوکي با ايمان خاوری شي

۱۳۷۵ ۳ ۲۴

غزنوي، د خواجه بلغار ولی زیات

۱۹۲

لپ راشه تر خوا جانانه چېرته خې
 بسکلېیه بې وفا جانانه چېرته خې
 نت خود و عدد راته سبا و کړه
 خدای خبر سبا جانانه چېرته خې
 ما د انتظار ترخې لمحې و زنې
 ووايې صفا جانانه چېرته خې
 زه به د خپل روح په قیمت و ساتم
 و ګوره تر شا جانانه چېرته خې
 دا د فقیری و رخې به آهري شي
 شي به په ژړا جانانه چېرته خې
 کاډم دې د میسي زندګي په لور
 نور یم او رهنا جانانه چېرته خې
 ډېر مې په سخنې کې لوپولې پې
 خه د ده رضا جانانه چېرته خې
 یو خلې په مړو ستر ګو را و ګوره
 مه کوه جفا جانانه چېرته خې
 خې ما (بې ریا) د رسړه هم بوزد
 مه هه یکتہا جانانه چېرته خې

۱۳۷۵

پروان، چار بکار بیار، خروپولو پروژه

په هوا کې تاوبدي د انسان غونبې
 شاوخوا کې بنکارېدې د حیوان غونبې
 د ماینونو قریانیان تکه تکه دي
 شوې خورې يې په هر يو بیابان غونبې
 خوک په ورانوکنده والوکې مرگ وراسته کړل
 له چا پاتې پسه د زندان غونبې
 ظالا ن يې ننداره کوي خندېږي
 چې د سپینو شوې خوراک د افغان غونبې
 چې هر چا يې خوند لیدلې نه مرېږي
 څکه خوري مې د وطن ګاووندیان غونبې
 هره خوا يې بازار ګرم دی خرڅېږي
 وړي راوري يې د جهان قصابان غونبې
 هېڅ توتې يې پاتې نه شوه سره لمبه شوه
 رانه غواړي د خپل پلار یتیمان غونبې
 د قطبې خرسانو کار او خدمت دا و
 چې د یو بل تولوی ماین پالان غونبې
 (ېږي ویا) خیتې یاران مې غزو کې ورک شول
 د چخا خوري په دریابو کې ماھیان غونبې

لیوم ستا تصویرونه د زره کور کې
 لولپه شوم بې له تا د هجر اور کې
 سترې ساه مې ستاپه خیال کې خولې ته راغله
 لکه پاتې چې یوه سپرغی وي سکور کې
 نور ستا خوبنې چې مې هر طرف ته بیاپې
 چې مې ئان درته کې گرو د مینې پور کې
 ډېرې سترگې مې له سترگو سره جنگ کړې
 چې مې تا ته درکې ئای د سترگو تور کې
 هزاران بسکلې مې هرې خوا ته گرځی
 تسله مې د زره نه شته یوه لور کې
 ستا له غمه مې له تن لوخرې خېژې
 لکه خس چې شین لوګی شي په تتور کې
 په دنیا کې د وصال خوشحالی غواړم
 خدای دې مه جدا کوه رانه په گور کې
 ستا تر خنګه مې په سر سترگو قبول دي
 که تل پروت وچ جواري وي راته شکور کې
 د ژوندون په څورې بسکته ور روان یم
 پاتې نه شوم (بې ریا) د څوانی زور کې

۱۳۷۵ / ۹ / ۹

کابل، کابل بشار، خوشال خان مېنه

گرانو خوانانو د صحت او خوانی قدر وکړئ
 خوانی هوسی ده د هوسی صحرانی قدر وکړئ
 هره شپه ورخ هره لحظه د ګل غوټي په شان ده
 په دواړو سترګو د ژونډون ګلدانی قدر وکړئ
 د بدېختي او خپل اولاد شتمنی قدر وکړئ
 د آینده او خپل اولاد شتمنی قدر وکړئ
 نور دی نشولعنت نه خان اونور ملکګري خلاص کړئ
 د دې لعنت نه د امان امانی قدر وکړئ
 که په نه شو درته خوک بد ره سپکې سپورې وايې
 ستاسي په ګتې ده د دې بدېښی قدر وکړئ
 تاسي ته تل سترګې په لاره دې خوبو خوانانو
 د سور او پلار کلې او کور کورنی قدر وکړئ
 په خوبه ژبه معتادان له بدې لارې ژغورۍ
 د خپل ورور زوی هروخت په ډېر اسانی قدر وکړئ
 بس له بدېيو غلاګانو چور خه نه جوړېږي
 د بیت الممال او فابریکې کمپنی قدر وکړئ
 (بې ریا) تولد خوانان له خانه سره ولمسوده
 د وران وطن یو ئېل د بیا ودانی قدر وکړئ

۱۳۷۶ / ۱ / ۱۱

خوست، د کوبز ولسوالی خاونه داک

چې رایادې حادثي د بېلتانه شي
 په ما دېر ډېر آرمانونه مېلمانه شي
 مړور جانان به بېرته راپخلا کړي
 که مې هیلې اميدونه پښتانه شي
 د بنایست او مینې دارنګه مضمون دی
 عاقلان د زمانې پکې شپانه شي
 محبت خوند او مزه هلتہ پیدا کړي
 چې خورې ورې تمنی د ګربوانه شي
 وېړې خولې به د شبنم خاڅګو ته خاندي
 چې په للمه د عشق بیا ګلان راشنه شي
 دا د وخت او د حالاتو تماشی دي
 چې مې اوښکې په مثال د بارانه شي
 ته او حسن دواړه یو شئ محبته
 زړه مې نسه و خورئ چې پاته درنه نه شي
 همپشه به د یار عشق غزلې لیکم
 که په غوبنو مې ماره مېړه تانه شي
 (بې ریا) ته یې په سپینه بېړه پېښوی
 وخت څواني ته وکړي غړکه راستانه شي

خوره لکه ورمه شود پرپشانه زندگي
 تپربپري په ما ډکه له آرمانه زندگي
 په هيله دخونسي مې سترګي خلاصې کړي دنياکې
 نصیب مې شوله ستړې او ستومانه زندگي
 یوې بسکلې لپاره مې ټوانې له لاسه ورکړه
 بیا هم په وصال نه شوه مهريانه زندگي
 که رنګارنګ قصرنو محلونو کې او سېږم
 هرگز زندگي نه ده بې جانانه زندگي
 یوه شبې زما له نغری چېرته لانه ره
 مېلمه زما په کور ده سرګردانه زندگي
 فرياد مې د آسمان ستورو غوبونو ته رسېږي
 په ځمکه د معلومه زما ورانه زندگي
 هغه شمعه اوس مړه ده په محفل د شب نشينو
 چې وه یې بليدو باندي روښانه زندگي
 په وارد جدایي او هجران شپې په ما تپربپري
 غمجنه ده دردناکه ده بې شانه زندگي
 په ستړې ساه همېش زه "بې ریا" اوسيلي کاپم
 بې یاره راته نه بسکاري اسانه زندگي

۱۳۶۷۷۸

پكتيا، زرمت، د کډوس کلی

سرونه چې ژوندي وي د خوليو خه کمی دی
 چې تن وجود سالم وي د کاليو خه کمی دی
 څوانان که لې له صبر حوصلې خخه کار واخلي
 په پېغلوکې د مينې عشق سیاليو خه کمی دی
 حیا عزت پرده ده هر کار خوند کوي پردي کې
 سینې د هر مین کې اوسيليو خه کمی دی
 اشنواچې زره مې درکرخوشاپي یې په تافرض ده
 په کلې کې د نورو شين خاليو خه کمی دی
 رېښتینې خپلولي دوستي په سخته پیدا کېږي
 دې وخت کې بامطلبه خپلوليو خه کمی دی
 د یار دیدن لپاره به خيمه وهم په دښته
 چې ژوند وي بې وصاله حويليو خه کمی دی
 ساقې درنه په مینه محبت جامونه غواړم
 نیت بنه کړه د جامونو کنډوليو خه کمی دی
 زما نازک نازک تازه تازه ګلان خونښېږي
 په باغ کې د کدوانو او موليو خه کمی دی
 همېش به ارمانجن وي (بې ریا) په دی دنیا کې
 غمونو خه کمی دی خوشاليو خه کمی دی

څښي ژپي باندي پو بل د حيوان زوي
 رحم نه کري په انسان باندي انسان زوي
 چي د ديل ميه و نيو مال دولت پيدا کري
 هغه چان یولي د نير او قهرمان زوي
 شپه او ورخ سلجه په ميټ پېتھي په شاوري
 چان په خره حسابوي د خپل دهقان زوي
 مقتديانو ته د عشر مسئلي کري
 په چان نه مني زکات د ملا چان زوي
 د چا لور له چهالت په کور زره شود
 د چا زور شو د واده په ارمان زوي
 لکه نس چې د پرديو پنسو کې غورئي
 دا سې نه و بې همته د افغان زوي
 هر خوک چان په شجره کې اصيل بولي
 معلوم نه دي د کولال، ډم او سلطان زوي
 چې د دين وطن کور کلې په نېه نه شي
 خدا یه مه راکوه دا سې بې ايمان زوي
 (بې ریا) هغې جامعي کې خپل چان ساته
 چې واکداروي ډچاپلوس او د شیطان زوي

۱۳۷۶ / ۹ / ۲۷

خوست. ګربزو. د نوالو ګلی

محمد صابر خان بې ریا